

UVIC

UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

GUIA DE L'ESTUDIANT 2015-2016

FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA SALUT I EL BENESTAR
GRAU EN TERÀPIA OCUPACIONAL

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	1
FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA SALUT I EL BENESTAR	2
CALENDARI ACADÈMIC	4
ORGANITZACIÓ DE L'ENSENYAMENT	5
PLA D'ESTUDIS	8
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE PRIMER CURS	11
Estudi del Cos Humà I	12
Fonaments de la Professió I	15
Estudi del Cos Humà II	18
Fonaments de la Professió II	22
Bioestadística i Sistemes d'Informació en Salut	26
Bioètica	29
Comunicació i Educació per a la Salut	33
Cultura, Societat i Salut	36
Psicologia Evolutiva i de la Salut	39
Salut Pública	42
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE SEGON CURS	46
Cinesiologia i Sistema Nerviós	47
Fisiopatologia	50
Fonaments de la Professió III	54
Neuropsicologia	58
Noves Tecnologies i Entorns Accessibles	61
Tècniques Ortèsiques i Adaptacions Funcionals	64
Antropometria i Ergonomia	67
Elaboració de Projectes I	71
English for Health Sciences	75
Patologia Medicoquirúrgica I	78
Psicologia Social	82
Recursos Terapèutics	85
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE TERCER CURS	88
Educació Inclusiva i Processos Pedagògics	89
Pràcticum I	92
Salut Mental	94
Teràpia Ocupacional per a l'Autonomia Personal de les Persones Grans	97
Teràpia Ocupacional per a l'Autonomia Personal en l'Adult I	101
Elaboració de Projectes II	104
Inclusió Sociolaboral	107
Patologia Medicoquirúrgica II	110
Pràcticum II	113
Salut Mental Infantil i Juvenil	116
Teràpia Ocupacional per a l'Autonomia Personal en l'Adult II	118
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE QUART CURS	122
Pràcticum III	123
Teràpia Ocupacional Basada en la Comunitat	126
Teràpia Ocupacional per a l'Autonomia Personal en la Infància i l'Adolescència	129
Treball de Fi de Grau I	133
Pràcticum IV	136
Treball de Fi de Grau II	139
Atenció Integrada	142
Gestió i Administració dels Serveis de Salut	146
ASSIGNATURES OPTATIVES	150
Activitat Física i Discapacitat	151
Atenció a Persones amb Demències	154
Atenció Innovadora en Situacions de Cronicitat	157

Estratègies d'Intervenció en Situacions de Dolor Crònic	160
Health Politics in Europe. Critical Readings of Documents in English	163
Inclusive Communities and Accessibility	166
L'Activitat Artística com a Recurs Terapèutic	169
Psicomotricitat	173
Psicosociologia de la Discapacitat	176

PRESENTACIÓ

Fa 40 anys que la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar de la Universitat de Vic ? Universitat Central de Catalunya, va néixer amb el nom d'Escola d'Infermeria Osona, iniciant el seu viatge cap al desenvolupament del lideratge i de l'excel·lència acadèmica. El 1980 els estudis d'Infermeria passen a ser diplomatura universitària i el centre s'adscriu a la UAB. L'any 1987, l'Escola d'Infermeria Osona s'integra als Estudis Universitaris de Vic.

El maig de 1997, amb la Llei de Reconeixement de la Universitat de Vic pel Parlament de Catalunya, passa a denominar-se Escola Universitària de Ciències de la Salut i incorpora nous ensenyaments: Fisioteràpia (1997), Teràpia Ocupacional (1997), Nutrició Humana i Dietètica (1998) i Treball Social (2010). L'any 2011 l'Escola Universitària de Ciències de la Salut passa a ser la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar. Al llarg d'aquest anys s'inicia i es consolida la identitat de la nostra facultat amb el lideratge en dues ocasions de la Sra. Anna Bonafont, de la Dra. Montse Valls i els últims tres anys de la Dra. Marga Pla.

El 2015 volem seguir consolidant el lideratge i l'excel·lència acadèmica establint plans d'estudi innovadors que garanteixin el desenvolupament competencial dels professionals. El nostre objectiu és preparar la pròxima generació de líders infermeres, així com els líders de les disciplines que s'integren a la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar: des dels graus, als màsters i amb l'accés al Doctorat. Volem que el nostre alumnat esdevinguin els professionals del futur, competents per liderar i transformar l'atenció a la salut i les cures, alhora que donar resposta a la ràpida i complexa evolució de l'entorn sanitari a través de l'excel·lència acadèmica i de la pràctica clínica, de la innovació i la recerca, així com de les associacions establertes amb la comunitat i amb iniciatives internacionals.

Des de les aules, els tallers i laboratoris, fins a la capçalera del pacient i a la comunitat, ens volem distingir com una Facultat referent amb un model de formació singular i de qualitat, orientada a la recerca i a la innovació a nivell internacional, amb la finalitat de millorar la salut de la població, la qualitat de vida i eliminar les desigualtats en salut.

Com a exalumna de l'Escola d'Infermeria Osona és un privilegi contribuir a promoure el llegat del nostre patrimoni. El conveni signat entre la UVic i el Consorci Hospitalari de Vic (CHV) constitueix el marc idoni per tal de que els professors / investigadors liderin i vetllin per l'excel·lència a l'aula, a la simulació, al laboratori i a la pràctica clínica, i es generin sinergies que afavoreixin la recerca clínica i de resultats en salut, així com la innovació en un moment de canvi radical en l'atenció de la salut.

Mireia Subirana. RN, MsN, PhD, FEANS
Degana de la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar
Universitat de Vic ? Universitat Central de Catalunya

FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA SALUT I EL BENESTAR

Estructura

La Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar de la Universitat de Vic és una estructura d'ordenació, organització, gestió i coordinació d'ensenyaments conduents a l'obtenció de títols oficials de l'àmbit de Ciències de la Salut i Ciències Socials i Jurídiques.

Actualment s'imparteixem les següents titulacions homologades:

- Grau en Infermeria
- Grau en Fisioteràpia
- Graua en Teràpia Ocupacional
- Grau en Nutrició Humana i Dietètica
- Grau en Treball Social

- Màster Universitari en Atenció i Cures Pal·liatives
- Doctorat en Cures Integrals i Serveis de Salut

Les unitats bàsiques de docència i recerca són les Departaments, que agrupen el professorat en funció d'àrees de coneixement, d'estudi i recerca afins o compartides.

Al capdavant de cada departament hi ha un professor o professora que exerceix les funcions de director/a de departament.

Els òrgans de govern unipersonals de la FCSB són: degana, vicedegana, cap d'estudis, coordinadors/es de titulació, directors/es de departament i responsables d'àrees funcionals.

Els òrgans col·legiats de govern de gestió, coordinació i participació de la FCSB són: Consell de Govern, Consell de Direcció i Claustre de Centre.

Departaments

La unitat bàsica de docència i de recerca de la Facultat és el Departament, que agrupa el professorat en funció d'àrees de coneixement, estudi i recerca afins o compartides.

Al capdavant del departament hi ha un professor o professora que exerceix les funcions de director de Departament.

Els departaments de la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar són:

Departament de Ciències de la Salut

Director: Dr. Raimon Milà

Departament de Ciències Socials i del Benestar

Directora: Dra. Anna Ramon

Departament de Ciències Bàsiques i Metodològiques

Directora: Dra. Núria Obradors

Adjunt a la direcció dels departaments: Sr. Àngel Torres

Òrgans de govern

El Consell de Direcció és l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat. Està constituït pels membres següents:

Degana de la Facultat, que el presideix: Dra. Mireia Subirana

Vicedegana: Sra. Montserrat Faro

Cap d'Estudis: Dra. Tamara Gastelaars

Director del Departament de Ciències de la Salut: Dr. Raimon Milà

Directora del Departament de Ciències Socials i del Benestar: Dra. Anna Ramon

Directora del Departament de Ciències Bàsiques i Metodològiques: Dra. Núria Obradors

Adjunt a la direcció dels departaments: Sr. Àngel Torres

Coordinadora de la titulació d'Infermeria: Sra. Núria Gorchs

Coordinador de la titulació de Fisioteràpia: Sr. Carles Parés

Coordinadora de la titulació de Teràpia Ocupacional: Sra. Laura Vidaña

Coordinadora de la titulació de Nutrició Humana i Dietètica: Dra. Cristina Vaqué

Coordinador de la titulació de Treball Social: Sra. Sílvia Madrid Alejos

Delegat per a la Recerca: Dr. Raimon Milà

Delegat del Programa de Doctorat: Dr. Joan Carles Casas

Coordinador de Formació Continuada: Sr. Jordi Naudó

Coordinadores de Pràctiques: Sra. Olga Isern i Sra. Cristina Font

Coordinadora de Relacions Internacionals i Mobilitat: Sra. Montse Romero

CALENDARI ACADÈMIC

Calendari del centre:

Docència:

1r semestre: del 14 de setembre de 2015 al 23 de desembre de 2015.

2n semestre: de l'1 de febrer del 2016 al 27 de maig del 2016.

Els ensenyaments de Màster i de Formació Continuada podran allargar aquests períodes.

Vacances de Nadal: Del 24 de desembre de 2015 al 10 de gener de 2016, inclosos. Vacances de Setmana Santa: Del 19 de març al 28 de març de 2016, inclosos.

Dies festius:

Dilluns 12 d'octubre de 2015 - El Pilar

Dilluns 7 de desembre de 2015 ? Pont de la Immaculada

Dimarts 8 de desembre de 2015 ? La Immaculada

Dissabte 23 d'abril de 2016 ? Festa Major UVic

Diumenge 1 de maig de 2016 ? Festa del Treball

Dilluns 16 de maig de 2016 ? Segona Pascua (Festiu pendent d'aprovació)

Divendres 24 de juny de 2016 ? Sant Joan

Dilluns 4 de juliol de 2016 ? Pont de la Festa Major

Dimarts 5 de juliol de 2016 ? Festa Major de Vic

Diumenge 11 de setembre de 2016 ? Diada Nacional de Catalunya

Observació: Aquest calendari està supeditat a la publicació de les festes locals, autonòmiques i estatals

ORGANITZACIÓ DE L'ENSENYAMENT

Objectius generals

El Grau en Teràpia Ocupacional té com a objectiu principal formar terapeutes ocupacionals amb capacitat per promoure, mantenir o recuperar la salut, millorar la qualitat de vida i rehabilitar o readaptar les capacitats de la persona per tal que assoleixi el màxim nivell d'autonomia personal per mitjà de models, metodologies i actuacions que utilitzen l'ocupació i l'entorn amb finalitat terapèutica d'inclusió social. També desenvolupa competències per a la millora contínua de la qualitat, el treball cooperatiu, la gestió i administració de programes i serveis socials i de salut, l'educació i defensa dels drets dels ciutadans, la docència i la investigació.

La Teràpia Ocupacional pretén proporcionar una societat inclusiva que permeti la participació dels seus membres com a ciutadans de ple dret, que aporten el seu potencial a pesar de les dificultats.

Metodologia

Els crèdits ECTS

El crèdit ECTS (o crèdit europeu) és la unitat de mesura del treball de l'estudiant en una assignatura. Cada crèdit europeu equival a 25 hores que inclouen totes les activitats que realitza l'estudiant dins d'una determinada assignatura: assistència a classes, consulta a la biblioteca, pràctiques, treball de recerca, realització d'activitats, estudi i preparació d'exàmens, etc. Si una assignatura té 6 crèdits vol dir que es preveu que el treball de l'estudiant haurà de ser equivalent a 150 hores de dedicació a l'assignatura (6 x 25).

Les competències

Quan parlem de competències ens referim a un conjunt de coneixements, capacitats, habilitats i actituds aplicades al desenvolupament d'una professió. Així doncs, la introducció de competències en el currículum universitari ha de possibilitar que l'estudiant adquireixi un conjunt d'atributs personals, habilitats socials, de treball en equip, de motivació, de relacions personals, de coneixements, etc. que li permetin desenvolupar funcions socials i professionals en el propi context social i laboral.

Algunes d'aquestes competències són comunes a totes les professions d'un determinat nivell de qualificació. Per exemple, tenir la capacitat de resoldre problemes de forma creativa, o treballar en equip, són **competències generals o transversals** de pràcticament totes les professions. És de suposar que un estudiant universitari les adquirirà, incrementarà i consolidarà al llarg dels seus estudis, primer, i, després, en la seva vida professional.

Altres competències, en canvi són **específiques** de cada professió. Un fisioterapeuta, posem per cas, ha de dominar unes competències professionals molt diferents de les que ha de dominar un treballador social.

L'organització del treball acadèmic

Les competències professionals plantegen l'ensenyament universitari més enllà de la consolidació dels continguts bàsics de referència per a la professió. Per tant, demana unes formes de treball complementàries a la transmissió de continguts i és per això que parlem de tres tipus de treball a l'aula o en els espais de la Universitat de Vic, que en el seu conjunt constitueixen les hores de contacte dels estudiants amb el professorat:

- Les **sessions de classe** s'entenen com a hores de classe que imparteix el professorat a tot el grup. Aquestes sessions inclouen les explicacions del professorat, les hores de realització d'exàmens, les conferències, les projeccions, etc. Es tracta de sessions centrades en algun o alguns continguts del programa.
- Les **sessions de treball dirigit** s'entenen com a hores d'activitat dels estudiants amb la presència del professorat (treball a l'aula d'ordinadors, correcció d'exercicis, activitats en grup a l'aula, col·loquis o debats, pràctiques de laboratori, seminaris en petit grup, etc. Aquestes sessions podran estar dirigides a tot el grup, a un subgrup o a un equip de treball.

- Les **sessions de tutoria** són aquelles hores en què el professorat atén de forma individual o en petit grup els estudiants per conèixer el progrés que van realitzant en el treball personal de l'assignatura, orientar o dirigir els treballs individuals o grupals o per comentar els resultats de l'avaluació de les diferents activitats. La iniciativa de l'atenció tutorial pot partir del professorat o dels mateixos estudiants per plantejar dubtes sobre els treballs de l'assignatura, demanar orientacions sobre bibliografia o fonts de consulta, conèixer l'opinió del professorat sobre el propi rendiment acadèmic o aclarir dubtes sobre els continguts de l'assignatura. La tutoria és un element fonamental del procés d'aprenentatge de l'estudiant.

Dins el pla de treball d'una assignatura també s'hi preveuran les sessions dedicades al **treball personal dels estudiants** que són les hores destinades a l'estudi, a la realització d'exercicis, a la recerca d'informació, a la consulta a la biblioteca, a la lectura, a la redacció i realització de treballs individuals o en grup, a la preparació d'exàmens, etc.

El Pla de treball

Aquesta nova forma de treballar demana la creació d'eines de planificació per a l'alumnat per tal que pugui organitzar i preveure la feina que ha de realitzar a les diferents assignatures. És per això que el Pla de treball esdevé un recurs important que possibilita la planificació del treball que ha de fer l'estudiant en un període de temps limitat.

El Pla de treball és el document que ha de reflectir la concreció dels objectius, continguts, metodologia i avaluació de l'assignatura dins l'espai temporal del semestre o del curs. Es tracta d'un document que planifica temporalment les activitats concretes de l'assignatura de forma coherent amb els elements indicats anteriorment.

El Pla de treball és l'instrument que serveix de guia per planificar els continguts i les activitats de les sessions de classe, les sessions de treball dirigit i les sessions de tutoria i consulta. En el Pla de treball s'hi concretaran i planificaran els treballs individuals i de grup i les activitats de treball personal de consulta, recerca i estudi que caldrà realitzar en el marc de l'assignatura.

El Pla de treball s'ha de centrar bàsicament en el treball de l'estudiant i ha d'orientar-lo perquè planifiqui la seva activitat d'estudi encaminada a l'assoliment dels objectius de l'assignatura i a l'adquisició de les competències establertes.

L'organització del pla de treball pot obeir a criteris de distribució temporal (quinzenal, mensual, semestral, etc.) o bé pot organitzar-se seguint els blocs temàtics del programa de l'assignatura (o sigui, establint un pla de treball per a cada tema o bloc de temes del programa).

Procés d'avaluació

Segons la normativa de la Universitat de Vic, ¿els ensenyaments oficials de grau s'avaluaran de manera continuada i hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Per obtenir els crèdits d'una matèria o assignatura s'hauran d'haver superat les proves d'avaluació establertes en la programació corresponent?.

L'avaluació de les competències que l'estudiant ha d'assolir en cada assignatura requereix que el procés d'avaluació no es redueixi a un únic examen final. Per tant, s'utilitzaran diferents instruments per poder garantir una avaluació continuada i més global que tingui en compte el treball que s'ha realitzat per assolir els diferents tipus de competències. És per aquesta raó que parlem de dos tipus d'avaluació amb el mateix nivell d'importància:

- **Avaluació de procés:** Seguiment del treball individualitzat per avaluar el procés d'aprenentatge realitzat durant el curs. Aquest seguiment es pot fer amb les tutories individuals o grupals, el lliurament de treballs de cada tema i la seva posterior correcció, amb el procés d'organització i assoliment que segueixen els membres d'un equip de forma individual i col·lectiva per realitzar els treballs de grup, etc. L'avaluació del procés es farà a partir d'activitats que es realitzaran de forma dirigida o s'orientaran a la classe i tindran relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Alguns exemples serien: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.);

participació en debats col·lectius, visites, assistència a conferències, etc. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del semestre.

- **Avaluació de resultats:** Correcció dels resultats de l'aprenentatge de l'estudiant. Aquests resultats poden ser de diferents tipus: treballs en grup de forma oral i escrita, exercicis de classe realitzats individualment o en petit grup, reflexions i anàlisis individuals en les quals s'estableixen relacions de diferents fonts d'informació més enllà dels continguts explicats pel professorat a les sessions de classe, redacció de treballs individuals, exposicions orals, realització d'exàmens parcials o finals, etc.

Les darreres setmanes del semestre estaran dedicades a la realització de proves i activitats d'avaluació.

La convocatòria oficial contempla dos períodes diferenciats d'avaluació. En primer lloc el període ordinari, que es realitza de forma integrada al procés formatiu i dins el període lectiu. A més, s'estableix un segon període d'avaluació complementària en el qual l'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del primer període. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables.

En cap cas es podrà fer us d'aquest segon període d'avaluació complementari/ recuperació en la convocatòria extraordinària, ni en les assignatures de Treball de Fi de Grau, ni en les Pràctiques Externes.

Els estudiants que puguin optar al segon període de recuperació seran qualificats amb un ?pendent d'avaluació? en espera dels resultats del segon període d'avaluació complementària. Els alumnes ?suspens? o ?no presentat? no tindran accés al segon període d'avaluació complementària.

Els estudiants que no superin l'avaluació hauran de matricular i repetir l'assignatura el proper curs.

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria	Crèdits
Formació Bàsica (FB)	60
Obligatòria (OB)	126
Optativa (OP)	18
Treball de Fi de Grau (TFG)	8
Pràctiques Externes (PE)	40
Total	240

* Cada curs està organitzat en dos semestres de 30 crèdits cadascun d'ells. La distribució de les assignatures per semestre pot variar segons els cursos acadèmics.

PRIMER CURS		
	Crèdits	Tipus
Estudi del Cos Humà I	6,0	FB
Fonaments de la Professió I	6,0	OB
Estudi del Cos Humà II	6,0	FB
Fonaments de la Professió II	6,0	OB
Bioestadística i Sistemes d'Informació en Salut	6,0	FB
Bioètica	6,0	FB
Comunicació i Educació per a la Salut	6,0	FB
Cultura, Societat i Salut	6,0	FB
Psicologia Evolutiva i de la Salut	6,0	FB
Salut Pública	6,0	OB

SEGON CURS

	Crèdits	Tipus
Cinesiologia i Sistema Nerviós	6,0	FB
Fisiopatologia	6,0	FB
Fonaments de la Professió III	6,0	OB
Neuropsicologia	3,0	OB
Noves Tecnologies i Entorns Accessibles	6,0	OB
Tècniques Ortèsiques i Adaptacions Funcionals	3,0	OB
Antropometria i Ergonomia	3,0	OB
Elaboració de Projectes I	3,0	OB
English for Health Sciences	6,0	FB
Patologia Medicoquirúrgica I	6,0	OB
Psicologia Social	6,0	OB
Recursos Terapèutics	6,0	OB

TERCER CURS

	Crèdits	Tipus
Educació Inclusiva i Processos Pedagògics	3,0	OB
Pràcticum I	9,0	PE
Salut Mental	6,0	OB
Teràpia Ocupacional per a l'Autonomia Personal de les Persones Grans	6,0	OB
Teràpia Ocupacional per a l'Autonomia Personal en l'Adult I	6,0	OB
Elaboració de Projectes II	3,0	OB
Inclusió Sociolaboral	3,0	OB
Patologia Medicoquirúrgica II	3,0	OB
Pràcticum II	12,0	PE
Salut Mental Infantil i Juvenil	3,0	OB
Teràpia Ocupacional per a l'Autonomia Personal en l'Adult II	6,0	OB

QUART CURS

	Crèdits	Tipus
Pràcticum III	9,0	PE
Teràpia Ocupacional Basada en la Comunitat	3,0	OB
Teràpia Ocupacional per a l'Autonomia Personal en la Infància i l'Adolescència	6,0	OB
Treball de Fi de Grau I	3,0	TFG
Pràcticum IV	10,0	PE
Treball de Fi de Grau II	5,0	TFG
Atenció Integrada	3,0	OB
Gestió i Administració dels Serveis de Salut	3,0	OB
Optatives	18,0	OP

OPTATIVES - SENSE ITINERARI

	Crèdits
Sexualitat i Cronicitat	3,0
Atenció a Persones amb Demències	3,0
Atenció Innovadora en Situacions de Cronicitat	3,0
Inclusive Communities and Accessibility	6,0
Psicosociologia de la Discapacitat	3,0
Estratègies d'Intervenció en Situacions de Dolor Crònic	3,0
Psicomotricitat	3,0
Tècniques d'Intervenció Grupal	3,0
Health Politics in Europe. Critical Readings of Documents in English	6,0
L'Activitat Artística com a Recurs Terapèutic	3,0
Activitat Física i Discapacitat	3,0
Teràpia Aquàtica i Rehabilitació Eqüestre	3,0

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE PRIMER CURS

Estudi del Cos Humà I

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Elisabet Dachs Cabanas
- Ester Goutan Roura

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura, juntament amb la d'Estudi del Cos Humà II, Cinesiologia i Sistema Nerviós, conformen la matèria d'Anatomia i proporcionen els coneixements sobre les estructures de l'organisme i la seva funcionalitat.

Per al desenvolupament d'aquesta assignatura no es requereixen coneixements previs específics.

L'assignatura d'Anatomia I té com a objectiu principal que els estudiants siguin capaços de:

- Conèixer i entendre l'estructura i funció del cos humà.
- Tenir unes bases clares i fonamentals sobre histologia i embriologia.
- Analitzar i sintetitzar
- Tenir unes bases d'immunologia i genètica.
- Conèixer les diferents parts de l'anatomia humana.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica les estructures anatòmiques que componen els diferents aparells i sistemes del cos humà la funció del cos humà.
2. Descric les funcions dels diferents aparells i sistemes del cos humà.
3. Descric les bases moleculars i fisiològiques de les cèl·lules i els teixits.
4. Utilitza correctament la terminologia de les estructures microscòpiques i macroscòpiques que componen el cos humà.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per aprendre.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Conèixer i comprendre l'estructura i funció del cos humà de manera que permeti avaluar, sintetitzar i aplicar tractaments de Teràpia Ocupacional.

CONTINGUTS:

---

1. Embriologia
  1. Concepte i definició d'embriologia.
  2. Fecundació i fases a posteriori.
  3. Òrgans, aparells i sistemes embriològics.
  4. Sistemes embriològics: Circulatori, excretor, osteomuscular i nerviós.
  5. Somites.
  6. Alteracions en el desenvolupament embrionari. Etiologia.
2. Sang
  1. Generalitats anatòmiques de la sang.
  2. Funcions de la sang.
  3. Metabolisme del ferro.
  4. Hemostasia.
  5. Grups sanguinis.
  6. Hematopoiesi.
3. Histologia
  1. Característiques generals de la cèl·lula. Membrana. Citoplasma. Nucli.
  2. Teixits. Tipus i funcions. Característiques anatòmiques.
4. Sentits corporals
  1. Oïda. Anatomia i funcions.
  2. Ull. Anatomia i funcions.
  3. Pell i annexos. Anatomia i funcions.
  4. Gust i olfacte. Anatomia i funcions.
5. Immunologia
  1. Estudi bàsic del concepte immunològic.
6. Genètica
  1. Gens. Cromosomes. DNA.
  2. Herència. Lleis de Mendel.
  3. Principis bàsics de la genètica.
7. Cardiovascular
  1. Generalitats anatòmiques.
  2. La bomba. Aspectes mecànics i elèctrics.
  3. Regulació de la circulació. Pressió i pols.
8. Respiratori
  1. Generalitats anatòmiques.
  2. Mecànica respiratòria.
  3. Intercanvi de gasos.
  4. Transport de gasos per la sang.
  5. Regulació de la respiració.

AVALUACIÓ:

L'assignatura es pot superar a través d'una avaluació continuada.

Aquesta consistirà en la realització obligatòria de les següents activitats:

- Proves escrites. Es realitzaran 2 proves escrites, amb un valor del 45% cadascuna. La primera es realitzarà dins de les 15 setmanes del període ordinari d'avaluació. La segona coincidirà amb la convocatòria oficial del període ordinari d'avaluació. En cas de no superar alguna d'aquestes dues proves escrites, es podrà recuperar en el període d'avaluació complementària, sempre i quan el 50% de l'assignatura estigui aprovada.
- Activitats/exercicis que caldrà lliurar en els terminis establerts en el pla de treball. Aquestes activitats corresponen a un 10% de la nota final i no són recuperables.

Observacions:

Per poder fer mitjana dels resultats obtinguts en les diferents proves escrites, cal que cadascuna d'elles hagi estat superada amb una nota igual o superior a 5.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Amat Muñoz, P. i J.M. Smith-Agreda. (2007-2008). *Anatomía humana y funcional y aplicativa de Escolar*. 5ª ed. Barcelona: Espax.
- Drake, R. (2013). *Anatomía Básica*. Barcelona: Elsevier
- Sobotta (2001). *Atlas de anatomía Humana de Sobotta (recurs electrònic)*. 21ª ed. Madrid: Médica panamericana
- Thibodeau-Patton (2008). *Estructura y funcion del cuerpo humano*. 13ª ed. Barcelona: Elsevier.
- Tortora, G.J i B. Derrickson. (2013). *Principios de anatomía y fisiología*. 13ª ed. Mèxic: Médica Panamericana.
- Amat Muñoz, P. i J.M. Smith-Agreda. (2007-2008). *Anatomía humana y funcional y aplicativa de Escolar*. 5ª ed. Barcelona: Espax.
- Wheater. (2014). *Histología funcional*. 6ª ed. Elsevier España.
- Costanzo, L.S. (2011). *Fisiología*. 4ª ed. Elsevier España.

Fonaments de la Professi3 I

Tipologia: Obligat3ria (OB)

Cr3dits: 6,0

Llengua d'impartici3: Catal3

PROFESSORAT

- Salvador Sim3 Algado

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la mat3ria espec3fica de Ter3pia Ocupacional. A Fonaments de la Professi3 I s'inicia la formaci3 b3sica espec3fica de Ter3pia Ocupacional. Es pret3n que l'estudiant conegui i compregui les bases conceptuals de la Ter3pia Ocupacional.

Per al desenvolupament de l'assignatura no es requereixen coneixements previs espec3fics.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica els conceptes te3rics propis de la Ter3pia Ocupacional.
2. Localitza les fonts d'informaci3 per obtenir documents referents a la terminologia, actual i pr3pia, de la profesi3.
3. Reconeix la influ3ncia de l'evoluci3 hist3rica en el desenvolupament de la Ter3pia Ocupacional.
4. Identifica les organitzacions nacionals i internacionals de Ter3pia Ocupacional.
5. Identifica els 3mbits d'actuaci3 del terapeuta ocupacional.
6. Identifica les funcions dels terapeutes ocupacionals.
7. Defineix els principals instruments per a la pr3ctica de la Ter3pia Ocupacional.
8. Descriu els elements que conformen el proc3s d'intervenci3.
9. Identifica la relaci3 entre desenvolupament ocupacional, salut i benestar.
10. 3s capaç d'estructurar la informaci3 rellevant i transmetre-la, de forma coherent, per escrit.
11. Fa intervencions respectuoses i pertinents en els treballs grupals i de classe.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'an3lisi i s3ntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement b3sic de la profesi3.
- Capacitat per a l'3s d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la comunicaci3 oral i escrita en la pr3pia llengua nativa.

Espec3fiques

- Conèixer i comprendre els antecedents històrics, fonaments teòrics i principis metodològics: aspectes filosòfics, marcs de referència teòrics, models, tècniques, avaluacions i valoracions de Teràpia Ocupacional necessaris per reconèixer i interpretar els processos de funció-disfunció ocupacional.
- Explicar els conceptes teòrics que sostenen la Teràpia Ocupacional, concretament la naturalesa ocupacional dels éssers humans i el desenvolupament de les seves ocupacions.
- Explicar la relació entre desenvolupament ocupacional, salut i benestar.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció a la Teràpia Ocupacional.
2. Fonaments filosòfics, conceptuals i evolució del coneixement en Teràpia Ocupacional. Evolució del paradigma en Teràpia Ocupacional.
3. Àmbits d'actuació dels terapeutes ocupacionals.
4. Instruments per a la pràctica.
5. Introducció al procés d'intervenció.

AVALUACIÓ:

- 60% Avaluació continua (treballs escrits i participació en activitats de classe)
- 40% Examen.

BIBLIOGRAFIA:

BÀSICA

- Crepeau Cohn, E.; Schell, B.; Willard & Spackman. *Terapia ocupacional*. Madrid: Médica Panamericana, 2005.
- H.; Christiansen, Slack. *Occupational Therapy: Performance, Participation, and Well-Being*. 2005
- Kronenberg; Simó Algado; Pollard *Terapia ocupacional sin fronteras: aprendiendo del espíritu de supervivientes*. Madrid: Médica Panamericana, 2006.
- Kielhofner, G. *Fundamentos conceptuales de la Terapia Ocupacional*. Buenos Aires: Médica Panamericana. 3a ed, 2006.
- Townsend and Wilcock. *Enabling occupation II: advancing an occupational therapy vision for health, well&being & justice trough occupation*. Ottawa: CAOT, 2007.

RECOMANADA

- *Clasificación Internacional del funcionamiento, de la discapacidad y de la salud CIF*. Madrid: Instituto de Migraciones y Servicios Sociales (IMSERSO) 2001.
- Hagerdorn, R. *Occupational Therapy: Perspectives and processes*. NY: Churchill Livingstone, 1995.
- Hopkins, H.L.; Smith, H.D. *Terapia Ocupacional* Madrid: Médica Panamericana, 1998.
- Iwama, M.; Simó Algado, S. *El Modelo Kawa*. Revista Terapia Ocupacional. Vol 5(8) (24 pág.). Disponible en: <http://www.revistatog.com/num8/pdfs/modelo2.pdf>
- Iwama, M.; Simó Algado, S. *Aspectos de significado, cultura en Terapia Ocupacional*. Revista Terapia Ocupacional TOG. Vol 5(8) (23 págs.). Disponible a: <http://www.revistatog.com/num8/pdfs/modelo1.pdf>
- Kielhofner, G. *Modelo de ocupación humana teoría y aplicación*. Madrid: Médica Panamericana, 2004.
- Moruno, P.; Romero, M. *Actividades de la vida diaria*. Barcelona: Masson, 2006.
- Polonio, B.; Durante, P.; Noya, B. *Conceptos fundamentales de terapia ocupacional*. Madrid: Médica Panamericana cop. 2001.
- Romero Ayuso, D.; Moruno Miralles, P. *Terapia Ocupacional. Teoría y técnicas*. Barcelona: Masson,

2003.

- Simó Algado, S. *Réquiem por un maestro*. Revista APETO. Vol. 35 Setembre (Págs. 14-30)
- Simó Algado, S.; Rivera, C. *Organización del conocimiento en Terapia Ocupacional* (capítol). Dins: Polonio, Durante, Noya: *Conceptos fundamentales de la Terapia Ocupacional*. (Págs. 20-35). Madrid: Panamericana, 2001.
- Townsend and Wilcock. *Enabling occupation I*. CAOT. Ottawa: CAOT, 1997.
- Wilcock, Anna. *An Occupational perspective of health*. Thorofare, NJ (USA): Slack, 1998.
- Zemke, R.; Clark, F. *Occupational Science. The Evolving Discipline*. Philadelphia: FA Davis, 1996.

Fons d'informació:

- Associació de Professionals de Teràpia Ocupacional de Catalunya: <http://aptoc.org/>
- Asociación Profesional Española de Terapeutas Ocupacionales: <http://www.apeto.com/>
- Revista de Terapia Ocupacional de la Asociación Profesional Gallega de Terapeutas Ocupacionales (APGTO): <http://www.revistatog.com/>
- The European Network of Occupational Therapy in Higher Education: <http://www.enothe.hva.nl/>
- World Federation of Occupational Therapists: <http://www.wfot.org/>

Estudi del Cos Humà II

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Ignasi Saigi Ullastre
- Matilde Barneto Soto
- Mercè Oliver Torras
- Nora Perez Garcia

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura, juntament amb la d'Estudi del Cos Humà I, i Cinesiologia i Sistema Nerviós, conformen la matèria d'Anatomia i proporcionen els coneixements sobre les estructures de l'organisme i la seva funcionalitat.

Aquests coneixements seran necessaris per assolir els objectius d'aprenentatge d'assignatures dels propers cursos com Fisiopatologia i Patologia medicoquirúrgica.

Per al desenvolupament d'aquesta assignatura no es requereixen coneixements previs específics, però seran d'utilitat els coneixements de biologia general.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica les estructures anatòmiques que componen els diferents aparells i sistemes del cos humà la funció del cos humà.
2. Descric les funcions dels diferents aparells i sistemes del cos humà.
3. Descric les bases moleculars i fisiològiques de les cèl·lules i els teixits.
4. Utilitza correctament la terminologia de les estructures microscòpiques i macroscòpiques que componen el cos humà.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per aprendre.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Conèixer i comprendre l'estructura i funció del cos humà de manera que permeti avaluar, sintetitzar i aplicar tractaments de Teràpia Ocupacional.

CONTINGUTS:

---

1. Sistema nerviós:

1. Generalitats anatòmiques
2. Neurofisiologia: potencial de membrana en repòs, potencial graduat, potencial d'acció, propagació de l'impuls nerviós, transmissió sinàptica, neurotransmissors.
3. Organització dels centres nerviosos
4. Medul·la espinal: reflexos somàtics
5. Escorça motora primària i sistema piramidal
6. Sistema extrapiramidal
7. Funcions del cerebel
8. Sistema nerviós autònom
9. Sentits especials: gust, olfacte, oïda i vista

2. Sistema locomotor:

1. Funcions de l'aparell locomotor
2. Teixit ossi: funcions bàsiques, estructura de l'os, tipus de teixit ossi. Ossificació, creixement ossi, remodelació òssia.
3. Sistema esquelètic: esquelet axial, esquelet apendicular, articulacions.
4. Teixit muscular: contracció muscular, tipus de contraccions i tipus de fibres.
5. Sistema muscular: tipus de músculs. Origen i inserció i acció. Lligament i tendó.

3. Sistema endocrí:

1. Principis fonamentals de l'endocrinologia. Glàndules endocrines.
2. Hormones: tipus, receptors hormonals i mecanismes d'acció. Control de la secreció hormonal.
3. Hipotàlem i hipòfisi (adenohipòfisi i neurohipòfisi): anatomia, hormones, funcions i regulació de la secreció.
4. Glàndula tiroides: hormones, funcions i regulació de la secreció.
5. Regulació del metabolisme del Calci: PTH, Calcitonina i vitamina D
6. Glàndules adrenals: Escorça adrenal (mineralocorticoides i glucocorticoides), medul·la adrenal (epinefrina i norepinefrina).
7. Pàncrees endocrí.

4. Sistema cardiovascular:

1. El cor: aspectes mecànics i elèctrics. Cicle cardíac.
2. Sistema vascular: artèries, venes. Intercanvi capil·lar. Resistència perifèrica
3. Regulació de la circulació, pressió arterial i resistència perifèrica.
4. Circulacions especials
5. Termoregulació.

5. Sistema respiratori:

1. Estructura i funció del sistema respiratori.
2. Desenvolupament pulmonar, aparició de la ventilació colateral i del surfactant pulmonar.
3. Mecànica de la respiració.
4. Ventilació pulmonar. Volums i capacitats.

5. Intercanvi de gasos: respiració externa i respiració interna.
6. Transport d'oxigen i transport de diòxid de carboni.
7. Relació ventilació/perfusió
8. Distribució del flux sanguini pulmonar.
9. Control de la respiració

6. Sistema renal:

1. Generalitats anatòmiques.
2. Funcions del ronyó.
3. Mecanismes de filtració, reabsorció i secreció.
4. Activitat osmòtica del ronyó.
5. Funcions del ronyó en la regulació de l'equilibri àcid-base.
6. La micció.

7. Sistema reproductor:

1. Generalitats anatòmiques de l'aparell genital masculí.
2. Fisiologia de la reproducció masculina: espermatogènesi, control hormonal de l'espermatogènesi. Funcions de les hormones sexuals masculines.
3. Generalitats anatòmiques de l'aparell genital femení.
4. Fisiologia de la reproducció femenina: ovogènesi. Cicle reproductor femení: regulació hormonal, fases, canvis horminals.
5. Glàndules mamàries

AVALUACIÓ:

L'assignatura es pot superar a través d'una avaluació continuada. Aquesta consistirà en la realització obligatòria de les següents activitats:

Es realitzaran 3 proves escrites, amb un valor total del 70% de la nota de l'assignatura. Les dues primeres es realitzaran dins de les 15 setmanes del període ordinari d'avaluació. La tercera coincidirà amb la convocatòria oficial del període ordinari d'avaluació. En cas de no superar alguna d'aquestes proves escrites, es podran recuperar en el període d'avaluació complementària, sempre i quan el 50% de l'assignatura estigui aprovada.

Caldrà lliurar presencialment activitats/exercicis en els terminis establerts en el pla de treball. Aquestes activitats corresponen a un 10% de la nota final i no són recuperables. Així mateix, es realitzarà un Treball d'Ampliació en grups de 3-4 persones, el qual suposa el 20% de la nota i no és recuperable.

Activitats recuperables:

- Examen Bloc1 (T1 i T2): 20%
- Examen Bloc2 (T4, T5 i T6): 30%
- Examen Bloc3 (T3 i T7): 20%

Activitats no recuperables:

- Exercicis: 10%
- Treball d'ampliació (Poster): 20%

Observacions: Per poder fer mitjana dels resultats obtinguts en les diferents proves escrites, cal que cadascuna d'elles hagi estat superada amb una nota igual o superior a 5.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Gilroy, Anne M. (2008). *Prometheus: Atlas de anatomía*. Buenos Aires: Médica Panamericana.
- Thibodeau-Patton (2008). *Estructura y función del cuerpo humano*. 13ª ed. Barcelona: Elsevier.
- Thibodeau-Patton (2007). *Anatomía y fisiología*. 6ª ed. Madrid: Elsevier.
- Tortora, G.J. (2008). *Introducción al cuerpo humano: fundamentos de anatomía y fisiología*. Mèxic: Médica Panamericana.
- Tortora, G.J. (2006). *Principios de anatomía y fisiología*. 11ª ed. Mèxic: Médica Panamericana.
- Wheater. (2014). *Histología funcional*. 6ª ed. Elsevier España.
- Costanzo, L.S. (2011). *Fisiología*. 4ª ed. Elsevier España.

Complementària

- Agur, A.M.R. (1994). *Atlas de anatomía de Grant*. Madrid: Médica Panamericana
- Lippert, Herbert. (2005). *Estructura y morfología del cuerpo humano*. Madrid: Marbán.
- Moore, Keith L. (2009). *Fundamentos de anatomía: com orientación clínica*. Madrid: Wolters Kluwer.
- Nguyen, S.H. (2007). *Manual de anatomía y fisiología humana*. Madrid: DAE.
- Perlemuter, Léon. (1999). *Anatomo-fisiología*. Barcelona: Masson
- Tixa, Serge. (2006). *Atlas de anatomía palpatoria: investigación manual de superficie*. Amsterdam; Barcelona: Elsevier Masson
- Vigué, Jordi; Martín, Emilio. (2006). *Atlas del cuerpo humano: anatomía, histología, patologías*. Madrid: Difusión Avances de Enfermería.

Fonaments de la Professi3 II

Tipologia: Obligat3ria (OB)

Cr3dits: 6,0

Llengua d'impartici3: Catal3

PROFESSORAT

- Laura Vidaña Moya
- Mireia Roca Deulofeu
- Salvador Sim3 Algado

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la mat3ria espec3fica de Ter3pia Ocupacional.

A Fonaments de la professi3 II es pret3n que l'estudiant conegui i compregui els coneixements relacionats amb la Ci3ncia de l'Ocupaci3 i els models propis de la Ter3pia Ocupacional necessaris per determinar l'objecte d'estudi de la TO, i interpretar els processos del desenvolupament ocupacional des dels diferents enfocaments te3rics.

Per al correcte desenvolupament d'aquesta assignatura es recomana haver cursat l'assignatura Fonaments de la Professi3 I.

Objectius:

- Con3ixer i comprendre la import3ncia de les bases te3riques per a la pr3ctica de la Ter3pia Ocupacional.
- Comprendre i recon3ixer la interrelaci3 entre els conceptes de benestar, salut, ocupaci3 significativa, desenvolupament ocupacional, dignitat i participaci3, des dels diferents enfocaments te3rics.
- Con3ixer i comprendre els fonaments de la Ci3ncia de l'Ocupaci3 com substrat te3ric de la Ter3pia Ocupacional.
- Con3ixer i comprendre els principals models te3rics que sostenen la Ter3pia Ocupacional.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Determina l'objecte d'estudi de la TO i els conceptes te3rics propis de la ter3pia ocupacional.
2. Descriu el desenvolupament de la Ci3ncia de l'Ocupaci3 i les seves bases hist3riques i filos3fiques.
3. Determina l'aportaci3 de la Ci3ncia de l'Ocupaci3 a la Ter3pia Ocupacional.
4. Defineix la Ci3ncia de l'ocupaci3 i explica les difer3ncies amb d'altres ci3ncies.
5. Identifica i descriu els principals models te3rics de ter3pia ocupacional.
6. Recon3eix i respecta la import3ncia del entorn cultural per a la comprensi3 del diferents models propis de la TO.
7. Interpreta les diferents escales de valoraci3 en relaci3 al context te3ric d'on sorgeixen.
8. Es capaç d'establir les difer3ncies i similituds dels diferents models propis de TO.
9. Identifica les diferents teories del funcionament, autonomia personal i de l'adaptaci3 funcional de/a l'entorn.

10. Identifica els fonaments de l'autonomia personal en les àrees ocupacionals des dels diferents enfocques teòrics.
11. Identifica els conceptes fonamentals per a la integració de l'individu en el seu entorn al llarg del cicle vital des dels diferents enfocques teòrics i acceptant la diversitat com un fet natural en la societat.
12. Identifica la relació entre desenvolupament ocupacional, salut i benestar des dels diferents enfocques teòrics.
13. És capaç d'estructurar la informació rellevant i transmetre'l de forma coherent i efectiva per escrit i en exposicions orals a classe.
14. Fa intervencions respectuoses i pertinents en els treballs grupals i de classe.

COMPETÈNCIES

Generals

- Apreciació de la diversitat i multiculturalitat.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Comprensió de les cultures i els costums d'altres països.

Específiques

- Comprendre les diferents teories del funcionament, autonomia personal, adaptació funcional de/a l'entorn, així com els models d'intervenció en Teràpia Ocupacional, transferint-les a la pràctica professional quotidiana.
- Conèixer i comprendre els antecedents històrics, fonaments teòrics i principis metodològics: aspectes filosòfics, marcs de referència teòrics, models, tècniques, avaluacions i valoracions de Teràpia Ocupacional necessaris per reconèixer i interpretar els processos de funció-disfunció ocupacional.
- Conèixer i comprendre els coneixements de Teràpia Ocupacional per a la integració de l'individu en el seu entorn al llarg del cicle vital.
- Conèixer, comprendre i aplicar els fonaments de l'autonomia personal en les activitats de la vida diària amb i sense adaptacions i/o ajudes tècniques en el cicle vital.
- Explicar els conceptes teòrics que sostenen la Teràpia Ocupacional, concretament la naturalesa ocupacional dels éssers humans i el desenvolupament de les seves ocupacions.
- Explicar la relació entre desenvolupament ocupacional, salut i benestar.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció als models conceptuals en Teràpia Ocupacional.
2. Ciència de l'Ocupació.
  1. Bases filosòfiques, científiques i històriques de la Ciència de l'Ocupació.
  2. Aportació de la Ciència de l'Ocupació a la comprensió de l'ésser humà com ésser ocupacional.
  3. Relació de la Ciència de l'Ocupació amb la Teràpia Ocupacional i la recerca.
3. Evolució històrica dels models propis de T.O. Principals autors.
4. Models propis de Teràpia Ocupacional
  1. Contextualització, característiques i aplicació en Teràpia Ocupacional.
  2. Escales de valoració propies dels models.
    1. Model de l'Ocupació Humana.(MOHO)
    2. Model Canadenc del desenvolupament i la participació ocupacional (CMOP-E)
    3. Model Canadenc de la capacitació centrada en la persona (CMCE)
    4. Marc de referència processal Canadenc de la Pràctica (CPPF)

5. Model del Riu Kawa
6. Model de la Discapacitat Cognitiva.
7. Model d'Integració Sensorial.
8. Marc de Treball per a la Pràctica (AOTA)

AVALUACIÓ:

L'avaluació continuada de l'assignatura es realitzarà a través de:

- Treballs grupals (40 %). No recuperables.
- Treballs individuals (30%). Recuperables.
- Examen durant les setmanes d'avaluació (30 %). Recuperable.

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en les tres parts, sempre hi haurà aquestes estiguin aprovades. En cas de suspendre menys del 50 % de l'assignatura, l'estudiant podrà optar al període complementari de juny. Si és suspès més del 50 % de l'assignatura, aquesta quedarà suspesa sense possibilitat de recuperació.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica

- Blesedell, E.; Cohn, E.; Boyt Schell, B.A., Willard & Spackman's Occupational Therapy 11a ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, 2009.
- Iwama, M.; Simó Algado, S. El Modelo Kawa. Revista Terapia Ocupacional. Vol 5(8) (24 pág.). Disponible en: <http://www.revistatog.com/num8/pdfs/modelo2.pdf>
- Kielhofner, G. Modelo de ocupación humana teoría y aplicación. Madrid: Médica Panamericana, 2004.
- Kielhofner, G. Fundamentos conceptuales de la Terapia Ocupacional. Buenos Aires: Médica Panamericana. 3a ed, 2006.
- Townsend and Wilcock. Enabling occupation I. CAOT. Ottawa: CAOT, 1997.
- Townsend and Wilcock. Enabling occupation II: advancing an occupational therapy vision for health, well&being & justice through occupation. Ottawa: CAOT, 2007.

Bibliografia complementària

- Charles, H.; Christiansen, Slack. *Occupational Therapy: Performance, Participation, and Well-Being*. 2005
- *Clasificación Internacional del funcionamiento, de la discapacidad y de la salud CIF*. Madrid: Instituto de Migraciones y Servicios Sociales (IMSERSO) 2001.
- Crepeau Cohn, E.; Schell, B.; Willard & Spackman. *Terapia ocupacional*. Madrid: Médica Panamericana, 2005.
- Hagerdorn, R. *Occupational Therapy: Perspectives and processes*. NY: Churchill Livingstone, 1995.
- Hopkins, H.L.; Smith, H.D. *Terapia Ocupacional* Madrid: Médica Panamericana, 1998.
- Iwama, M.; Simó Algado, S. *Aspectos de significado, cultura en Terapia Ocupacional*. Revista Terapia Ocupacional TOG. Vol 5(8) (23 págs.). Disponible a: <http://www.revistatog.com/num8/pdfs/modelo1.pdf>
- Kronenberg; Simó Algado; Pollard *Terapia ocupacional sin fronteras: aprendiendo del espíritu de supervivientes*. Madrid: Médica Panamericana, 2006.
- Moruno, P.; Romero, M. *Actividades de la vida diaria*. Barcelona: Masson, 2006.
- Polonio, B.; Durante, P.; Noya, B. *Conceptos fundamentales de terapia ocupacional*. Madrid: Médica Panamericana cop. 2001.
- Romero Ayuso, D.; Moruno Miralles, P. *Terapia Ocupacional. Teoría y técnicas*. Barcelona: Masson,

2003.

- Simó Algado, S. *Réquiem por un maestro*. Revista APETO. Vol. 35 Setembre (Págs. 14-30)
- Simó Algado, S.; Rivera, C. *Organización del conocimiento en Terapia Ocupacional* (capítol). Dins: Polonio, Durante, Noya: *Conceptos fundamentales de la Terapia Ocupacional*. (Págs. 20-35). Madrid: Panamericana, 2001.
- Wilcock, Anna. *An Occupational perspective of health*. Thorofare, NJ (USA): Slack, 1998.
- Zemke, R.; Clark, F. *Occupational Science. The Evolving Discipline*. Philadelphia: FA Davis, 1996.

Bioestadística i Sistemes d'Informació en Salut

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Eva Cirera Viñolas

OBJECTIUS:

L'assignatura de Bioestadística en el context global de les carreres relacionades amb la salut, s'entén com una matèria que ha d'aportar la base per poder comprendre la literatura científica d'una banda, i de l'altra ha de capacitar les persones amb una nova eina d'expressió.

És una iniciació al món de la ciència i a la creació de coneixement i una porta d'entrada al coneixement científic, tret diferencial de la formació universitària. Aquest coneixement ha de servir per ajudar els estudiants a donar resposta a les preguntes que els sorgiran en la pràctica clínica. És per això que cal també disposar de competències relacionades amb la cerca d'informació rellevant entorn el problema que es vulgui resoldre.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Coneix les bases conceptuals que li permetran fer cerques en les principals fonts documentals de l'àmbit de la salut.
2. Identifica les etapes del mètode científic.
3. Identifica l'estructura i el contingut d'un original en una publicació científica.
4. Aplica les proves estadístiques idònies en relació a cada problema d'estudi.
5. Interpreta els resultats obtinguts derivats de les diverses proves estadístiques.
6. Elabora i edita l'informe dels resultats del problema de salut estudiat.
7. Aplica de forma efectiva un paquet estadístic per a l'anàlisi de dades.
8. Identifica les tasques a realitzar, les organitza i assigna de forma consensuada i compartida amb la resta de l'equip.
9. Compleix satisfactòriament les tasques assignades segons els terminis acordats.
10. Adquireix progressivament els coneixements.
11. Resol els problemes que se li plantegen en les proves individuals.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aprendre.
- Coneixement bàsic general.
- Conèixer, seleccionar, aplicar i interpretar les proves estadístiques per tal d'emprar-les adequadament en l'anàlisi de dades.
- Habilitat en l'ús elemental de la informàtica.
- Habilitat per treballar amb autonomia.

CONTINGUTS:

Mòdul 1. **Sistemes d'Informació en Salut:**

Iniciació a la cerca bibliogràfica i gestió documental en l'àmbit socio sanitari.

Mòdul 2. **El mètode científic.** Etapes en el procés de la investigació i aportació de l'Estadística.

Mòdul 3. **Estadística descriptiva:**

Conceptes bàsics: variables i escales de mesura.

Recollida de la informació i organització de les dades per a l'anàlisi.

Taules de distribució de freqüències.

Mesures de tendència central: Mitjana, Moda, Mediana.

Mesures de posició: Percentils.

Mesures de dispersió: Variància, Desviació estàndard, Amplitud.

Mesures de forma: Índex d'asimetria. Índex d'apuntament.

Representació gràfica de la informació.

Ús de paquets estadístics per l'anàlisi descriptiu.

Elaboració d'informes de resultats i edició.

Mòdul 4. **Probabilitat:**

Definició.

Probabilitat condicionada. Teorema de Bayes.

Distribucions de probabilitat clàssiques.

Mòdul 5. **Inferència estadística:**

Població i mostra.

Estimació puntual i per interval.

Ús de paquets estadístics per a l'estimació de paràmetres.

Test d'Hipòtesis:

Tipus de proves: conformitat, homogeneïtat i relació. Contrastos unilaterals i bilaterals. Grau de significació.

Comparança de proporcions

Comparança de mitjanes

Correlació i Regressió

Ús de paquets estadístics per a l'aplicació dels tests d'hipòtesi.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord als següents criteris:

- Període ordinari:
  - Sistemes d'Informació en Salut (10%)

Mòdul 1: 10%

- Estadística (90%)

Descriptiva: mòduls 2-3 (20%)

Inferencial: mòduls 4-5 (20%)

Integració de coneixements (50%)

- Període extraordinari: són recuperables el mòdul 1 i l'activitat d'integració de coneixements.

Les activitats d'avaluació no presentades tindran una nota de 0.

El detall de les activitats i ponderacions corresponents el trobareu al campus virtual a l'inici de curs.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Sentís, J et al. *Bioestadística*. 3a Ed. Barcelona: Elsevier, 2003.
- Milton, J.Susan. *Estadística para biología y ciencias de la salud*. (3a ed. ampliada). Madrid: McGraw Hill-Interamericana, 2007.

Complementària

- Bardina, Xavier; Farré, Mercè; López-Roldán, Pedro. *Estadística: un curs introductor per a estudiants de ciències socials i humanes. Volum 2: Descriptiva i exploratòria bivariant. Introducció a la inferència*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de publicacions. 2005.
- Cobo, Erik; Muñoz, Pilar; González, José Antonio. *Bioestadística para no estadísticos*. Barcelona Elsevier España s.l., 2007.
- Farré, Mercè. *Estadística: un curs introductor per a estudiants de ciències socials i humanes. Volum 1: Descriptiva i exploratòria univariant*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions, 2005.
- Norman, Geoffrey R.; Streiner, David L. *Bioestadística*. Madrid: Mosby/Doyma, 1996.
- Polit, Denisse F.; Hungler, Bernadette P. *Investigación científica en ciencias de la salud*. México: McGraw Hill-Interamericana. 2000.
- Vincent, William J. *Statistics in kinesiology*. 2a ed. Northridge. Human kinetics, 1995.

Bioètica

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Ester Busquets Alibés
- M. Carme Raurell Costa

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria d'Ètica i pretén donar a conèixer els continguts essencials tant de la bioètica fonamental com de la bioètica clínica. La bioètica és una disciplina que vol ajudar l'estudiant a ser un bon professional de la salut, sobretot des de la vessant d'actituds i valors ètics. La primera part pretén introduir-lo en els coneixements bàsics de la bioètica i altres disciplines que hi estan relacionades. En la segona part s'abordaran qüestions que plantegen problemes ètics i jurídics en l'àmbit de les ciències de la vida i les ciències de la salut.

Els objectius de l'assignatura pretenen que l'estudiant:

- Compregui el sentit i l'abast de la reflexió ètica en l'àmbit de la teràpia ocupacional.
- Conegui i assumeixi els valors i actituds que configuren la professió de teràpia ocupacional i les disposicions pròpies del seu codi deontològic.
- Identifiqui i analitzi qüestions ètiques que es plantegen en la seva professió i aprengui a donar-hi respostes fonamentades.
- S'iniciï en el coneixement dels criteris ètics i metodologies que s'utilitzen en bioètica per a prendre decisions.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Reconeix les parts constitutives del cos de coneixements de la bioètica i és capaç de relacionar-les.
2. Comprèn els conceptes bàsics tant de la bioètica fonamental com de la bioètica clínica.
3. Identifica problemes ètics i jurídics en el context de la professió i té la capacitat de donar-hi resposta.
4. Adquireix els coneixements fonamentals de la bioètica i els aplica en la bioètica clínica.
5. Pren consciència de la importància d'adoptar mesures respectuoses amb el medi ambient.
6. Comprèn les conseqüències ètiques i jurídiques implicades en l'exercici de la professió.
7. Analitza i resol problemes ètics en base al coneixement dels codis ètics de la professió i els criteris ètics i metodològics propis de la bioètica.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per aprendre.
- Coneixement bàsic general.
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

Específiques

- Conèixer el context professional, ètic i legal del terapeuta ocupacional, reconeixent i responent a dilemes i temes ètics en la pràctica diària.

CONTINGUTS:

---

1. Antropologia
  1. L'home un ésser pluridimensional i plurirelacional.
  2. La dimensió ètica de la persona humana.
  3. La dignitat humana.
2. Ètica
  1. Moral i ètica.
  2. Les dues dimensions de la vida moral.
  3. Teories ètiques.
3. Deontologia
  1. Deontologia i codis deontològics.
  2. Els deures professionals i l'excel·lència professional.
  3. Presentació i anàlisi d'alguns codis deontològics de l'àmbit sanitari.
4. Bioètica
  1. Naturalesa i objectius de la bioètica.
  2. Criteris i metodologies per a prendre decisions.
  3. Comitès de bioètica.
5. Biodret
  1. Concepte de biodret.
  2. Relacions entre ètica i dret.
  3. Responsabilitat jurídica dels professionals de la salut.
  4. Aspectes a tenir en compte en la política legislativa en l'àmbit de les ciències de la salut.
6. Drets humans
  1. Concepte i fonaments dels drets humans.
  2. Les tres generacions de drets humans.
  3. La protecció dels drets humans.
7. Drets i deures dels ciutadans en relació a la salut i l'atenció sanitària
  1. El malalt subjecte de drets i deures.
  2. Cartes de drets i deures dels ciutadans en relació a la salut i l'atenció sanitària.
8. Final de la vida
  1. Morir avui.
  2. Aspectes ètics de les intervencions en el final de la vida: obstinació terapèutica, eutanàsia, suïcidi assistit i cures paliatives.
  3. Documents de voluntats anticipades.
9. Inici de la vida
  1. Estatut epistemològic de l'embrió.

2. Aspectes ètics i legals en l'inici de la vida.
10. Dret a la informació i el consentiment informat
  1. Dret a la informació i consentiment informat: fonamentació ètica.
  2. El consentiment informat: un procés.
  3. Excepcions.
  4. Els formularis de consentiment informat.
11. Intimitat i confidencialitat
  1. Intimitat i confidencialitat: concepte i fonamentació ètica
  2. Regulació ètica i jurídica.
  3. Excepcions.
  4. Dificultats actuals en la protecció de la intimitat i la confidencialitat.
12. Investigació amb éssers humans
  1. Problemes ètics entorn de la investigació amb éssers humans.
  2. Criteris ètics per a la investigació.
  3. La investigació amb animals: el debat sobre els "drets dels animals".
13. Ètica ambiental o ecoètica
  1. Els grans problemes medioambientals.
  2. Diversitat d'ètiques ambientals.
  3. Algunes propostes normatives

AVALUACIÓ:

Continuada:

- Lectura articles (25%): Es faran dues proves de lectura a classe.
- Activitats sobre el temari (25%): Hi haurà tres activitats d'avaluació continuada. Si el dia que hi ha l'activitat presencial l'estudiant, per la raó que sigui, no pot assistir-hi, no hi ha possibilitat de realitzar-la posteriorment, i per tant es puntuarà amb un 0. La nota final de les activitats serà la mitjana de les quatre activitats, tant si s'han fet com si no.
- Prova de síntesi (50%): Serà sobre els 13 temes del programa, amb 50-60 preguntes tipus test.

Per aprovar l'assignatura cal treure una puntuació mínima de 5 en cadascuna de les tres parts (lectura articles, activitats sobre el temari i prova de síntesi).

- Els estudiants que no arribin a aprovar entre les tres parts un 50% de l'assignatura, els quedarà l'assignatura suspesa, i no tindran opció de fer un examen en el període complementari de setembre.
- Els estudiants que entre les tres parts aprovin més del 50% de l'assignatura tindran opció de recuperar la part suspesa en un examen durant el període complementari de setembre.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Beauchamp, T.L.; Childress, J.F. (2013). *Principles of biomedical ethics*. New York: Oxford University Press.
- Camps, V. (2005). *La voluntat de viure*. Barcelona: Ariel.
- Gracia, D.; Júdez, J. (Eds.) (2004). *Ètica en la pràctica clínica*. Madrid: Triacastela.
- Jonsen, A.; Siegler, R.; Winslade, M. (2005). *Ètica clínica*. Barcelona: Ariel.

Complementària

- Couceiro, A (Ed.) (1999). *Bioética para clínicos*. Madrid: Triacastela.
- Cortina, A. (1996). *El quehacer ético*. Madrid: Santillana.
- Droit, R.P. (2009). *L'éthique expliquée à tout le monde*. Paris: Seuil.
- Feito, L.; Gracia, D.; Sánchez, M (Ed.) (2011). *Bioética: el estado de la cuestión*. Madrid: Triacastela
- Garvery, J (2010). *La ética del cambio climático*. Barcelona: Proteus.
- Giner, S. (2012). *El origen de la moral*. Barcelona: Ediciones Península.
- Gracia, D. (2007). *Fundamentos de bioética*. Madrid: Triacastela.
- Gracia, D. (2007). *Procedimientos de decisión en ética clínica*. Madrid: Triacastela.
- Gracia, D. (2004). *Como arqueros al blanco. Estudios de bioética*. Madrid: Triacastela.
- Hottois, G. (2004). *Qu'est-ce que la bioéthique?* Paris: Vrin.
- Rodríguez, J. M. (2008). *Ética y derechos humanos en la era biotecnológica*. Madrid: Dykinson.
- Simón, P. (2000). *El consentimiento informado*. Madrid: Triacastela.
- Savulescu, J. (2012). *¿Decisiones peligrosas? Una bioética desafiante*. Madrid: Tecnos.
- Torralba, F. (1998). *Antropología del cuidar*. Barcelona: Fundación Mapfre Medicina – IBB.

Comunicació i Educació per a la Salut

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Emilia Comas Carbonell
- Lourdes Albiac Suñer
- Teresa Lleopart Coll

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria principal de Comunicació i s'imparteix en la formació bàsica de Teràpia Ocupacional. Es relaciona amb altres assignatures d'Infermeria de primer curs i esdevindrà una par important d'assignatures dels següents cursos.

La Comunicació és clau en totes les accions dels professionals que treballen amb i per als éssers humans. Per això es considera bàsica en la formació de les professions sanitàries com ho és la Teràpia Ocupacional per desenvolupar una relació empàtica amb els usuaris, famílies i grups, i també com a eina d'Educació per a la Salut (EpS). El paper de l'EpS i de la Comunicació és significatiu en totes les esferes de l'atenció integral a les persones. És a dir, tant en la promoció de la salut, la prevenció de la malaltia, el tractament dels problemes de salut, la rehabilitació física i/o mental com en la reinserció social.

Objectius:

- Comprendre la importància de la Comunicació i la relació terapèutica en la professió sanitària (U01, U06, G03, G13).
- Comprendre la importància de la Comunicació i l'EpS en la funció docent, en els diferents àmbits d'actuació professional (G03).
- Descriure models, tècniques i estratègies de Comunicació i d'EpS (U01)
- Aplicar els coneixements de la Comunicació i de l'EpS per proposar actuacions pedagògiques adequades a les necessitats educacionals de les persones, grups i comunitat (G12, G26).
- Identificar intervencions de comunicació i EpS adaptades a l'individu, a la família, als grups socials i a la comunitat segons necessitats (G09).

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Defineix i relaciona els continguts bàsics de la comunicació i de l'educació per a la salut
2. Descriu les teories de l'aprenentatge que es poden aplicar en l'educació per a la salut i en el propi procés d'aprenentatge
3. Sap donar una resposta adequada d'educació per a la salut segons la situació que se li planteja, amb responsabilitat individual i com a component d'un equip de treball
4. Utilitza les estratègies de la comunicació i les habilitats interpersonals per aconseguir una comunicació efectiva i establir una relació empàtica amb la persona atesa, la família i els grups socials
5. Identifica els factors relacionats amb la salut (personals i ambientals), tant en un context proper com internacional, per donar resposta a les necessitats d'educació de les persones en situacions de salut i

malaltia, com a integrants d'una comunitat.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Coneixement bàsic general.
- Construir una relació terapèutica com a base del procés de la teràpia ocupacional.
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Identificar els factors que intervenen en el treball en equip i situacions de lideratge.
- Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb pacients, famílies i grups socials, així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos.

CONTINGUTS:

Mòdul 1: Comunicació humana

1. Comunicació: teories i conceptes. Tipus de comunicació
2. Bases de la comunicació social
3. La comunicació verbal i no verbal
4. Importància de l'observació i escolta
5. Etapes del procés comunicatiu
6. Estils de comunicació i assertivitat
7. Orientacions pràctiques per una comunicació eficaç

Mòdul 2: Aspectes relacionals i la relació assistencial.

1. Les relacions interpersonals
2. La relació intrapersonal: autoconcepte i autoestima
3. La comunicació en la relació assistencial
4. Paper de les emocions en els professionals i usuaris
5. L'entrevista clínica: context i generalitats
6. La Relació d'ajuda, Counseling i assessorament

Mòdul 3: Professional de la salut i fonaments de l'Educació per a la Salut

1. Antecedents de l'EpS. Professionals de la salut i EpS
2. L'educació. Educació tradicional i progressiva. Educació Formal, No Formal i Informal
3. Conceptes, àmbits (promoció, prevenció, recuperació), subjectes d'EpS i agents d'EpS; elements integrants d'EpS i objectius.
4. Procés d'ensenyament-aprenentatge
5. Context. Elements i condicionants (entorns específics)
6. Models d'Educació per a la Salut

Mòdul 4: Planificació de l'Educació per a la Salut

1. Pla, programa i/o projecte d'educació per a la salut: característiques generals i etapes del procés.
  1. Introducció, justificació
  2. Identificació i descripció del Grup Diana

3. Diagnòstic educacional.
  4. Objectius pedagògics, continguts i activitats
  5. Mètodes i estratègies educatives
  6. Avaluació
2. Models de planificació en EpS.
  3. Treball final.

AVALUACIÓ:

Participació a les activitats pràctiques, no recuperable: exercicis, lectures, treballs, presentacions orals, assistència, participació a classe... (25% de la nota final de l'assignatura). Treball final (25%) Recuperable
Proves escrites parcials sobre els continguts, recuperables (50% de la nota final de l'assignatura).

El 50% de la nota correspon a la part de comunicació i l'altre 50% a la part d'Educació per a la Salut. Ambdues parts cal aprovar-les (puntuació igual o superior a la meitat corresponent) per tal d'obtenir la nota final de l'assignatura.

Els criteris d'avaluació es concretaran a l'inici de l'assignatura.

L'assignatura té una única convocatòria (Juny o setembre). Les activitats que formin part de l'avaluació que no es superin durant el primer període ordinari (juny) es podran complementar en un segon període (setembre), sempre i quan el conjunt no superi el 50% de la nota final de l'assignatura, i tenint en compte criteris de l'assignatura i les activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

- Cibanal Juan, L. (2000). Técnicas de comunicación y relación de ayuda en ciencias de la salud. Barcelona: Elsevier.
- Clèries, X. (2006). La comunicación. Una competencia esencial para los profesionales de la salud. Barcelona: Elsevier/Masson.
- Clèries, X. (2009). El pacient té la paraula: la comunicació amb els professionals de la salut. Barcelona: Viguera.
- Marqués, F.; Sáez, S.; Guayata, R. (2004). Métodos y medios en promoción y educación para la salud. Barcelona: UOC.
- Perea, R. (dir.) (2004). Educación para la salud. Reto de nuestro tiempo. Madrid: Díaz de Santos.
- Perea, R. (2009). Promoción y educación para la salud: tendencias innovadoras. Madrid: Díaz de Santos.

Cultura, Societat i Salut

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Laura Rota Musoll
- Sílvia Madrid Alejos

OBJECTIUS:

L'assignatura té com a objectiu donar a conèixer l'ésser humà en l'àmbit de la salut, la malaltia i l'atenció. L'antropologia de la medicina i el concepte de cultura relaciona les creences, valors, símbols i estils de vida d'un grup, i la transmissió de pràctiques transmises de generació en generació.

Un aspecte bàsic de l'ensenyament és capacitar per a la reflexió dels sistemes d'organització social, de grups, famílies, comunitats i sistemes d'atenció i cura de les diferents realitats socioculturals.

El curs apropa a l'alumne a la comprensió i l'adquisició d'eines teòriques i pràctiques, per reflexionar sobre les necessitats que es plantejaran en un context social pluricultural.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Comprèn i valora la interacció dels aspectes socioculturals en el manteniment de la salut o en l'aparició de la malaltia. Així com els factors socials, grupals i familiars d'un entorn cultural en societats diverses.
2. Coneix i interpreta els perfils polisèmics dels processos salut-malaltia. Els continguts teòrics i les diferents metodologies d'estudi de l'antropologia de la salut.
3. Entén els referents culturals dels grups pel que fa a les representacions i vivències, des de la seva perspectiva, en el procés de salut/malalti/atenció.
4. Identifica i coneix les principals problemàtiques que afecten els processos de salut/malaltia/atenció dins un context ampli, administracions, polítiques públiques i la societat civil.
5. Relaciona i aprofundeix en la societat pluricultural actual i els seus efectes, amb adaptacions i canvis dins els sistemes sanitaris, així com les perspectives dels professionals de la salut.
6. Coneix projectes de recerca dins l'àmbit de la salut.

COMPETÈNCIES

Generals

- Apreciació de la diversitat i multiculturalitat.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.

- Capacitat per aprendre.
- Comprensió de les cultures i els costums d'altres països.
- Coneixement bàsic general.
- Conèixer i comprendre la interacció dels aspectes socioculturals en el manteniment de la salut o en l'aparició de la malaltia.
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Habilitat per treballar en un context internacional.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció. Antropologia general. Conceptes de grup, de família, d'estructura social i estatus.
  1. Conceptes de cultura, aculturació, etnocentrisme, perspectiva Èmic-Ètic i Alteritat
  2. L'antropologia, i els camps d'estudi teòrics.
  3. Conceptes teòrics de l'antropologia i models explicatius
2. La construcció i la dimensió sociocultural del patiment.
  1. Els factors que poden influir en els processos de salut / malaltia i atenció / marginació / exclusió
  2. Models de pràctiques i la seva relació amb canvis sociopolítics, econòmics i de valors: El concepte de cos: discapacitats i adaptacions. Diferents interpretacions segons els grups socioculturals
  3. Els diversos dispositius de cura i cuidatge
3. Sistema biomèdic
  1. Sistemes tradicionals
  2. Aspectes culturals i representacions de salut i malaltia
  3. Estudis de sistemes culturals: representacions de salut i malaltia
  4. Diferents sistemes de cura
4. Bases de coneixement metodològiques
  1. Coneixements de recerca en equips multidisciplinaris: objectius de la metodologia qualitativa.
  2. Coneixement d'experiències: treball de camp, tècniques en un projecte de recerca
5. Diversitat cultural: Pluralisme i ciutadania
  1. L'antropologia mèdica i els estudis de migracions
  2. Salut i pluralisme mèdic
  3. Formació en els estudis sanitaris: societats pluriculturals (taller)
6. Les xarxes de suport sociosanitàries des d'una perspectiva global
  1. La societat civil i processos de salut i malaltia. Recorreguts o itineraris terapèutics (estudi de cas)

AVALUACIÓ:

- Avaluació bibliografia, fitxes de lectura com a treball pràctic (20% de la nota final de l'assignatura)
- Seminaris participatius i tallers: aportacions dels estudiants (25% de la nota final de l'assignatura)
- 1a Prova teòrica escrita de continguts 25%
- 2a Prova teòrica escrita. Avaluació de l'assaig escrit que l'estudiant presenta a final de curs: (30% de la nota final de l'assignatura)

S'avaluen aspectes relacionats amb les competències adquirides al llarg del semestre:

- Capacitat d'argumentació teòrica de la documentació bibliogràfica
- Capacitat de discussió i síntesi sobre els autors.
- Adquisició de les competències dirigides a l'atenció de la diversitat
- L'adquisició de reflexió i coneixement d'un cas pràctic o d'una situació
- Capacitat de comprendre l'alteritat i d'assolir una atenció dirigida a una ciutadania plural

* Hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació. En primer lloc el període ordinari, que es realitza de forma integrada al procés formatiu i dins el període lectiu. A més, s'estableix un segon període d'avaluació complementària en el qual l'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del primer període. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com a activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

- Allué, Marta, *La Piel Curtida*, Ed. Bellaterra, 2008.
- * *Discapacitados: La Reivindicación de la Igualdad en la Diferencia*, Ed. Bellaterra, 2003.
- Fresquet Febrer, J.L. *Salut, Malaltia i Cultura*. València, Universitat de València, 2006.
- Laplantine, François, *Antropología de la Enfermedad*. Buenos Aires: Del Sol, 1999.
- Mallart i Guimerà, *Sóc Fill dels Evuzok*, Barcelona: La Campana, 1992.
- * Martínez Hernández, Ángel, *Antropología Médica, Teorías sobre la cultura, el poder y la enfermedad*, 2008.
- Sontag, Susan (1997), *La malaltia com a metàfora*, Barcelona: Empúries, 2a ed. 1989.

Les lectures marcades, poden estar subjectes a algun canvi en funció dels seminaris i d'una altra temàtica d'interès actual.

Psicologia Evolutiva i de la Salut

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Cristina Ruiz Coloma
- Joan Sánchez García

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pretén donar a conèixer els continguts essencials de la Psicologia Evolutiva i de la Salut, així com la seva aplicació a la pràctica professional. Es considera de fonamental importància en la formació bàsica dels professionals de la salut.

Els seus objectius són:

- Que l'alumne conegui les principals bases i models teòrics de la Psicologia.
- Que l'alumne sàpiga identificar els diferents tipus de desenvolupament (psicomotriu, cognitiu i psicosocial) i les característiques principals de cada un d'ells en les diferents etapes del cicle vital.
- Que l'alumne domini les estratègies psicològiques necessàries per a l'abordatge dels processos inherents a la Psicologia de la Salut, que li siguin útils en el desenvolupament i millora de la seva praxis professional.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Reconeix els factors psicosocials que intervenen i incideixen en el comportament humà i en el procés de salut-malaltia (RA1)
2. Distingeix i coneix els diferents moments del procés de desenvolupament evolutiu (RA2)
3. Comprèn la importància de la resposta subjectiva de crisi i conflicte (RA3)
4. Coneix i utilitza la terminologia específica de psicologia (RA4)
5. Adquireix eines bàsiques d'abordatge psicològic que pot emprar en la seva praxis professional (RA5)

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la resolució de problemes.

- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aprendre.
- Coneixement bàsic general.
- Habilitat per treballar amb autonomia.

Específiques

- Conèixer i comprendre els coneixements de Pedagogia, Psicologia i Psicopatologia aplicables a l'ésser humà en tots els moments del cicle vital, de manera que capacitin per avaluar, sintetitzar i aplicar tractaments de Teràpia Ocupacional.

CONTINGUTS:

---

1. Mòdul 1: Introducció a la Psicologia: Models Teòrics

1. Introducció a la Psicologia
2. Model Cognitiu-Conductual
3. Model Psicoanalític
4. Model Humanista
5. Model Sistèmic

2. Mòdul 2. Psicologia de la Salut

1. Introducció a la Psicologia de la Salut
2. Model de Creences de la Salut
3. Afrontament i maneig del diagnòstic: dol i males notícies
4. Factors psicosocials en situacions específiques de salut

3. Mòdul 3: Psicologia Evolutiva

1. Introducció a la Psicologia Evolutiva
2. La primera infància: 0-6 anys
3. La infància intermèdia: 6-12 anys
4. L'Adolescència: 12-18 anys
5. La Maduresa: 18-65 anys
6. La Vellesa: a partir dels 65 anys

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es fa seguint els criteris d'avaluació continuada i per a tal fi es tindrà en compte la realització de les diferents activitats de treball individual i grupal.

La nota final de l'assignatura serà la suma del percentatge corresponent a cada una de les proves d'avaluació establertes.

L'assistència al mòdul de Psicologia Evolutiva és indispensable per poder aprovar el treball grupal.

- Mòdul 1 (35% de la nota final):
  - 30% prova escrita (obligatori / Recuperable / RA1, RA4, RA5)
  - 5 % Activitats opcionals i treball a l'aula (optatiu / No recuperable / RA1, RA4, RA5)
- Mòdul 2 (35% de la nota final):
  - 30% prova escrita (obligatori / Recuperable / RA1, RA3, RA4, RA5)
  - 5% Activitats opcionals i treball a l'aula (optatiu / No recuperable / RA1, RA3, RA4, RA5)
- Mòdul 3 (30% de la nota final):
  - 15% prova escrita (obligatori / Recuperable / RA2, RA4, RA5)
  - 15% treball grupal (obligatori / No recuperable / RA2, RA5)

L'assignatura preveu dos períodes d'avaluació: el període ordinari, establert a la finalització de l'assignatura, i el període complementari (juny/setembre). Per poder accedir al període complementari caldrà haver aprovat com a mínim el 50% de l'assignatura. Es podran avaluar aquelles activitats no superades i susceptibles de ser recuperades.

BIBLIOGRAFIA:

Mòdul 1. Models teòrics

- Myers, D.G. (1999) *Psicología*. Madrid: Editorial Médica Panamericana.
- Boada, H. i Caparrós, A. (2008) *Processos psicològics bàsics*. Barcelona: U.O.C.
- Puente, A. (2011) *Psicología contemporánea básica y aplicada*. Madrid: Pirámide.
- Domjan, M. (1998) *Principios de aprendizaje y conducta*. International Thomson Editores.
- Labrador, F., Cruzado, J.A., Muñoz, M. (2001) *Manual de técnicas de modificación y terapia de conducta*. Madrid: Ediciones Pirámide.
- Rogers, C.R. (1982) *El camino del ser*. Barcelona: Kairós.
- Roji, B., i Saul, L. (2013) *Introducción a los tratamientos psicodinámicos, experienciales, constructivistas, sistémicos e integradores*. Madrid: UNED.

Mòdul 2. Psicologia de la Salut

- Amigo, I. (2012) *Manual de psicología de la salud*. Madrid: Pirámide.
- Ballesterl, R. (1998) *Introducción a la psicología de la salud: aspectos conceptuales*. València: Promolibro.
- Penzo, W. (1999) *Psicologia per a les ciències de la salut*. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona.
- Taylor, S. E. (1999) *Health Psychology*. New York: McGraw-Hill.
- Worden, W.J. (2010) *El tratamiento del duelo: Asesoramiento psicológico y terapia*. Barcelona: Paidós.
- Buckman, Robert (1998) *Com donar males notícies*. Vic: Eumo Editorial.

Mòdul 3. Psicologia Evolutiva

- Delgado, B. (2009) *Psicología del Desarrollo. Desde la infancia a la vejez. Volumen II*. Madrid: McGraw-Hill.
- García, J.A., Delval, J. (2012). *Psicología del Desarrollo I*. Madrid: UNED.
- Gimenez-Dasí, M., Mariscal, S. (2008) *Psicología del Desarrollo. Des del nacimiento a la primera infancia. Volumen I*. Madrid: McGraw-Hill.

Salut Pública

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Adjutori Redorta Sentias
- Cristina Vaqué Crusellas
- Eva Cirera Viñolas
- Montserrat Vall Mayans

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria principal de Salut Pública, educació, gestió i administració de serveis de salut. S'imparteix en la formació bàsica de Teràpia Ocupacional.

En l'assignatura de Salut Pública es pretén que l'estudiant adquireixi les competències necessàries que li permetran desenvolupar les seves funcions professionals des d'una perspectiva integral de la salut, tenint en compte l'abast poblacional i mediambiental, i d'acord amb les normes i lleis que emmarquen el sistema sanitari i la Teràpia Ocupacional.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Demostrar coneixement dels conceptes fonamentals de la salut i la malaltia:
  1. Interpretar els processos de salut i malaltia en l'àmbit de les poblacions dins el paradigma integral i social.
  2. Identificar les formes de presentació i models epidemiològics d'estudi de la malaltia.
  3. Relacionar els factors condicionants de la salut amb els problemes de salut i la pràctica de la professió
2. Estructurar de forma coordinada les seves accions amb les dels altres integrants d'un equip de treball:
  1. Definir les tasques que li són encarregades per al desenvolupament del treball
  2. Presentar les parts del treball que li són assignades en el temps establert
  3. Participar en les trobades i col·labora en l'organització
3. Integrar els diversos recursos i/o informacions al seu abast per tal de comprendre els continguts de l'assignatura
4. Contrastar la informació obtinguda de fonts diferents per recolzar el seu procés d'aprenentatge:
  1. Utilitzar diverses fonts d'informació específica i acreditada en Salut Pública i en els àmbits que la integren.
5. Identificar els factors mediambientals relacionats amb la salut i el desenvolupament de la professió:
  1. Descriure els factors del medi ambient des de la perspectiva sanitària contrastant la informació obtinguda de fonts diverses
  2. Identificar els aspectes de l'entorn relacionats amb la pràctica de la Teràpia Ocupacional
  3. Identificar indicadors de salut.
  4. Utilitzar mesures de la demografia i de l'epidemiologia per estudiar els factors relacionats amb la salut i la malaltia

6. Integrar el coneixement dels sistema sanitari espanyol en les diverses activitats professionals:
  1. Diferenciar les diverses modalitats i nivells d'atenció sanitària.
  2. Descriure la Salut Pública i proposar accions de Salut Pública que impliquin la Teràpia Ocupacional
  3. Descriure les característiques bàsiques dels diversos models de sistema sanitari
  4. Descriure el sistema sanitari espanyol i els serveis de salut de les autonomies integrants a partir de les lleis que els regulen
7. Comprendre les funcions del professional de la Teràpia Ocupacional en el marc de la legislació espanyola:
  1. Identificar els conceptes bàsics de la legislació relacionada amb la professió
  2. Descriure les funcions i activitats que desenvolupa en la seva professió (promoció de la salut, prevenció de les alteracions i educació per a la salut)
8. Aplicar mesures de protecció del medi ambient en l'àmbit educatiu i en l'entorn universitari:
  1. Complir les pautes d'impressió i de presentació de treballs recomanades com a bones pràctiques.

COMPETÈNCIES

Generals

- Analitzar les necessitats d'atenció i provisió de serveis de les persones en situació de vulnerabilitat, així com del seu entorn sociofamiliar, des d'una perspectiva interdisciplinària i intersectorial per tal d'assegurar una atenció integrada i la continuïtat assistencial.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aprendre.
- Coneixement bàsic general.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

Específiques

- Conèixer i comprendre el marc legal i administratiu vigent per a realitzar les funcions i responsabilitats pròpies del professional de Teràpia Ocupacional, utilitzant adequadament els recursos socio-sanitaris i econòmics.
- Conèixer, avaluar, analitzar, elaborar i participar en programes d'educació i promoció de la salut dins l'àmbit de la Teràpia Ocupacional per prevenir les disfuncions ocupacionals en general i subseqüents a afeccions mèdiques, quirúrgiques i psiquiàtriques i inadaptació social.

CONTINGUTS:

---

1. Salut, determinants i atenció sanitària
  - ? Salut i els seus determinants.
    1. Salut i malaltia. Concepte i definicions
    2. Evolució i enfocaments. Procés salut-malaltia
    3. Determinants del procés salut-malaltia
    4. Estil de vida i biologia humana.
    5. Origen, evolució i transmissió de la malaltia
  - ? Atenció Sanitària
    6. Atenció de salut. Modalitats d'atenció sanitària
    7. Salut Pública i Salut comunitària : conceptes i evolució.
    8. Atenció Primària de Salut: filosofia i fonaments
    9. Prevenció de la malaltia. Nivells. Vacunació

Mòdul 2: El Medi ambient i la Salut

? Coneixement dels factors del medi ambient i la seva influència en la salut de la població

1. L'atmosfera, l'aigua, el sòl, i els seus contaminants.
2. Contaminació per residus sòlids (gestió dels residus sanitaris).
3. Contaminació física: per radiacions, per soroll.

? Microbiologia bàsica

1. Característiques generals: virus, bacteris, protozous, fongs i helmints
2. Interaccions microbianes amb els humans
3. Malalties transmissibles

Mòdul 3: Organització, legislació i Atenció Sanitària

? Organització i legislació

1. Sistema Sanitari i Models.
2. Sistema sanitari espanyol i Llei General de Sanitat.
3. Sistema sanitari català i Llei d'Ordenació Sanitària. Altres CCAA
4. O.M.S i altres organismes internacionals

? Atenció Sanitària

1. Atenció de salut. Modalitats d'atenció sanitària
2. Salut Pública i Salut comunitària : conceptes i evolució.
3. Atenció Primària de Salut: filosofia i fonaments
4. Prevenció de la malaltia. Nivells. Vacunació

Mòdul 4: Promoció de la Salut i Participació Comunitària.

? Conceptes generals de la promoció de la salut

? Història i evolució de la promoció de la salut

? Determinants Socials de la Salut. Camps d'actuació.

? Estratègies d'intervenció en promoció de la salut

Mòdul 5: Estudi de les poblacions i els seus problemes de salut: Epidemiologia

? Nivell de salut de la població: Indicadors de mortalitat, morbiditat i qualitat de vida relacionada amb la salut.

? Freqüència i distribució dels problemes de salut: indicadors i taxes.

? Disseny d'estudis epidemiològics: dels estudis descriptius als assajos clínics.

Mòdul 6: Aspectes jurídics relacionats amb la professió

? La relació jurídica amb l'usuari.

? Norma jurídica: concepte, vigència i publicitat

? El dret civil: la persona humana

? El dret penal: concepte general. Delictes sobre responsabilitat

? Llei d'Ordenació de les Professions Sanitàries (LOPS)

AVALUACIÓ:

- Participació a les activitats teòriques (PAT), no recuperable: exercicis, lectures, treballs, presentacions orals, assistència, participació a classe... (30% de la nota final de l'assignatura).
- Proves escrites parcials sobre els continguts, recuperables (70% de la nota final de l'assignatura).
- Ambdues parts cal aprovar-les (puntuació igual o superior a la meitat corresponent) per tal d'obtenir la nota final de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Colomer Revuelta, C.; Álvarez Dardet, C. (2000) *Promoción de la salud y cambio social*. Barcelona: Elsevier.
- De la Rosa, M.; Prieto, J.; Navarro, J.M. (2011). *Microbiología en Ciencias de la Salud. Conceptos y Aplicaciones*. 3a. ed. Barcelona: Elsevier.
- Frías Osuna, A. (2000), *Salud Pública y educación para la salud*. Barcelona: Masson.
- Hernández-Aguado, I.; Gil de Miguel, A.; et. al. (2011) *Manual de Epidemiología y Salud Pública para grados en ciencias de la salud*. Madrid: Médica Panamericana.
- Ley General de Sanidad BOE núm,102 pag. 15215 (29/4/86).
- Martín Zurro, A.; Cano, J.F. (2008) *Atención Primaria: conceptos, organización y práctica clínica*. (2 vol.) Madrid: Elsevier.
- Prats (2011) *Microbiología Clínica*. Madrid: Médica Panamericana.
- Regueiro González; López Larrea; González Rodríguez; Martínez Naves (2011). *Immunología*. 4ª ed. Madrid: Médica Panamericana.
- Romero Cabello (2011) 3a. ed. *Microbiología y parasitología humana*. Madrid: Médica Panamericana.
- Sociedad Española de Enfermedades Infecciosas y Microbiología Clínica (2011) *Tratado SEIMC de enfermedades infecciosas y microbiología clínica*. Madrid: Médica Panamericana.

Els professors facilitaran bibliografia complementària específica i altres fonts de documentació.

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE SEGON CURS

Cinesiologia i Sistema Nerviós

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Gemma Alegre Casals
- Pere Solé Puso

OBJECTIUS:

Cinesiologia: Proporcionar als alumnes els coneixements teòrics i pràctics sobre els moviments del cos humà, en base als principis biomecànics.

Sistema nerviós: Adquirir els coneixements de l'anatomia, fisiologia i fisiopatologia del sistema nerviós.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Aplica els principis de la cinesiologia a l'anàlisi dels moviments corporals, la postura i la marxa així com conèixer les relacions amb la biomecànica clínica de l'aparell locomotor.
- Integra la informació que aporta el coneixement de l'anatomia i la fisiologia del sistema nerviós per transformar-la en una base de coneixements fonamentals per l'estudiant de fisioteràpia

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per aprendre.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Conèixer i comprendre l'estructura i funció del cos humà de manera que permeti avaluar, sintetitzar i aplicar tractaments de Teràpia Ocupacional.

CONTINGUTS:

Cinesiologia:

- Generalitats sobre cinesiologia
- Introducció a la biomecànica
- Moviments articulars, accions musculars i cadenes cinètiques

Comportament biomecànic dels teixits corporals

- Biomecànica del teixit ossi
- Biomecànica del teixit articular
- Biomecànica del teixit muscular
- Biomecànica del teixit nerviós perifèric

Cinesiologia de l'extremitat superior

- Espatlla ? colze
- Canell - mà

Cinesiologia de l'extremitat inferior

- Maluc
- Genoll
- Turvell i peu

Cinesiologia de la columna vertebral

- Columna cervical ? dorsal
- Columna lumbar

La postura humana

- Anàlisi de la postura fisiològica
- Postures patològiques

La marxa humana

- Cicle de marxa
- Marxes patològiques

Sistema nerviós:

Estructures protectores del sistema nerviós central

- Crani.
- Columna vertebral.
- Meninges.
- Líquid cefaloraquídi

Medul·la espinal

- Anatomia microscòpica. Estructura externa
- Anatomia microscòpica. Principals vies ascendents i descendents

Tronc de l'encèfal

- Anatomia macro i microscòpica.
- Nuclis dels parells cranials i del tronc de l'encèfal.
- Vies nervioses

Cerebel

- Anatomia macro i microscòpica.
- Còrtex.
- Nuclis.
- Vies cerebel·loses

Cervell

- Anatomia macro i microscòpica.
- Còrtex cerebral.
- Tractes cerebrals.
- Nuclis de la base.
- Diencèfal.
- Sistema neuroendocrí.

Sistema vascular del sistema nerviós central

Sistema nerviós autònom o vegetatiu

- Vies simpàtiques i parasimpàtiques.
- Funcions autònomes.

Reflexos neurovegetatius.
Sistema nerviós perifèric
Estructura i organització dels nervis raquidis.
Plexes cervical, braquial i lumbosacre.
Dermatoma.
Miotoma
Vies neuronals de la visió
Transmissió nerviosa
Potencial de membrana i d'acció.
La sinapsis.
Neurotransmissors.
Transmissió neuromuscular.
Placa motora.
Unitat motora.
To muscular.
Arc reflex.

AVALUACIÓ:

La **nota final** de l'assignatura s'obté ponderant un 50% de la nota final de cinesiologia i un 50 % de la nota final de sistema nerviós.

Durant el període lectiu hi hauran 4 exàmens (2 de CN i 2 de SN) parcials alliberadors amb nota mínima de 5 i recuperables. Per aprovar l'assignatura caldrà haver aprovat totes les parts i les notes finals sortiran de la mitjana de les notes de la totalitat de les quatre parts alliberades. Hi haurà l'opció de recuperar les parts no alliberades en la convocatòria complementària de juny sempre i quan les parts pendents d'aprovar no siguin superiors a dues.

BIBLIOGRAFIA:

- Rodrigo C. Miralles Marrero *Biomecánica clínica de las patologías del aparato locomotor*. Barcelona: Masson, 2007.
- Rodrigo C. Miralles Marrero *Biomecánica clínica del aparato locomotor*. Barcelona: Masson, 1998.
- Michel Dufour *Biomecánica funcional*. Barcelona: Masson, 2006.
- Nordin *Biomecánica básica del sistema musculoesquelético*. McGraw-Hill, 2004.
- Viladot Voegeli, A. *Lecciones básicas de biomecánica del aparato locomotor*. Ed Springer, 2000.
- *Biomecánica de la marcha normal y patológica*. Instituto de Biomecánica de Valencia, 1993.
- Kapandji *Cuadernos de fisiología articular: esquemas comentados de mecánica articular*. Barcelona: Masson.

Fisiopatologia

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Amadeu Godayol Vila
- Rosa Maria Catalan Ibars
- Xavier De Castro Gutierrez

OBJECTIUS:

L'assignatura té com a objectiu principal que els estudiants adquireixin:

- Coneixements més complets i aplicats sobre la Fisiologia (funcionament normal del cos humà) i la Bioquímica. És imprescindible una bona base de coneixements d'estructura i funció del cos humà.
- Coneixements sobre els mecanismes de producció de les malalties en els diferents nivells (molecular, cel·lular, tissular, d'òrgans i sistèmic)
- Coneixements sobre les repercussions de les alteracions fisiològiques sobre l'organisme
- Coneixements sobre les manifestacions clíniques més importants que provoquen els canvis fisiopatològics sobre l'organisme.
- Coneixements sobre la terminologia mèdica específica

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Descriu les alteracions fisiopatològiques més importants dels diferents aparells i sistemes corporals, i les causes que les provoquen.
2. Identifica i explica els signes i símptomes més importants provocats per les alteracions fisiopatològiques.
3. S'inicia en l'ús correcte de la terminologia mèdica.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per aprendre.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Conèixer i comprendre el procés fisiopatològic en tots els moments del cicle vital, des de la infància a la vellesa, identificant els problemes i aspectes preventius i clínics de la persona, tant a la salut com en la malaltia.

CONTINGUTS:

Mòdul 1: Fisiopatologia general. Patologia general bàsica

1. Concepte de salut i malaltia. Terminologia. Història Clínica.
2. Adaptació, lesió i mort cel·lular.
3. Mecanismes genètics de la malaltia.
4. Neoplàsies. Biologia del càncer: transformació cel·lular i oncògens.
5. Alteracions de la temperatura corporal: Hipertèrmia, hipotèrmia i febre.
6. Resposta de l'organisme a la lesió: Inflamació. Reparació cel·lular i cicatrització.
7. Resposta sistèmica a l'agressió (Reacció general al estrès): Estrès i adaptació.
8. Malaltia infecciosa.
9. Fisiopatologia del sistema immune (I): Hipersensibilitat i al·lèrgia. Autoimmunitat. Immunodeficiència.
10. Fisiopatologia del sistema immune (II): Immunosupressió i trasplantament d'òrgans.
11. Fisiopatologia de l'envelliment.

Mòdul 2: Fisiopatologia de l'aparell cardiorespiratori

Aparell Respiratori

1. Estructura i funció: Ventilació. Difusió. Perfusió.
2. Insuficiència respiratòria.
3. Fisiopatologia de la ventilació
4. Fisiopatologia de la circulació pulmonar. TEP.
5. Fisiopatologia pleural

Aparell Cardiovascular

1. Fisiopatologia de la contractilitat. Insuficiència cardíaca.
2. Fisiopatologia de la conducció i del ritme cardíac. Arítmies.
3. Fisiopatologia de la circulació coronària. Síndromes coronaris.
4. Fisiopatologia valvular. Estenosis i insuficiència. Repercussions sistèmiques.
5. Insuficiència circulatòria aguda. Xoc. Síncope.
6. Fisiopatologia de la circulació perifèrica arterial i venosa.

Mòdul 3: La sang

1. Fisiopatologia general de l'hematopoesi.
2. Fisiopatologia dels hematies. Síndrome anèmic. Síndrome policitàmic.
3. Fisiopatologia dels leucòcits. Leucocitosi i leucopènia. Síndrome leucèmic.
4. Fisiopatologia dels limfòcits i òrgans limfoides. Adenomegàlies. Esplenisme.
5. Fisiopatologia de l'hemostàsia. Alteracions de les plaquetes i de la coagulació.

Mòdul 4: Aparell Urinari

1. Fisiologia renal
2. Insuficiència renal aguda.
3. Insuficiència renal crònica
4. Alteracions de l'equilibri hidroelectrolític.
5. Alteracions de l'equilibri àcid-base.

Mòdul 5: Aparell Digestiu:

1. Fisiopatologia de la motilitat: Disfàgia. Reflux. Estrenyiment. Ili.
2. Fisiopatologia de la secreció del tub digestiu: Hiperclorhídria. Hipergastrinèmia.
3. Fisiopatologia de la digestió i de l'absorció. Síndrome de malabsorció. Diarrea.
4. Fisiopatologia hepatobiliar. Icterícia i colòstasi. Insuficiència hepatocel·lular. Hipertensió portal
5. Fisiopatologia de la circulació: Hemorràgia digestiva. Isquèmia mesentèrica.

Mòdul 6: Neurologia

1. Fisiopatologia del còrtex cerebral (I): Síndromes corticals funcionals: apràxia, agnòsia, afàsia, amnèsia.
2. Fisiopatologia del còrtex cerebral (II): Síndromes topogràfics: frontal, parietal, temporal, occipital.
3. Fisiopatologia de la motilitat voluntària, to muscular i reflexos.
4. Síndrome piramidal (primera motoneurona). Síndrome de la segona motoneurona.
5. Fisiopatologia de la sensibilitat. Tacte. Dolor. Temperatura.
6. Fisiopatologia de la medul·la espinal. Síndromes medul·lars.
7. Fisiopatologia de la coordinació motora, equilibri i marxa. Síndrome cerebel·lós
8. Fisiopatologia dels nuclis de la base. Parkinsonisme. Síndromes hiperkinètics.
9. Fisiopatologia de la consciència. Alteracions del son. Coma.
10. Fisiopatologia de les demències.
11. Estat confessional agut. Deliris
12. Síndrome epilèptic.
13. Meningisme. Hidrocefàlia. Síndrome d'hipertensió intracranial.

Mòdul 7: Aparell Locomotor

1. Fisiopatologia òssia:
  1. Fisiologia òssia. Remodelació
  2. Fisiopatologia del metabolisme fosfocàlcic.
  3. Osteopaties metabòliques. Raquitisme i osteomalàcia. Vit. D. Osteodistròfia renal. Malaltia de Paget.
  4. Osteoporosi. Hiperostosi
  5. Estudi general de la infecció òssia. Fisiopatologia. Osteomielitis i osteïtis.
  6. Necrosi òssia avascular
  7. Estudi general de les fractures. Concepte. Etiologia. Mecanismes de producció. Reparació i fases. Clínica general.
  8. Pseudoartrosi.
2. Fisiologia articular
  1. Artropaties inflammatòries. Artritis i poliartritis
  2. Artropaties degeneratives. Artrosi
  3. Alteracions de la mobilitat. Rigidesa i laxitud. Luxació i subluxació
3. Fisiopatologia del múscul estriat esquelètic
  1. Fisiologia del múscul esquelètic.
  2. Manifestacions de lesió muscular: debilitat, miàlgia, alteracions de la massa muscular (atrofia-hipertrofia)
  3. Alteracions de la contracció muscular: distonia, tetània, miotonia, rampes.
  4. Miopaties inflammatòries.
  5. Rabdomiòlisi.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades en els diferents mòduls, ja siguin teòriques o pràctiques. Realització de treballs.

S'avaluaran de manera autònoma els diferents mòduls amb proves alliberadores. Es necessari superar tots els mòduls per aprovar l'assignatura.

Es podran recuperar mòduls no alliberats durant el curs sempre que no superin el 50 % del total de l'assignatura. La recuperació es realitzarà en el període de setembre.

Si durant l'avaluació continuada no es supera al menys el 50 % de l'assignatura, no hi haurà opció de recuperació i es considerarà assignatura suspesa i no recuperable.

La nota final s'obtindrà dels promitjos de les notes dels diferents mòduls aprovats, ja sigui per avaluació continuada o en el període de setembre.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Guyton, A.C. (2006). *Tratado de fisiología médica*. 11^a ed. Madrid: Elsevier.
- Moore, K.L. (2009). *Fundamentos de anatomía: com orientación clínica*. Madrid: Wolters Kluwer.
- Müller-Sterl, W. (2008). *Bioquímica. Fundamentos para Medicina y Ciencias de la Vida*. Barcelona: Reverté, 2008.
- Pérez Arellano, J.L. (2013). *Manual de Patología General. Sisinio de Castro*. 7^a ed. Barcelona: Masson.
- Porth, C.M. (2006). *Fisiopatología*. 7^a ed. Madrid: Panamericana.
- Thibodeau, G.A. (2007). *Anatomía y fisiología*. 6^a ed. Madrid: Elsevier.
- Tortosa, G.J. (2012). *Principios de anatomía y fisiología*. 12^a ed. Mèxic: Médica Panamericana.
- West, J.B. (2008). *Fisiopatología Pulmonar*. 7^a ed. Lippincott Williams & Wilkins.

Fonaments de la Professi3 III

Tipologia: Obligat3ria (OB)

Cr3dits: 6,0

Llengua d'impartici3: Catal3

PROFESSORAT

- Laura Vidaña Moya
- Maria Pilar Bov3 Porta
- Tamara In3s Gastelaars

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la mat3ria espec3fica de Ter3pia Ocupacional (TO).

A Fonaments de la professi3 III es pret3n que l'estudiant compregui el proc3s d'intervenci3 des de TO, aix3 com els coneixements relacionats amb els marcs de refer3ncia, necessaris per poder interpretar els processos de funci3-disfunci3 ocupacional.

Per al correcte desenvolupament d'aquesta assignatura es recomana haver cursat les assignatures de Fonaments de la Professi3 I i Fonaments de la Professi3 II i estar cursant l'assignatura de Neuropsicologia.

En el cas que l'estudiant no cursi l'assignatura Neuropsicologia, la professora recomanar3 la bibliografia necess3ria per poder assolir les compet3ncies de l'assignatura Fonaments de la professi3 III.

Objectius:

- Comprendre i interpretar les bases fonamentals del proc3s d'intervenci3 des de Ter3pia Ocupacional.
- Con3ixer els principals marcs de refer3ncia que s'utilitzen en Ter3pia Ocupacional.
- Diferenciar sup3sits, postulats i conceptes, que proporcionen els marcs de refer3ncia, aix3 com els diferents abordatges i eines pr3ctiques (m3todes/o instruments d'avaluaci3 i estrat3gies d'intervenci3)
- Seleccionar el/s marcs de refer3ncia per recon3ixer i interpretar els processos de funci3-disfunci3 ocupacional al llarg del cicle vital.
- Analitzar les ocupacions i l'activitat des dels diferents marc de refer3ncia.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica les diferents fases dels processos d'intervenci3 que s'utilitzen en Ter3pia Ocupacional.
2. Utilitza el proc3s d'intervenci3 tenint en compte les necessitats de la persona o de la poblaci3 a la que va dirigit.
3. Identifica i descriu els principals marcs de refer3ncia de ter3pia ocupacional.
4. Relaciona els conceptes fonamentals per a la integraci3 de l'individu, en el seu entorn, al llarg del cicle vital, des dels diferents marcs de refer3ncia.
5. 3s capaç de seleccionar el/s marcs de refer3ncia per recon3ixer i interpretar els processos de funci3-disfunci3 ocupacional al llarg del cicle vital.
6. Coneix i justifica les diferents eines de valoraci3 i tractament derivades dels marcs de refer3ncia, en funci3 de les necessitats de la persona.
7. Compren les ocupacions i l'activitat des dels diferents marcs de refer3ncia.

8. És capaç d'interpretar el potencial terapèutic de l'ocupació dins el procés d'intervenció.
9. Identifica la documentació més rellevant dins el procés d'intervenció de TO.
10. És capaç d'estructurar la informació rellevant i transmetre-la de forma coherent i efectiva, per escrit, i en exposicions orals a classe.
11. Fa intervencions respectuoses i pertinents en els treballs de grup i de classe.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Reconèixer les situacions de risc vital i saber executar maniobres de suport vital bàsic i avançat.

Específiques

- Comprendre les diferents teories del funcionament, autonomia personal, adaptació funcional de/a l'entorn, així com els models d'intervenció en Teràpia Ocupacional, transferint-les a la pràctica professional quotidiana.
- Conèixer i comprendre els antecedents històrics, fonaments teòrics i principis metodològics: aspectes filosòfics, marcs de referència teòrics, models, tècniques, avaluacions i valoracions de Teràpia Ocupacional necessaris per reconèixer i interpretar els processos de funció-disfunció ocupacional.
- Conèixer i comprendre els coneixements de Teràpia Ocupacional per a la integració de l'individu en el seu entorn al llarg del cicle vital.
- Preparar, mantenir i revisar la documentació dels processos de teràpia ocupacional.
- Utilitzar el potencial terapèutic de l'ocupació a través de l'anàlisi i síntesi de l'ocupació i activitat.

CONTINGUTS:

---

1. El procés d'intervenció des de Teràpia Ocupacional.
  1. Procés d'intervenció genèric i procés d'intervenció propi de TO.
  2. La documentació en Teràpia Ocupacional.
2. Marcs de referència.
  1. Conceptes fonamentals.
  2. Eines de valoració.
  3. Principis de tractament.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant i de cada grup de treball a partir de les tutories.

Avaluació de resultats:

L'avaluació dels resultats de l'assignatura es farà a partir dels següents elements:

- Realització de treballs escrits (modalitat individual i grupal), exposicions i realització d'un treball grupal transversal amb l'assignatura de Neuropsicologia.
- Realització d'una prova final sobre els continguts del programa.

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir dels següents aspectes:

Treballs individuals	20% (activitat recuperable)
Treballs en grup	40% (activitat no recuperable)
Prova.....	40% (activitat recuperable)
Total	100%

Per aprovar l'assignatura cal aprovar cadascun dels apartats.

Hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació. En primer lloc el període ordinari, que es realitza de forma integrada al procés formatiu i dins el període lectiu. A més, s'estableix un segon període d'avaluació complementària en el qual l'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del primer període. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Blesedell, E., Cohn E. y Boyt Schell BA. (2009) *Willard & Spackman's Occupational Therapy*. 11° ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Kielhofner, G. (2006) *Fundamentos conceptuales de la Terapia Ocupacional*. 3ª edición. Buenos Aires: Médica Panamericana.
- Polonio B., Durante, P. y Noya, B. (2001) *Conceptos fundamentales de terapia ocupacional*. Madrid: Médica Panamericana.
- Turner, A.; Foster, M.; Sybil, E. (2003) *Terapia ocupacional y disfunción física principios, técnicas y práctica*. Madrid: Elsevier Science cop.
- Banyard, P.; Cassells, A.; Green, P.; Hartland, J.; Hayes, N.; Reddy, P. (1995). *Introducción a los procesos cognitivos*. Barcelona: Ariel.

Complementaria:

- Calais-Germain, B. (2007). *Anatomía para el movimiento*. Barcelona: Los Libros de la Liebre de Marzo.
- Crepau, E., Cohn, E., Schel, B.; Willard, H. (2005). *Terapia ocupacional*. Madrid: Médica Panamericana.
- Daniels, L.; Worthingam, C. (1982). *Pruebas musculares funcionales*. Mèxic: Interamericana. 4a edició.
- Durante, P.; Pedro, P. (1998) *Terapia ocupacional en geriatría: principios y práctica*. Barcelona: Masson.
- Durante, P. i altres. (1998) *Terapia ocupacional en salud mental: principios y práctica*. Barcelona: Masson.
- Garcia?Margallo P. y otros. (2005) *El análisis y la adaptación de la actividad en terapia ocupacional*. Madrid: Aytona.
- Grieve, J. (2009) *Neuropsicología para terapeutas ocupacionales: cognición en el desempeño ocupación*. Buenos Aires: Panamericana.
- Hagerdom, R. (1995) *Occupational Therapy: Perspectives and processes*. NY: Churchill Livingstone.
- Hopkins, H. L. y Smith, H. D. (1998) *Terapia Ocupacional*. Madrid: Médica Panamericana.

- Kendall, F.P. (198). *Músculos, pruebas y funciones*. Barcelona: Jims.
- Kapanji, I.A. (1982). *Cuadernos de fisiología articular*. Barcelona: Toray-Masson
- Romero Ayuso, D.; Moruno Miralles, P. (2003) *Terapia Ocupacional. Teoría y técnicas*. Barcelona: Masson.
- Paeth Rohlfs, B. (2000) *Experiencias con el concepto bobath: fundamentos, tratamiento, casos*. Madrid : Médica Panamericana
- Polonio, B. (2003) *Terapia ocupacional en discapacitados físicos. Teoría y práctica*. Madrid: Médica Panamericana.
- Trombly, C.A. (1995) *Terapia ocupacional para enfermos incapacitados físicamente*. Mèxic: La Prensa Médica Mexicana.

Es recomanarà bibliografia específica i complementària per als diferents temes de l'assignatura.

Neuropsicologia

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català, Espanyol

PROFESSORAT

- Mireia Félez Nóbrega
- Tamara Inés Gastelaars

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria Afeccions Mèdiques, Quirúrgiques i Psiquiàtriques. A Neuropsicologia es pretén que l'estudiant compregui com les estructures i funcions del sistema nerviós central és relacionen amb els processos cognitius i conductuals de les persones i, també, que adquireixin els coneixements bàsics per poder entendre i interpretar les alteracions neuropsicològiques. Per al correcte desenvolupament d'aquesta assignatura es recomana haver cursat prèviament l'assignatura Psicologia evolutiva i de la salut i estar cursant l'assignatura de Fonaments de la Professi3 III.

Objectius:

- Conèixer els fonaments teòrics de la Neuropsicologia.
- Delimitar el model funcional de les funcions cognitives, així com les seves bases anatòmiques.
- Conèixer els principals processos neuropsicològics, identificant les línies d'investigació de major rellevància de cadascun d'ells.
- Conèixer els principals trastorns neurològics que poden produir una alteració en el comportament i/o en les funcions mentals superiors.
- Identificar els principis bàsics de l'avaluació neuropsicològica i les eines més utilitzades en aquest camp.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica els principals processos neuropsicològics que intervenen en les funcions perceptuals, cognitives i conductuals de les persones.
2. Comprèn els principals trastorns neurològics que poden produir una alteració en el comportament i/o en les funcions mentals superiors.
3. Identifica els principis bàsics de l'avaluació neuropsicològica i les eines més utilitzades en aquest camp.
4. És capaç d'analitzar i interpretar els resultats d'una avaluació neuropsicològica.
5. Sap utilitzar adequadament els termes i conceptes propis de l'assignatura.
6. És capaç d'estructurar la informació i transmetre-la de forma coherent i efectiva als f3rums i respectar els criteris de participació.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Conèixer i comprendre els coneixements de Pedagogia, Psicologia i Psicopatologia aplicables a l'ésser humà en tots els moments del cicle vital, de manera que capacitin per avaluar, sintetitzar i aplicar tractaments de Teràpia Ocupacional.
- Sintetitzar i aplicar coneixements rellevants de ciències biològiques, mèdiques, humanes, pedagògiques, psicològiques, socials, tecnològiques i ocupacionals, juntament amb les teories de l'ocupació i participació.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció a la neuropsicologia.
2. Organització i funcionament cerebral.
3. Processos neuropsicològics.
  1. Percepció visual bàsica.
  2. Percepció espacial.
  3. Atenció.
  4. Memòria.
  5. Llenguatge.
  6. El moviment voluntari, les pràxies.
  7. Neuropsicologia del lòbul frontal.
4. Avaluació neuropsicològica.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant i de cada grup de treball a partir de les tutories.

Avaluació de resultats:

L'avaluació dels resultats de l'assignatura es farà a partir dels següents elements:

- Realització mapes conceptuals.
- Treball en grup: treball transversal amb l'assignatura de Fonaments de la Professi3 on als estudiants relacionaren els conceptes de Neuropsicologia amb el marc de referència cognitiu-perceptual.
- Participaci3 en un f3rum del Campus Virtual.

La nota final de l'assignatura es calcularà a partir dels següents aspectes:

- Realitzaci3 de mapes conceptuals: 30%
- Treball de grup: 50%
- Participaci3 f3rum: 20%
- Total: 100%

Per aprovar l'assignatura cal aprovar cadascun dels apartats.

En el cas que l'estudiant no cursi l'assignatura de Fonaments de la Professió III, l'avaluació dels resultats de l'assignatura es farà a partir dels següents elements:

- Realització de mapes conceptuals
- Treball individual.

La nota final de l'assignatura es calcularà a partir dels següents aspectes:

- Realització de mapes conceptuals: 30%
- Treball individual: 70%
- Total: 100%

Hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació. En primer lloc el període ordinari, que es realitza de forma integrada al procés formatiu i dins el període lectiu. A més, s'estableix un segon període d'avaluació complementària en el qual l'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del primer període. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Grieve, J. (2009). *Neuropsicología para terapeutas ocupacionales: cognición en el desempeño ocupación*. Buenos Aires: Panamericana.
- Muñoz Marrón, E.; Blázquez Alisente, J.L. (2009). *Estimulación cognitiva y rehabilitación neuropsicológica*. Barcelona: UOC.
- Junqué, C. y Barroso, J. (2009). *Neuropsicología*. Madrid: Síntesis.
- Peña-Casanova, J.; Gramunt, N.; Gich, J. (2004). *Test neuropsicológicos: fundamentos para una neuropsicología clínica basada en evidencias*. Barcelona: Masson.

Complementaria:

- Grieve, J. (1995). *Neuropsicología: evaluación de la percepción y la cognición*. Buenos Aires: Panamericana.
- Junqué, C. (1998). *Traumatismos craneoencefálicos: un enfoque desde la neuropsicología y la logopedia: guía práctica para profesionales y familiares*. Barcelona: Masson.
- Peña-Casanova, J. (2007). *Neurología de la conducta y neuropsicología*. Madrid: Médica Panamericana.

Es recomanarà bibliografia i webgrafies específiques i complementàries per als diferents temes de l'assignatura.

Noves Tecnologies i Entorns Accessibles

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Judit Boix Pérez
- Judit Rusiñol Rodríguez

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria Independència Funcional en Teràpia Ocupacional.

En concret, pretén que l'estudiant sigui capaç d'analitzar com l'entorn i les noves tecnologies poden facilitar o limitar el desenvolupament ocupacional d'una persona. I, posteriorment, com a través de la utilització de productes i/o tecnologia de suport o de la modificació de l'entorn, es pot facilitar que la persona desenvolupi les ocupacions necessàries per a la seva plena participació social, promovent d'aquesta manera la justícia ocupacional.

Objectius:

- Descriure el significat de la terminologia relacionada amb els productes de suport, l'accessibilitat i les noves tecnologies aplicades a la discapacitat, més utilitzat en l'àmbit de la teràpia ocupacional.
- Aplicar els principis del disseny universal en productes de suport, entorns i continguts digitals.
- Identificar les fonts d'informació més rellevants en l'àmbit dels productes de suport, l'accessibilitat i les noves tecnologies.
- Integrar els coneixements tècnics i l'aplicabilitat dels productes de suport per al desenvolupament de diferents ocupacions.
- Comprovar les característiques d'accessibilitat d'un entorn físic i digital.
- Descriure l'aplicabilitat de les noves tecnologies per a persones amb discapacitat, tant a nivell de mobilitat, com de comunicació, com de control de l'entorn.
- Utilitzar algun aplicatiu informàtic per a dissenyar un plafó per facilitar la comunicació, la mobilitat i el control de l'entorn.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Defineix la terminologia més utilitzada en l'àmbit dels productes de suport, l'accessibilitat i la societat digital.
2. Consulta i relaciona les fonts d'informació més rellevants en l'àmbit dels productes de suport, l'accessibilitat i la societat digital.
3. És capaç d'identificar els principis del disseny universal, tant en productes de suport, com en entorns físics i digitals.
4. Coneix i justifica els diferents tipus de barreres d'accessibilitat i les característiques d'accessibilitat i adaptabilitat d'un entorn físic segons la legislació vigent.
5. Identificar les característiques i l'aplicabilitat dels diferents productes de suport pel desenvolupament

ocupacional de les persones.

6. Dissenyar un plafó de comunicació i control de l'entorn utilitzant algun aplicatiu informàtic.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per generar noves idees.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitat en l'ús elemental de la informàtica.
- Treballar per facilitar entorns accessibles i adaptats i promoure la justícia ocupacional.

Específiques

- Aplicar l'activitat significativa, l'estudi ergonòmic, les noves tecnologies i la tecnologia assistent en Teràpia Ocupacional en el cicle vital.

CONTINGUTS:

---

1. Disseny Universal aplicat a la teràpia ocupacional

- Conceptualització del disseny universal.
- Definició dels principis del disseny universal.
- Anàlisi de l'aplicació del disseny universal en productes de suport i creació de contingut digital.

2. Accessibilitat

- Descripció dels tipus d'entorns i barreres.
- Descripció dels paràmetres d'accessibilitat
- Modificacions per adaptar i adequar l'entorn per a persones amb discapacitat.
- Coneixement de les diferents fonts d'informació de referència.

3. Productes de suport.

- Conceptualització i actualització terminològica.
- Característiques i aplicabilitat dels productes de suport seguint la normativa ISO UNE-EN 9999.
- Coneixement de les diferents fonts d'informació de referència.

4. Noves tecnologies.

- Conceptualització de la terminologia digital.
- Descripció de les característiques de l'ús de la tecnologia amb persones amb discapacitat.
- Classificació dels diferents productes de suport de caire digital.
- Aplicacions informàtiques per a persones amb discapacitat: Apps i software.

AVALUACIÓ:

L'assignatura té una única convocatòria oficial, que coincideix amb el període d'avaluacions de febrer. La nota final de l'assignatura es calcula a partir dels següents aspectes:

- Treballs escrits, individuals i grupals. Algunes activitats es realitzaran durant l'horari lectiu i, per tant, no es podràn realitzar un cop finalitzada la sessió de classe.: 70%
- Prova final d'alguns continguts de l'assignatura: 30%

Hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació:

En primer lloc el **període ordinari**, que es realitza de forma integrada al procés formatiu i dins el període lectiu. Aquest període contempla:

- Període lectiu comprès entre **el 14 de setembre i el 23 de desembre**, on cal lliurar les activitats d'avaluació, equivalents al 70% de l'assignatura.
- Setmanes d'avaluacions, entre **l'11 i el 22 de gener**, on es realitzarà la prova final equivalent al 30% del total de l'assignatura.

Un segon **període d'avaluació complementària, al juny**, en el qual l'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del primer període i, constin com a **activitats recuperables** en el pla de treball. L'avaluació en aquest segon període **no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura** i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en aquesta assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

- Aguilar Morales, À.; Alcober, J. (2000). *Diseño, implementación y puesta en marcha de ayudas técnicas para facilitar la comunicación a personas con discapacidad*
- Alide, C. IBV. *Pregúntame Sobre Accesibilidad y Ayudas Técnicas*
- Asociación de Usuarios de Prótesis y Ayudas Técnicas, & Comité Español de Representantes de Personas con Discapacidad. (2005). *Ayudas, técnicas y discapacidad*. Madrid: Comité Español de Representantes de Personas con Discapacidad.
- Instituto de Biomecánica de Valencia. (2001). *Guía de selección y uso de sillas de ruedas* (IMSERSO,IBV ed.)
- Zambudio Periago, R.; Andrade Ortega, J. (2009). *Protésis, ortesis y ayudas técnicas*. Barcelona: Elsevier-Masson.
- Comisión europea. (1996). *Concepto europeo de accesibilidad* (Maarten Wijk ed.). Madrid: IMSERSO.

Nota: El professorat pot recomanar bibliografia i webgrafia durant el desenvolupament de l'assignatura.

Tècniques Ortèsiques i Adaptacions Funcionals

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català, Espanyol

PROFESSORAT

- Tamara Inés Gastelaars

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria Independència Funcional en Teràpia Ocupacional i pretén que l'estudiant adquireixi els coneixements teòrics i pràctics necessaris per a l'elaboració i l'avaluació de les ortesis i adaptacions funcionals, aplicant els principis per al seu disseny, elaboració i avaluació, tenint en compte la patologia i les necessitats ocupacionals dels usuaris.

Per al correcte desenvolupament d'aquesta assignatura es recomana haver cursat prèviament les assignatures Estudi del Cos Humà I i II.

Objectius:

- Conèixer els conceptes teòrics fonamentals per a la prescripció i el disseny d'adaptacions funcionals i ortesis de l'extremitat superior.
- Sintetitzar i aplicar el coneixement rellevant de les tècniques ortèsiques per tal de seleccionar les ortesis adequades segons la patologia i les necessitats ocupacionals de les persones.
- Sintetitzar i aplicar el coneixement rellevant de les adaptacions funcionals per a seleccionar les adaptacions adequades a les necessitats ocupacionals de les persones.
- Adquirir les habilitats i les destreses necessàries per a l'elaboració del disseny i la confecció de les fèrules i de les adaptacions funcionals.
- Promoure la reflexió crítica sobre la relació entre l'ús de les adaptacions funcionals i les ortesis; el desenvolupament ocupacional i els rols socials

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Utilitza els fonaments bàsics necessaris per a seleccionar i dissenyar les ortesis adequades segons la patologia i les necessitats ocupacionals de les persones.
2. Utilitza els fonaments bàsics necessaris per a seleccionar i dissenyar les adaptacions funcionals adequades segons la patologia i les necessitats ocupacionals de les persones.
3. És capaç d'adquirir les habilitats i la destresa necessària per a la confecció de les ortesis i adaptacions.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per generar noves idees.

Específiques

- Aplicar l'activitat significativa, l'estudi ergonòmic, les noves tecnologies i la tecnologia assistent en Teràpia Ocupacional en el cicle vital.

CONTINGUTS:

---

1. Adaptacions terapèutiques.
  1. Principis bàsics.
  2. Disseny i realització d'adaptacions.
2. Ortesis per a tronc i extremitats inferiors.
3. Ortesis per a extremitats superiors (EESS).
  1. Definició. Descripció històrica de l'evolució de les ortesis de les EESS.
  2. Classificació.
  3. Principis bàsics per a la realització d'una ortesi de les EESS.
  4. Reconeixement i experimentació amb els materials més freqüents.
  5. Descripció de les patologies més freqüents que requereixen intervenció ortèsica.
  6. Disseny i realització de diferents tipus d'ortesis.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant a partir de l'assistència, interès i participació en les classes i mitjançant les tutories.

Avaluació de resultats:

L'avaluació dels resultats de l'assignatura es farà a partir dels següents elements:

- Disseny, realització d'una adaptació funcional. Presentació.
- Disseny i realització de diferents ortesis de les EESS.
- Realització d'una prova oral sobre els temes II i III del programa.

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir dels següents aspectes:

Realització adaptació funcional	30%
Realització d'ortesis.....	30%
Prova oral.....	40%
Total	100%

Per aprovar l'assignatura cal aprovar cadascun dels apartats.

Hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació. En primer lloc el període ordinari, que es realitza de forma integrada al procés formatiu i dins el període lectiu. A més, s'estableix un segon període d'avaluació complementària en el qual

l'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del primer període. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Chapinal Jiménez, A. (2002). *Rehabilitación de las manos con artritis y artrosis en terapia ocupacional*. Barcelona: Masson cop.
- Kapandji, A.L. (1999). *Fisiología articular. Miembro superior*. 5a ed. Madrid: Editorial Médica Panamericana.
- Polonio López, B. (2003). *Terapia ocupacional en discapacitados físicos. Teoría y práctica*. Madrid: Médica Panamericana.
- Turner, A., Foster, M.; Johnson, S. (2003). *Terapia Ocupacional y disfunción física*. Madrid: Elsevier Science.
- Viladot, R.; Cotti, O.; Clavell, S. (1992). *Ortesis y prótesis del aparato locomotor*. Barcelona: Masson.

Complementària:

- Crepau, E.; Cohn E.; Schel, B.; Willard, H. (2005). *Terapia ocupacional*. Madrid: Médica Panamericana.
- Tubiana, R. (1992). *La mano. Anatomía funcional y exploración clínica*. Barcelona: Masson.

Es recomanarà bibliografia específica i complementària per als diferents temes de l'assignatura.

Antropometria i Ergonomia

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català, Espanyol

PROFESSORAT

- Maria Pilar Bové Porta
- Raquel Solà Palacios
- Ricard Castro Prat

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria Independència Funcional en Teràpia Ocupacional (TO).

Es pretén que l'estudiant adquireixi els coneixements bàsics en relació a l'ergonomia i l'antropometria aplicada a les transferències i les maniobres de manutenció de pacients en les posicions de decúbit, sedestació i marxa, i a la utilització i selecció d'ajudes tècniques.

Per al correcte desenvolupament d'aquesta assignatura es recomana haver cursat prèviament l'assignatura Cinesiologia i Sistema Nerviós.

Objectius:

- Conèixer els fonaments teòrics de l'ergonomia i l'antropometria aplicada a les transferències i les maniobres de manutenció de pacients.
- Conèixer els principis bàsics de les tècniques de transferències i les maniobres de manutenció de pacients.
- Conèixer l'anàlisi de l'estàtica en bipedestació, la marxa normal i introducció a la marxa patològica.
- Conèixer les principals ajudes tècniques per a les transferències, les maniobres de manutenció i la marxa.
- Adquirir les habilitats i les destreses necessàries per a les transferències i les maniobres de manutenció de pacients en les posicions de decúbit, sedestació, bipedestació i la marxa, amb i sense ajudes tècniques.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica i aplica els conceptes bàsics de l'antropometria i l'ergonomia.
  1. Identifica els conceptes bàsics de l'antropometria i l'ergonomia en una situació real.
  2. Descriu els principis ergonòmics aplicats a les transferències.
  3. Realitza les transferències amb una correcta ergonomia postural.
  4. Realitza les maniobres de mobilització amb una correcta ergonomia postural.
2. Identifica la postura del cos humà en la seva normalitat.
3. Reconeix les diferents alteracions posturals del cos humà.
  1. Identifica les diferents alteracions posturals del cos humà.
  2. Identifica les diferents marxes patològiques.
4. Reconeix les fases de la marxa en la seva normalitat.
  1. Reconeix les fases de la marxa en la seva normalitat .

2. Identifica les fases de la marxa amb i sense ajudes tècniques.
5. Identifica i aplica les tècniques pertinents en cada situació relacionades amb les transferències i les maniobres de mobilització.
  1. Identifica els diferents passos en les maniobres de mobilització tenint en compte les necessitats de cada usuari.
  2. Identifica els punts claus a realitzar a cada maniobra de mobilització
  3. Identifica els diferents passos de les transferències tenint en compte les necessitats de cada usuari, amb i sense ajudes tècniques.
  4. Demostra habilitat i destresa en l'aplicació de les tècniques bàsiques en les maniobres de mobilització.
  5. Demostra habilitat i destresa en l'aplicació de les tècniques bàsiques de les transferències.
6. Identifica i aplica les ajudes tècniques més bàsiques relacionades amb la marxa, les transferències i les maniobres de mobilització.
  1. Aplica les ajudes tècniques més bàsiques relacionades amb la marxa.
  2. Demostra que sap seleccionar les ajudes tècniques aplicades a les transferències.
  3. Identifica les ajudes tècniques bàsiques aplicades a les maniobres de mobilització.
  4. Avalua l'ús adequat de les ajudes tècniques per a la mobilització la llit.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.

Específiques

- Aplicar l'activitat significativa, l'estudi ergonòmic, les noves tecnologies i la tecnologia assistent en Teràpia Ocupacional en el cicle vital.

CONTINGUTS:

Tema 1:

1. Introducció als conceptes bàsics d'ergonomia i antropometria.
2. Mobilitat i maniobres de manutenció de les posicions de decúbit.
  1. Mobilitzacions dels decúbits.
  2. Redreçament vertical i horitzontal.
  3. Productes de suport.
3. Transferències de la posició de sedestació.
  1. Transferència de sedestació a bipedestació.
  2. Transferència de sedestació a sedestació.
  3. Redreçament en sedestació.
  4. Productes de suport.

Tema 2:

1. Bipedestació i marxa.
  1. Postura estàtica en bipedestació.
  2. Marxa normal.
  3. Introducció a la marxa patològica.

4. Productes de suport bàsics per a la marxa.

AVALUACIÓ:

Avaluació de resultats:

L'avaluació dels resultats d'aprenentatge de l'assignatura es farà de manera continuada a partir dels següents elements dins el període lectiu:

- Assistència, participació en les classes i pràctiques de laboratori. (30%) Activitat recuperable. Per poder avaluar aquesta part cal haver assistit al 80% dels tallers pràctics. En cas de no complir amb aquets criteri, l'estudiant no podrà obtenir nota de participació i caldrà fer un exàmen de tots els tallers pràctics al període d'avaluació complementària.
- Lliuraments de treballs escrits. (30%) Activitats no recuperable.
- Realització d'una prova escrita. (40%) Activitat recuperable.

Avaluació continuada:

- Al ser una assignatura eminentment pràctica, l'assistència a les classes pràctiques és obligatòria. (80% d'assistència, això vol dir que l'estudiant pot faltar sense justificant únicament a una classe de totes les pràctiques).
- Els treballs no realitzats o no presentats en el termini previst equivaldran a un 0 i no es podran lliurar posteriorment dins el període lectiu.

Per aprovar l'assignatura cal aprovar cadascun dels apartats.

Hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació. En primer lloc el període ordinari, que es realitza de forma integrada al procés formatiu i dins el període lectiu. A més, s'estableix un segon període d'avaluació complementària en el qual l'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del primer període. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Dotte, P. (2010). *Métodos de movilización de los pacientes. Ergomotricidad en el ámbito asistencial*. Barcelona: Masson.
- Fundación MAFRE. (1995). *Manual de Ergonomía*. Madrid: Mafre.
- Plas, F.; Viel, E.; Blanc, Y. (1984). *La marcha humana: Cinesiólogía dinámica, biomecánica y patomecánica*. Barcelona: Masson.
- Viel, E.; Asencio, G. (2002). *La marcha humana, la carrera y el salto: Biomecánica, exploraciones, normas y alteraciones*. Barcelona: Masson, cop.

Complementària

- Abric, M.; Dotte, P. (2003-2004). *Gestos y activación para las personas mayores: ergomotricidad y atención gerontológica*. Barcelona: Masson, cop.
- Dotte, P. (1999). *Método de manutención manual de los enfermos*. Barcelona: Springer Verlag Ibérica, cop.
- Cabañas Armesilla, M.D.; Esparza, F. (2009). *Compendio de cineantropometría*. Madrid: CTO.
- Encyclopédie médico-chirurgicale, ECM. (2000) *Aparato locomotor*. (Español ed.). Paris: Éditions

scientifiques et médicales Elsevier.

- Garrido Chamorro, R. (2005). *Manual de antropometría*. Sevilla: Wanceulen.
- Tortosa, L. (1997). *Ergonomía y discapacidad*. Madrid: Instituto de Migraciones y Servicios Sociales.

Elaboració de Projectes I

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Raimon Milà Villarroel

OBJECTIUS:

L'assignatura pertany a la matèria *Desenvolupament professional i innovació* i dona a conèixer els continguts bàsics per al desenvolupament de la pràctica clínica basada en l'evidència. És una porta d'entrada al coneixement científic a partir del dubte i de l'esperit crític, elements imprescindibles per a l'aprenentatge de la presa de decisions. És una iniciació al món de la ciència i a la creació de coneixement i que ha de servir per ajudar l'estudiant a donar resposta a les preguntes que li sorgiran en la pràctica clínica tant pel que fa a l'aplicació del coneixement existent, com pel que fa a la creació de nous coneixements a partir de plantejar projectes.

Els objectius de l'assignatura d'elaboració de projectes pretenen que l'estudiant:

- Conegui les etapes del mètode científic i la seva aplicació en la teràpia ocupacional.
- Utilitzi les fonts d'informació més importants i les principals bases de dades en l'àmbit de la salut davant d'una necessitat informativa.
- Identifiqui l'estructura i el contingut d'un original en una publicació científica i dels diversos formats de publicació.
- Interpreti els resultats de les publicacions científiques i els utilitzi davant una pregunta donant una resposta basada en les evidències científiques trobades.
- Conegui i identifiqui els principals dissenys d'estudis quantitius en l'àmbit de les cures de salut.
- S'iniciï en el coneixement i la elaboració d'instruments de mesura que siguin vàlids i fiables: els tests, les enquestes i qüestionaris en l'àmbit de la salut.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica les etapes del mètode científic en la exposició d'una investigació de disseny quantitatiu.
2. Identifica l'estructura d'un original i d'una revisió sistemàtica en una publicació científica de disseny quantitatiu.
3. Coneix les bases metodològiques que conduiran l'alumne a poder planificar un projecte.
4. Utilitza les principals fonts bases de dades de l'àmbit de la salut en una cerca d'informació.
5. Identifica la informació rellevant dels documents a través de realitzar una lectura crítica.
6. Elabora una resposta argumentada en relació a un problema concret o pregunta que se li exposa relacionada amb la pràctica clínica.
7. Proposa una nova resposta en relació a les evidències obtingudes a través de la revisió bibliogràfica.
8. Identifica buits de coneixement en relació al problema d'estudi.
9. Proposa una intervenció terapèutica innovadora o millorada respecte la existent fins el moment.

10. Coneix la metodologia corresponent a les primeres etapes en la organització i planificació d'un projecte.
11. Coneix investigacions i projectes que es realitzen en l'àmbit d'infermeria.
12. Escriu i expressa correctament els treballs que ha de presentar i els resultats de les cerques d'informació.
13. Realitza la lectura crítica de documents i publicacions.
14. Identifica aquells aspectes a millorar en el seu treball de classe.
15. Identifica les tasques a realitzar, les organitza i assigna de forma consensuada i compartida amb la resta del grup.
16. Compleix satisfactòriament les tasques assignades segons els terminis acordats.
17. Coneix els principis ètics relacionats amb el disseny d'estudis de recerca.
18. Identifica en les publicacions si les investigacions han estat realitzades seguint principis ètics.
19. Proposa una nova resposta en relació a les evidències obtingudes a través de la revisió bibliogràfica.
20. Identifica buits de coneixement en relació al problema d'estudi.
21. Resol els problemes que se li plantegen en la realització de treballs individuals.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per generar noves idees.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Comprendre el mètode científic a través de programes de recerca bàsica i aplicada, utilitzant tant la metodologia qualitativa com quantitativa aplicada a la Teràpia Ocupacional i respectant els aspectes ètics.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.

Específiques

- Desenvolupar el coneixement de l'ocupació i pràctica de Teràpia Ocupacional.
- Realitzar i defensar arguments lògics i raonats relacionats amb l'ocupació humana i la Teràpia Ocupacional.

CONTINGUTS:

Mòdul 0. Consideracions generals de la recerca en les ciències de la salut.

1. Importància de la recerca en les ciències de la salut.
2. Avaluació prèvia i experiències en recerca dels alumnes.
3. Inversió en recerca, en el nostre país.
4. Finançament de la recerca.
5. Els condicionants per poder fer recerca de qualitat.
6. El treball cooperatiu interdisciplinari.

Mòdul 1. Aplicació del mètode científic.

1. L'origen del coneixement.
2. El mètode científic. Aplicació en la teràpia ocupacional.
3. Esquema general per l'elaboració de treballs d'investigació.

Mòdul 2. El problema origen.

1. Origen, identificació i valoració de dubtes susceptibles de constituir un problema de recerca.
2. Estratègies per la formulació d'un problema de recerca.

Mòdul 3 La revisió bibliogràfica i documental.

1. Planificació de la cerca documental. El mapa de cerca. El llenguatge.
2. Tipologia de documents i fonts de documentació.
3. La cerca a les biblioteques.
4. Estratègies de cerca a Internet.
5. La cerca en Bases de dades (BBDD) en ciències de la salut.
6. Organització i selecció dels documents.
7. Bases per a la lectura crítica de la literatura. Síntesi i resum de la informació.
8. La presa de decisions basada en l'evidència científica.

Mòdul 4 Objectius, hipòtesis i variables. El projecte d'investigació.

1. Objectius. Generals i específics.
2. Formulació i tipus d'hipòtesi.
3. La definició i mesura de les variables.
4. El projecte d'investigació.

Mòdul 5 Mètodes quantitativs de recollida d'informació:

1. L'observació sistemàtica.
2. Elaboració d'enquestes i qüestionaris en l'àmbit de la salut.
3. Característiques i qualitat en la confecció i utilització d'instruments de mesura. Validesa (de contingut, de correlació de criteri) i fiabilitat (estabilitat, homogeneïtat, equivalència). Precisió i exactitud.
4. Escales de mesura en ciències de la salut.

Mòdul 6 Dissenys d'estudi.

1. Disseny general de la recerca en salut: dissenys quantitativs i qualitativs.
2. Tipus de dissenys d'estudi de tipus quantitativ en l'àmbit de les cures de salut.

Mòdul 7 El mostreig.

1. Les persones d'estudi. Població i mostra.
2. Teoria del mostreig.
3. Modalitats de mostreig.
4. Mida de la mostra.

AVALUACIÓ:

Avaluació de l'assignatura EP_I (Curs 15-16) a) Petit Grup de 2 persones És obligatori fer aquestes activitats en grup. ? Cerca en bases de dades AC1 (25%). S'allibera amb un 5. La recuperació consisteix en millorar i tornar a presentar l'activitat. ? Treball de síntesis bibliogràfica AC2 30%. S'allibera amb un 5. La recuperació consisteix en millorar i tornar a presentar l'activitat. b) Individual ? Prova test de coneixements AC4 (45%). S'allibera amb un 5. Per recuperar cal presentar-se a la prova test el dia d'examen de

l'assignatura que trobareu en el calendari oficial. NOTA FINAL DEL PERIODE ORDINARI. Es calcula fent la mitjana ponderada si està tot aprovat. NOTA FINAL DE LA CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA. Es calcula la mitjana ponderada de les notes obtingudes. Les proves AC1 i AC2 que hagin obtingut una qualificació inferior a 5 punts, s'han de recuperar tornant-les a presentar millorades segons les indicacions suggerides pel professor en el retorn del treball o en les tutories. Aquestes tutories les demanarà l'estudiant. En el cas que s'hagin provat totes les activitats AC la nota final de l'assignatura es calcula fent la mitjana ponderada de totes les activitats AC. Totes les activitats AC no aprovades s'han de recuperar. Com a màxim pot quedar pendent d'avaluar el 50% de l'assignatura. Les recuperacions de les activitats AC1, AC2 es basen en millorar la mateixa activitat, però la puntuació pujarà com a màxim, el 50% de la diferència entre la nota anterior i l'actual. Les activitats no presentades puntuen amb una qualificació de zero punts.

BIBLIOGRAFIA:

- Álvarez Cáceres, R. (1996). *El método científico en ciencias de la salud*. Madrid: Díaz de Santos.
- Argimon Pallàs, J.M.; Jiménez Villa, J. (1991) *Métodos de investigación aplicados a la atención primaria*. Barcelona: Doyma.
- Badia, X.; Alonso, J. (2007) *La medida de la salud. Guía de escalas de medición en español*. Barcelona: Tecnología y Ediciones del Conocimiento.
- Bowling, A. (1994). *La medida de la salud*. Barcelona: Masson.
- Burns, N.; Grove, S. (2004). *Investigación en enfermería*. (3ª ed.) Madrid: Elsevier.
- Cabrero García, J.; Richart Martínez, M. (2000). *Investigar en enfermería. Concepto y estado actual de la investigación en enfermería*. Alicante: Universidad de Alicante.
- Hulley, S.B.; Cummings, S.R. (1993). *Diseño de la investigación clínica*. Barcelona: Doyma.
- León, O.; Montero, I. (1997). *Diseño de investigaciones*. (2ªed.) Madrid: McGraw-Hill-Interamericana.
- Pardo de Vélez, G. (1997). *Investigación en salud*. Santa Fe de Bogotá: McGraw Hill-Interamericana.
- Polit, Hungler (1997). *Investigación científica en ciencias de la salud*. Santa Fe de Bogotá: McGraw Hill-Interamericana.
- Rodríguez Gómez, G. (1996). *Metodología de la investigación cualitativa*. Málaga: Aljibe.
- Sacket, Haynes (1994). *Epidemiología clínica*. Madrid: Panamericana.
- Taylor, S.J.; Bodgan, R. *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona: Paidós, 1992.
- Tejada Fernández, J. (1997). *El proceso de investigación científica*. Barcelona: Fundació La Caixa.

En cada mòdul es recomanarà la bibliografia específica.

English for Health Sciences

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

- M. Carme Crivillés Grau
- Samuel Stopher

OBJECTIUS:

És una assignatura instrumental que permet als alumnes desenvolupar les habilitats de producció i comprensió de textos orals i escrits en llengua anglesa dins d'un context de ciències de la salut i de teràpia ocupacional. Els objectius específics de l'assignatura són:

- Promoure l'autonomia de l'alumne per llegir, escriure i entendre textos especialitzats en ciències de la salut i teràpia ocupacional.
- Desenvolupar estratègies de comprensió lectora de textos.
- Desenvolupar estratègies d'expressió escrita de textos.
- Comprendre i desenvolupar presentacions orals acadèmiques.
- Conèixer i utilitzar les estructures gramaticals, vocabulari i expressions del camp semàntic de les ciències de la salut i de teràpia ocupacional.

Per tal d'assolir aquest objectius es revisen estructures gramaticals, es treballa les habilitats de comunicació escrita i oral i es tracta el vocabulari específic de ciències de la salut.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Coneix el lèxic específic de l'anglès de les ciències de la salut.
2. Coneix les estructures gramaticals de la llengua anglesa.
3. Comprèn missatges orals en anglès de manera global i selectiva.
4. Comprèn un text escrit en anglès de manera global i selectiva i documents de l'àmbit de la fisioteràpia i ciències de la salut.
5. Sap redactar textos escrits en anglès sobre temes de l'àmbit de ciències de la salut.
6. Sap expressar-se oralment en anglès utilitzant expressions i vocabulari específic dels temes tractats durant el curs.
7. Els resultats d'aprenentatge corresponen a un nivell intermedi.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per aprendre.
- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Coneixement bàsic general.
- Coneixement d'una segona llengua.
- Conèixer la terminologia científica en un altre idioma.
- Habilitat per treballar en un context internacional.

CONTINGUTS:

Language:

1. Pronunciation and Stress Guidelines.
2. Using Dictionaries Guidelines.
3. Language in Use Review: Tenses, Questions, Relative Clauses, Reported Speech, Conditional Structures and Linking Words.
4. Vocabulary: Technical Health Words. Lay Terms. Abbreviations and Acronyms.
5. Charts and Written Documentation. A job application letter.

Topics

1. Health Care Team. What is Occupational Therapy / Physiotherapy? The the Occupational Therapist./ Role of the Physiotherapist.
2. The Human Body. Joints and Fractures.
3. Emergency. Accidents and Causes of Injury. A Rehabilitation Plan.
4. Sports Medicine. Physical Fitness and Health.
5. Geriatrics. Rehabilitation and Patient's Progress. Replacements. Special Equipment. Helping Patients with Mobility Problems. Mobility Equipment. Using Devices to Improve Mobility
6. Respiratory Physiotherapy. Dealing with Respiratory Problems.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades per l'estudiant a través de:

- ? Occupational Therapy In-Course Exam1 i Occupational Therapy In-Course Exam 2. Occupational Therapy though Content. (50 punts de la nota final de l'assignatura)
- ? Proves de comprensió oral. (12 punts de la nota de l'assignatura)
- ? Producció de treballs escrits. (16 punts) Els treballs presentats han de ser inèdits i elaborats pel propi alumne/a.
- ? Exercicis d'expressió oral (8 punts)
- ? Presentació oral (14 punts)

La qualificació final de l'assignatura és la suma de les notes obtingudes en les accions d'avaluació durant el període ordinari.

Activitats recuperables en el període d'avaluació complementària: Occupational Therapy In-Course Exam1 i Occupational Therapy In-Course Exam 2. Occupational Therapy though Content. (50 punts de la nota final de l'assignatura)

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

McCarter, S. (2010) Oxford English for Careers: Medicine 2. Student's Book. Oxford: Oxford English Press.

Recomanada:

? Allum, V.; McGarr, P. (2008). Cambridge English for Nursing. Cambridge: Cambridge University Press.

? Milner, M. (2006). English for Health Sciences. Boston: Heinle Cengage Learning.

? Bailey, S. (2006). Academic Writing. A Handbook for International Students. Londres: Routledge.

? McCarthy, M.; O'Dell, F. (2008). Academic Vocabulary in use. Cambridge: Cambridge University Press.

? Philpot, S.; Curnick, L. (2007). New Headway. Academic Skills. Level 3. Oxford: Oxford University Press.

? Powell, M. (2010) Presenting in English. London: Heinle/ELT.

? Terry, M.; Wilson, J. (2004). Focus on Academic Skills. London: Pearson Longman.

Gramàtiques:

? Foley, M.; Hall, D. (2012) My GrammarLab: Intermediate B1/B2. Harlow: Pearson Education Limited.

? Mann, M.; Taylore-Knowles S.; (2005). Destination B2: Grammar & Vocabulary. Oxford: MacMillan.

? Murphy, R. (2004). English Grammar in Use. Intermediate. Cambridge: Cambridge University Press.

Diccionaris:

? Cambridge Word Selector Anglès-Català (Paperback) (1995) Cambridge: Cambridge University Press.

? Diccionaris monolingües.

Patologia Medicoquirúrgica I

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Eduardo Kanterewicz Binstock
- Joaquim Rodriguez Miralles
- Matilde Barneto Soto
- Xavier De Castro Gutierrez

OBJECTIUS:

Objectius:

- Conèixer les diferents malalties, així com les alteracions i discapacitats que ocasionen en la persona.
- Familiaritzar-se amb els mètodes diagnòstics generals.
- Conèixer els tractaments mèdics i quirúrgics aplicats i el fonament d'aquesta aplicació.
- Conèixer els beneficis, els trastorns funcionals i les limitacions dels tractaments.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Coneix i utilitza correctament la terminologia mèdica
2. Identifica les malalties més importants que afecten l'organisme així com les causes que les provoquen, i les integra en els diferents aparells i sistemes
3. Conèix els mètodes de diagnòstic més utilitzats
4. Conèix les mesures terapèutiques generals de les diferents malalties

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per aprendre.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Conèixer i comprendre els coneixements mèdics, quirúrgics i psiquiàtrics aplicables a l'ésser humà en tots els moments del cicle vital, des de la infància a la vellesa, que capacitin per avaluar, sintetitzar i aplicar tractaments de Teràpia Ocupacional.

CONTINGUTS:

Mòdul 1. Patologia reumatològica.

1. Classificació i epidemiologia bàsica de les principals malalties reumatològiques.
2. Semiologia dels reumatismes.
3. Exploracions complementàries en reumatologia.
4. Artritis reumatoide.
5. Espondiloartropaties.
6. Malalties autoimmunes sistèmiques.
7. Artropaties per microcristalls. Gota i condrocalcinosi.
8. Artritis en la infància
9. Reumatismes de parts toves/fibromiàlgia.
10. Situacions clíniques 1
11. Situacions clíniques 2

Mòdul 2. Cirurgia ortopèdica i traumatologia.

1. Història i exploració clínica en ortopèdia i traumatologia. Tècniques complementàries de diagnòstic.
2. Tractaments habituals: farmacologia, teràpia física. Tractament de les fractures: tractament conservador i quirúrgic.
3. Complicacions locals i generals de les fractures. Fractures específiques en edat de creixement.
4. Tumors de l'esquelet: origen, classificació, diagnòstic i tractament.
5. Traumatismes de la regió escapular: fractures i luxacions. Síndromes doloroses de la regió escapulohumeral.
6. Traumatismes de l'extremitat superior: fractures humerals, colze, avantbraç i canell.
7. Patologia de la coxofemoral durant la maduració esquelètica.
8. La coxofemoral dolorosa en l'edat adulta: necrosi, artrosi.
9. Patologia traumàtica de la pelvis i regió coxofemoral: fractures i luxacions.
10. Patologia traumàtica de l'extremitat inferior.
11. Lesions lligamentoses i meniscals del genoll. Abordatge clínic del genoll dolorós.
12. Traumatismes de turmell i peu. Fractures i lesions lligamentoses.
13. Síndromes doloroses de turmell i peu.
14. Patologia del raquis: traumatismes i deformitats de la columna vertebral.
15. Aproximació al dolor lumbar: lumbàlgies i lumbociatàlgies

Mòdul 3. Patologia neurològica.

1. Malalties desmielinitzants. Esclerosi múltiple.
2. Malalties cerebrovasculars
3. Malalties degeneratives. E.L.A.
4. Malaltia de Parkinson.
5. Infeccions del S.N.C.
6. Traumatismes cranioencefàlics
7. Neoplasies del S.N.C.
8. Miopaties. Miastènia gravis.
9. Neuropaties perifèriques específiques.

Mòdul 4. Patologia de l'aparell respiratori.

1. Record anatomofisiològic.
2. Semiologia respiratòria. Espirometria. Procediments diagnòstics.
3. Insuficiència respiratòria. Diagnòstic i tractament. Oxigenoteràpia. Ventilació mecànica.
4. Malalties pulmonars difuses: MPOC. Asma bronquial.
5. Infeccions del tracte respiratori: Neumonia. Tuberculosi.

6. Neumopaties intersticials difuses. Bronquiectasies.
7. Tromboembolisme pulmonar.
8. Càncer de pulmó.
9. Patologia pleural. Drenatge toràcic.

Mòdul 5. Malalties infeccioses.

1. Procediments diagnòstics.
2. Infeccions bacterianes per cocs (estafilococ, estreptoc, neumococ, meningococ).
3. Infeccions víriques (herpes, grip i VIH).
4. Brucel·losi. Carbuncle (àntrax). Legionella Espiroquetes (malaltia de Lyme).
5. Infeccions per protozous Paludisme. Toxoplasmosi.
6. Infeccions nosocomials. Mesures de prevenció.

Mòdul 6. Patologia endocrina.

1. Semiologia i proves de diagnòstic.
2. Alteracions de l'hipotàlem i la hipòfisi.
3. Patologia de la glàndula tiroide i paratiroide.
4. Patologia de les glàndules suprarenals.
5. Diabetis Mellitus.

Mòdul 7. Patologia ginecològica.

1. Semiologia ginecològica. Proves de diagnòstic ginecològic.
2. Trastorns funcionals del cicle femení. Endometriosi.
3. Prolapse genital. Incontinència urinària.
4. Patologia tumoral de l'úter. Pòlip endometrial. Mioma uterí. Càncer de cèrvix. Càncer d'endometri.
5. Patologia de les trompes i ovaris. Embaràs ectòpic. Tumors de l'ovari.
6. Patologia de la glàndula mamària. Càncer de mama.

Mòdul 8. Oncologia clínica.

1. Sistemàtica d'estudi del pacient neoplàssic. Tipus histològics. Estadis TNM. Marcadors tumorals. Síndromes paraneoplàssics. Factors pronòstics.
2. Terapèutica oncològica. Estratègia general. Tractament local. (Cirurgia. Radioteràpia).
3. Tractament sistèmic. Quimioteràpia. Hormonoteràpia. Immunoteràpia. Tractament pal·liatiu.

AVALUACIÓ:

- Avaluació continuada de les activitats realitzades en els diferents mòduls, ja siguin teòriques o pràctiques. Realització de treballs.
- S'avaluaran de manera autònoma els diferents mòduls amb proves alliberadores. Es necessari superar tots els mòduls per aprovar l'assignatura.
- Es podran recuperar mòduls no alliberats durant el curs sempre que no superin el 50 % del total de l'assignatura. La recuperació es realitzarà en el període de setembre.
- Si durant l'avaluació continuada no es supera al menys el 50 % de l'assignatura, no hi haurà opció de recuperació i es considerarà assignatura suspesa i no recuperable.
- La nota final s'obtindrà dels promitjos de les notes dels diferents mòduls aprovats, ja sigui per avaluació continuada o en el període de setembre.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Porth, C.M. (2006). *Fisiopatología*. 7ª ed. Madrid: Panamericana.
- Pérez Arellano, J.L. (2006). *Manual de Patología General. Sisinio de Castro*. 6ª ed. Barcelona: Masson.
- Laso, F.J. (2004). *Patología general*. Barcelona: Masson.
- García-Conde, J. (2003). *Patología general. Semiología clínica y fisiopatología*. 2ª ed. Madrid: McGraw Hill.

Complementària

- Harrison (2007) *Principios de Medicina Interna*. Madrid. McGraw-Hill,
- Farreras-Rozman. (2006). *Medicina Interna*. Madrid: Harcourt Brace

Psicologia Social

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Emilia Comas Carbonell

OBJECTIUS:

Són objectius de l'assignatura:

- Donar eines per entendre els fonaments del comportament humà com a ésser social
- Introduir els conceptes que permetin entendre la realitat quotidiana com un esdeveniment complex constituït per fenòmens psicosocials, apreciament la diversitat i multiculturalitat
- Tenir una comprensió global de les relacions entre la psicologia social i altres disciplines socials
- Conèixer les diferents teories dins del camp de la psicologia social dels grups i la seva constitució

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Coneix i comprèn l'objecte d'estudi de la psicologia social
2. Coneix les funcions, característiques i limitacions dels diferents models teòrics de la psicologia social
3. Coneix i comprèn els processos i elements fonamentals del subjecte social
4. Coneix i comprèn la constitució del vincle social i els processos de socialització
5. Comprèn la dimensió de la constitució de les identitats col·lectives
6. Coneix les diferents estructures i tipologies de grups i organitzacions

COMPETÈNCIES

Generals

- Apreciació de la diversitat i multiculturalitat.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).

Específiques

- Conèixer, avaluar, analitzar, elaborar i participar en programes d'educació i promoció de la salut dins l'àmbit de la Teràpia Ocupacional per prevenir les disfuncions ocupacionals en general i subseqüents a afeccions mèdiques, quirúrgiques i psiquiàtriques i inadaptació social.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció a la psicologia social
  1. Introducció a la psicologia social: El seu objecte d'estudi i el seu àmbit d'aplicació
  2. Les diferents orientacions teòriques
  3. La psicologia social i la recerca experimental: una qüestió ètica
2. L'home com ésser social
  1. Comportament col·lectiu
  2. Psicologia de masses
  3. Processos col·lectius i canvi social
  4. Moviments socials
  5. Lideratge
  6. Agents socialitzadors
  7. Identitats col·lectives
3. Problemes socials en funció de l'edat
  1. Infància
  2. Adolescència
  3. Adulthood primerenca
  4. Adulthood mitjana
  5. Vellesa
4. L'individu i el grup
  1. La psicologia social i el treball amb grups
  2. Els diferents tipus de grups: terapèutic, d'autoajuda, operatius, etc.
  3. La intervenció amb grups en T.O.

AVALUACIÓ:

El sistema d'avaluació d'aquesta assignatura consistirà en l'avaluació continuada de les activitats presencials, dirigides i autònomes.

Els resultats del procés ensenyament-aprenentatge es valorarà mitjançant proves d'avaluació individual (50%) i grupal (50%).

Respecte l'avaluació individual es realitzaran dos treballs (10% cada un) i una prova escrita (20%). La participació i l'assistència a les classes pràctiques també es valorarà individualment (10%).

L'avaluació grupal es durà a terme a través d'un projecte que es durà a terme de manera continuada al llarg de l'assignatura durant el qual es realitzaran tres entregues. L'avaluació del projecte final constituirà el 50% de la nota de l'assignatura.

Per tal d'aprovar l'assignatura la ponderació de les notes de totes les tasques d'avaluació ha de superar el 5, tenint en compte que és obligatori aprovar el projecte grupal (no recuperable) i la prova escrita individual (recuperable).

BIBLIOGRAFIA:

- Diversos autors *El grupo como experiencia de formación*. Barcelona: EUB, 1996.
- Deusth, M.; Krauss, R. *Teorías en psicología social*. Buenos Aires: Paidós, 1980.
- Freud, S. *Psicología de las masas y análisis del yo*. Buenos Aires: Amorrortu, 1991.
- Ibáñez, T 1994- *Psicología social constructorista*. Universidad de Guadalajara, 1994.
- Pichon-Rivière, E. *El proceso grupal. Del psicoanálisis a la psicología social* (1) Buenos Aires: Nueva

Visión, 1985.

- Todorov, T. *El miedo a los bárbaros*. Barcelona: Galaxia Gutenberg Círculo de Lectores, 2008.
- Torregrosa, J.; Crespo, E. (comp) *Estudios básicos de Psicología Social*, Barcelona: Hora, 1984.

Recursos Terapèutics

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Judit Rusiñol Rodríguez
- Neus Vila Mumbro

OBJECTIUS:

Amb aquesta assignatura es conclou la matèria de "Teràpia Ocupacional" del Grau en Teràpia Ocupacional. Es pretén que l'estudiant experimenti amb diferents activitats i en faci una anàlisi des de diferents enfocaments teòrics, amb l'objectiu d'entendre el potencial terapèutic de l'activitat.?

Dins de l'assignatura es duran a terme activitats artesanals, de comunicació audiovisual i de la vida diària. La sostenibilitat serà un dels criteris a tenir en compte a l'hora de dissenyar i planificar les diferents activitats.

Objectius:

- Experimentar amb diferents activitats artesanals.
- Experimentar com gestionar una tertúlia de ràdio.
- Experimentar amb diferents activitats bàsiques de la vida diària.
- Analitzar activitats des de diferents enfocaments teòrics.
- Reconèixer i aplicar el potencial terapèutic de l'activitat.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Practica i analitza diferents activitats artesanals des dels diferents enfocaments teòrics.
- Practica i analitza diferents activitats de la vida diària aplicant els fonaments de l'autonomia personal.
- Analitza diferents activitats de la vida diària des de diferents enfocaments teòrics.
- Dissenya activitats tenint en compte el seu potencial terapèutic.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.

- Habilitats per a la crítica i autocrítica.

Específiques

- Conèixer, comprendre i aplicar els fonaments de l'autonomia personal en les activitats de la vida diària amb i sense adaptacions i/o ajudes tècniques en el cicle vital.
- Utilitzar el potencial terapèutic de l'ocupació a través de l'anàlisi i síntesi de l'ocupació i activitat.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció
  1. Creativitat
  2. Anàlisi de l'activitat basada en la teoria
2. Taller de ràdio
  1. L'activitat com a eina per a la socialització i la transformació subjectiva. Conceptes fonamentals
  2. Els recursos audiovisuals com a eina per a la T.O.
  3. La ràdio com a instrument terapèutic
  4. Grup operatiu com a eina per a un taller de ràdio
  5. Introducció als recursos tècnics necessaris per a l'emissió d'un programa de ràdio
3. Taller de paper
  1. Tècniques per treballar el paper
  2. Com es fa el paper reciclat
  3. Ús de la papiroflexia i el Kirigami com a teràpia
  4. Anàlisi dels requeriments necessaris entre dues tècniques
4. Taller tèxtil
  1. El teixit com a eina terapèutica
  2. El ganxet i el macramé com a teràpia
  3. Anàlisi de les habilitats necessàries per teixir
5. AVD
  1. Introducció a les activitats de la vida diària
  2. Experimentació d'activitats de la vida diària
  3. Anàlisi de les activitats de la vida diària des de diferents models teòrics de teràpia ocupacional
  4. Anàlisi del potencial terapèutic de l'activitat en casos particulars

AVALUACIÓ:

Consideracions generals:

- Els terminis de lliuraments són improrrogables. Les dates es publicaran en el pla de treball de l'assignatura que trobareu a l'aula virtual.
- Cal consultar regularment el campus virtual de l'assignatura.

L'avaluació de l'assignatura constarà de:

- 30 % assistència i participació en activitats de classe. Aquesta part de l'assignatura, per raons obvies no és recuperable.
- 70 % activitats d'avaluació continuada que es realitzaran al llarg del curs. Totes les activitats són recuperables, excepte el taller de ràdio que equival a un 10% del total de les activitats d'avaluació continuada.

La nota final de l'assignatura serà la suma dels percentatges de l'assistència i de les activitats d'avaluació continuada.

Hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació. En primer lloc el període ordinari, que es realitza de forma integrada al procés formatiu i dins el període lectiu. A més, s'estableix un segon període d'avaluació complementària en el qual l'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del primer període i, constin com a activitats recuperables en el pla de treball. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en aquesta assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

Blesedell, E.; Cohn, E.; Boyt Schell, B.A. *Willard & Spackman's Occupational Therapy* 11a ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, 2009.

García, L. (2013). *Ajedrez y ciencia, pasiones mezcladas*. Barcelona: Crítica.

Turner, A.; Foster, M.; Johnson, S. *Terapia ocupacional y disfunción física*. Madrid: Elsevier Science, 2003.

Willard & Spackman. *Terapia Ocupacional*. 10a ed. Madrid: Médica Panamericana, 2005.

Es recomanarà bibliografia específica durant el transcurs de l'assignatura.

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE TERCER CURS

Educació Inclusiva i Processos Pedagògics

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Salvador Simó Algado
- Tamara Inés Gastelaars

OBJECTIUS:

L'assignatura pretén que l'estudiant adquireixi els coneixements bàsics dels processos d'ensenyament i aprenentatge i les estratègies d'atenció a la diversitat necessaris per portar a terme programes de TO dirigits a persones, famílies i cuidadors, organitzacions i a la població en general.

No hi ha requeriments previs per al correcte desenvolupament de l'assignatura.

Objectius:

- Conèixer els diferents paradigmes educatius.
- Posar en pràctica processos d'ensenyament i aprenentatge eficaços.
- Aplicar els paradigmes educatius a escenes de la Teràpia Ocupacional.
- Conèixer les diferents estratègies d'atenció a la diversitat dins de l'àmbit educatiu.
- Entendre les adaptacions educatives de persones amb altres capacitats com a eix transversal de la programació.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica els factors a tenir en compte en un bon procés d'ensenyament i aprenentatge.
2. Reconeix la influència de les diferències individuals, religioses, culturals, així com dels costums sobre l'ocupació i la participació des de l'enfocament de l'educació inclusiva.
3. Reflexiona en relació a la TO en l'àmbit de l'educació inclusiva.
4. Sap utilitzar adequadament els termes i conceptes propis de l'assignatura

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Conèixer i comprendre els coneixements de Pedagogia, Psicologia i Psicopatologia aplicables a l'ésser humà en tots els moments del cicle vital, de manera que capacitin per avaluar, sintetitzar i aplicar tractaments de Teràpia Ocupacional.

CONTINGUTS:

Tema I: Conceptes fonamentals

1. Pedagogia i Educació.
2. L'educació i la Teràpia Ocupacional.

Tema II: Processos d'ensenyament i aprenentatge

1. Ensenyar i aprendre.
2. Paradigma educatiu.
3. Elements a tenir en compte en el procés d'ensenyament i aprenentatge eficaç.
4. Estils d'aprenentatge.

Tema III: L'educació inclusiva.

1. Estratègies d'atenció a la diversitat.

Tema IV: El terapeuta ocupacional en l'àmbit educatiu.

1. Estudi de cas: la Sínia.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant i de cada grup de treball a partir de les tutories.

Avaluació de resultats:

La nota final de l'assignatura es calcularà a partir dels següents aspectes:

- Treballs escrits.....50%
- Participació en els seminaris.....20%
- Reflexió.....30%
- Total 100%

Hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació. En primer lloc el període ordinari, que es realitza de forma integrada al procés formatiu i dins el període lectiu. A més, s'estableix un segon període d'avaluació complementària en el qual l'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del primer període. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Escaño, José; Gil de la Serna, María (2006). *Cómo se aprende y cómo se enseña*. Barcelona: Horsori, 4a ed.
- Peggy, Ertmer; Timothy. *Conductismo, cognitivismo y constructivismo: una comparación de los aspectos críticos desde la perspectiva del diseño de instrucción*. Newby Performance Improvement Quarterly, 1993. 6(4), 50-72
- Pujolàs, Pere (2003): *Aprendre junts alumnes diferents. Els equips d'aprenentatge cooperatiu a l'aula*. Vic: Eumo Editorial.

Complementària:

- Aldamiz-Echevarría, M. del Mar i altres (2000). *Com ens ho fem? Propostes per educar en la diversitat*. Barcelona: Graó.
- Colegio de Terapia Ocupacional de Navarra (2006). *Aportes de la TO en educación*. Disponible en http://www.terapia-ocupacional.com/articulos/Educacion_Terapia_ocupacional_Navarra_06.pdf
- Coll, C. i altres. (1993). *El constructivismo en el aula*. Barcelona: Graó.
- Neill, A.S. (1986). *Summerhill*. Barcelona: Eumo Editorial.
- Zabala, Antoni (1995): *La pràctica educativa. Com ensenyar*. Barcelona: Graó.
- Sarramona, Jaume (1997). *Teories d'aprenentatge d'enfocament social*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya.
- Sarramona, Jaume (1997). *Teories d'aprenentatge de base cognitivista*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya.
- Sarramona, Jaume (1997). *Teories d'aprenentatge de base conductista*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya.
- Veliz, Verónica; Uribe Echevarría, Lorena (2010). *Aportes de la TO al contexto escolar inclusivo*. Disponible en: http://www.terapia-ocupacional.com/articulos/Terapia_Ocupacional_Contexto_Educacional_Veliz_Urbe-Echevarria_enero10.pdf

Es recomanarà bibliografia i webgrafies específiques i complementàries per als diferents temes de l'assignatura.

Pràcticum I

Tipologia: Pràctiques Externes (PE)

Crèdits: 9,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Salvador Simó Algado

OBJECTIUS:

Les pràctiques tutelades o practicum consisteixen en pràctiques preprofessionals, en forma de rotatori independent, que es duen a terme preferentment en centres o serveis d'atenció secundària i terciària dels àmbits de geriatría i salut mental.

Les pràctiques tutelades es realitzen sota la tutela de professionals qualificats i permeten incorporar els valors professionals i desenvolupar les competències essencials de la professió: comunicació, realció assistencial, educació per a la salut, raonament clínic, gestió clínica, judici crític mitjançant l'aplicació del procés d'intervenció de teràpia ocupacional, el desenvolupament de programes preventius i assistencials dirigits a les persones amb problemes de salut i al seu entorn sociofamiliar més proper, i a través de programes de promoció i de prevenció de la salut dirigits a persones, famílies, grups i comunitats.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Conèixer el context professional, ètic i legal del terapeuta ocupacional
2. Conèixer, comprèn els fonaments de l'autonomia personal en les activitats de la vida diària amb o sense adaptacions i/o ajudes tècniques en el cicle vital.
3. Estableix una relació d'empatia i d'acompanyament
4. Adquireix destreses interpersonals per a la praxis professional
5. S'adapta a situacions noves
6. Treballa amb autonomia

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Establir una relació empàtica i d'acompanyament amb els malalts i familiars.
- Habilitat per treballar amb autonomia.

Específiques

- Conèixer el context professional, ètic i legal del terapeuta ocupacional, reconeixent i responent a dilemes i temes ètics en la pràctica diària.
- Conèixer, comprendre i aplicar els fonaments de l'autonomia personal en les activitats de la vida diària amb i sense adaptacions i/o ajudes tècniques en el cicle vital.

CONTINGUTS:

L'assignatura consta de les següents activitats:

- Estadades de pràctica clínica en un servei de Teràpia Ocupacional. (185 h/ 6h setmanes)
- Presentació de tres reflexons personals al llarg de tot el període de pràctiques.
- Tutoria obligatòria en modalitat presencial (al centre de pràctiques, 1 hora/ durant la tercera setmana del període de pràctiques) i no presencial durant tot el període quan sigui necessari (correu electrònic/ telèfon).

AVALUACIÓ:

En l'avaluació prevista per a les diferents assignatures que configuren aquesta matèria, el 50% correspondrà a les activitats presencials dutes a terme en el centre assistencial, el 40% al treball que realitza l'estudiant segons les indicacions del Dossier de Pràctiques i el Pla de Treball, i el 10% restant de l'avaluació correspondrà a la participació en els seminaris presencials obligatoris.

BIBLIOGRAFIA:

Es notificarà als estudiants en el seu moment.

Salut Mental

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Francesc Arrufat Nebot
- Mar Vidal Casado

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura té com a objectius fonamentals:

- Conèixer les principals teories i escoles psiquiàtriques i els diferents enfocaments sobre la causalitat del sofriment psíquic.
- Reconèixer la importància del diagnòstic psiquiàtric
- Adquirir coneixements sobre les principals classificacions psiquiàtriques actuals en la població adulta així com els diferents models d'intervenció clínica i els seus efectes
- Conèixer el model d'atenció en el camp de la salut mental d'adults

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identificar les diferents escoles psiquiàtriques i la seva contextualització dins del context social i històric
2. Identificar les diferents psicopatologies i les seves conseqüències en el comportament individual, social i ocupacional
3. Conèixer la planificació per l'assistència al malalt mental en l'actualitat i els principals objectius de cada servei

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Conèixer i comprendre els coneixements de Pedagogia, Psicologia i Psicopatologia aplicables a l'ésser humà en tots els moments del cicle vital, de manera que capacitin per avaluar, sintetitzar i aplicar tractaments de Teràpia Ocupacional.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció a la història de la psiquiatria
  1. Des de la concepció de follia al concepte de salut mental
  2. El naixement de la clínica
  3. Història i actualitat de les institucions psiquiàtriques a l'estat espanyol
  4. El model català d'atenció al malat mental
2. Història i actualitat de les principals escoles psiquiàtriques
  1. La psiquiatria biològica
  2. La psiquiatria social i comunitària.
  3. Antipsiquiatria
  4. Paradigma biopsicosocial
  5. La psiquiatria d'orientació psicoanalítica
3. Malaltia i normalitat en psiquiatria
  1. Lo normal i lo patològic: una qüestió ètica
  2. Introducció a la psicopatologia
  3. Introducció a la semiologia psiquiàtrica
  4. Les principals classificacions psiquiàtriques
4. La clínica en psiquiatria
  1. Els trastorns mentals
  2. Les psicoteràpies
  3. Psicofarmacologia
5. La importància del diagnòstic
  1. Diagnòstic estructural
  2. Diagnòstic sindròmic.
  3. L'entrevista psiquiàtrica
  4. La història clínica

AVALUACIÓ:

El sistema d'avaluació d'aquesta assignatura consistirà en l'avaluació continuada de les activitats presencials, dirigides i autònomes i d'una prova final.

Els resultats del procés ensenyament-aprenentatge es valorarà mitjançant les següents proves d'avaluació: a) prova escrita, b) informes de lectures, c) treballs individuals

L'avaluació continuada de les activitats presencials, dirigides i autònomes (assistència, participació activa, exercicis pràctics, treballs individuals) tindrà una ponderació del 50% de la qualificació final de la assignatura, i l'avaluació final, mitjançant una prova escrita tindrà una ponderació del 50% de la qualificació final de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Barlow-Durand. Psicopatología. Barlow-Durand. Editorial Thomson. 2003.
- Capponi M, Ricardo (2006) Psicopatología y semiología psiquiátrica "Formato: PDF Páginas: 338 Edición: 10a.
- Freud, Sigmund Conferencias de Introducción al psicoanálisis (1916-1917) Amorrortu Editores Vol. XVI
- Obiols, Jordi.E Manual de psicopatología general Biblioteca Nueva.(2008)

- Vallejo R., J (2006) Introducción a la psicopatología y la psiquiatría Barcelona, Masson

Complementària:

- Alvarez , J. M (2008) La invención de las enfermedades mentales Gredos.
- Foucault, Michel (1997) El nacimiento de la clínica: una arqueología de la mirada médica Siglo XXI Editores

Al començament cada unitat temàtica l'alumne disposarà de les referències bibliogràfiques complertes

Teràpia Ocupacional per a l'Autonomia Personal de les Persones Grans

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Elisenda Serra Marsal
- Judit Rusiñol Rodríguez
- Maria Laura Garcia Gil
- Sergio Guzmán Lozano

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura forma part de la matèria de teràpia ocupacional, cicle vital i activitats ocupacionals aplicades.

En aquesta assignatura s'aprofundirà en la intervenció de la teràpia ocupacional en la vellesa, com a etapa del cicle vital. En concret, pretén que l'estudiant conegui la realitat d'aquesta etapa vital i sàpiga donar respostes a les necessitats específiques.

Objectius:

- Conèixer les característiques biològiques, fisiològiques, psicològiques i socials específiques de la vellesa.
- Conèixer les polítiques d'atenció a la gent gran a Catalunya.
- Dissenyar intervencions de teràpia ocupacional que responguin a les necessitats específiques de l'etapa de la vellesa.
- Analitzar l'ocupació en la vellesa i la seva utilització terapèutica en aquesta etapa de la vida.

RESULTATS D'APRENTATGE:

R01. Aplica els principis bàsics de l'envelliment actiu en la intervenció del terapeuta ocupacional.

R02. Argumentar, de forma crítica, com les representacions socials, els prejudicis sobre l'envelliment i la vellesa influeixen en la pràctica dels professionals de la salut.

R03. Distingir els diferents nivells d'atenció geriàtrica, els seus recursos i quin funció hi desenvolupa la Teràpia Ocupacional.

R04. Integrar el mètode de la valoració geriàtrica integral en la intervenció amb les persones grans vulnerables o fràgils.

R05. Conèixer el model d'atenció centrada en la persona en la intervenció amb les persones grans.

R06. Reconèixer les polítiques d'atenció a la gent gran del nostre país.

R07. Reconèixer els canvis de l'ocupació en la vellesa.

R08. Dissenyar un entorn que potenciï la participació de les persones grans en les institucions i/o en la comunitat.

R09. Reconèixer els productes de suport més utilitzats per les persones grans.

R10. Dissenyar intervencions de Teràpia Ocupacionals en diferents síndromes geriàtrics.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.

Específiques

- Analitzar l'ocupació en Teràpia Ocupacional i la seva utilització terapèutica en el cycle vital.
- Conèixer i comprendre els coneixements de Teràpia Ocupacional per a la integració de l'individu en el seu entorn al llarg del cycle vital.
- Promoure la salut i prevenir la discapacitat, adquirir o recuperar l'acompliment ocupacional necessari en cada etapa del cycle vital per aconseguir la independència i autonomia en les àrees de desenvolupament ocupacional de les persones que pateixen situacions de risc, dèficits orgànics, limitació en l'activitat i participació i/o marginació social.
- Realitzar un tractament adequat, respectant les diferents fases i principis bàsics, a través d'ocupacions terapèutiques i basat en coneixements relacionats com la Ciència de l'Ocupació, en les diferents àrees d'exercici ocupacional, analitzant els components d'acompliment i diferents entorns i contextos existents.
- Utilitzar el raonament ètic i professional de manera eficaç al llarg del procés de teràpia ocupacional.

CONTINGUTS:

---

1. Envel·liment actiu
  - 1.1. Estereotips associats a la gent gran.
  - 1.2. Envel·liment actiu des del marc de l'OMS.
  - 1.3. Promoció de la salut i prevenció de la discapacitat a través de l'ocupació.
2. Polítiques socials i de salut adreçades a les persones grans.
  - 2.1. Intervenció gerontològica: models centrats en els serveis i l'organització versus models centrats en la persona.
  - 2.2. Principis bàsics del model d'atenció centrat en la persona.
  - 2.3. Cures formals i informals. El suport a les famílies.
  - 2.4. La Llei de Serveis Socials
  - 2.5. L'atenció socio sanitària a Catalunya
  - 2.6. La Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i l'atenció a les situacions de dependència.
3. Envel·liment, fragilitat i atenció geriàtrica.
  - 3.1. Fragilitat, factors de risc i valoració. De la fragilitat a la dependència.
  - 3.2. Una metodologia de treball interdisciplinari: la valoració geriàtrica integral.
4. El cycle vital i l'ocupació
  - 4.1. L'automanteniment en la gent gran.

- 4.2. El lleure i el temps lliure. Programes lúdics des de Teràpia Ocupacional
- 4.3. La participació social i l'educació.
- 4.4. Les activitats productives. El procés de jubilació. Aportació de la Teràpia Ocupacional
5. L'adequació de l'entorn i els productes de suport en geriatría i gerontologia
  - 5.1. Característiques de l'entorn per una persona gran. Una mirada al model DCM-ENV.
  - 5.2. Productes de suport més utilitzats en geriatría i gerontologia.
6. Intervenció de la teràpia ocupacional en diferents trastorns i síndromes geriàtrics.
  - 6.1. Teràpia Ocupacional en les caigudes
  - 6.2. Teràpia Ocupacional en el síndrome d'immobilitat
  - 6.3. Teràpia Ocupacional en els trastorns múscul- esquelètics: Pròtesis total de maluc i artrosis.
  - 6.4. Teràpia Ocupacional en les afeccions respiratòries.
  - 6.5. Teràpia Ocupacional en el deteriorament cognitiu.
  - 6.6. Teràpia Ocupacional en trastorn psicòtic crònic
  - 6.7. Teràpia Ocupacional en trastorns de conducta
7. La Teràpia Ocupacional en diferents nivells assistencials.
  - 7.1. La teràpia ocupacional en un centre sociosanitari.
  - 7.2. La teràpia ocupacional en una unitat de convallescència.
  - 7.3. La teràpia ocupacional en un hospital de dia de geriatría.
  - 7.4. La teràpia ocupacional en una UFISS geriàtrica.
  - 7.5. La teràpia ocupacional en atenció domiciliària.
  - 7.6. La teràpia ocupacional en una residència geriàtrica.

AVALUACIÓ:

L'avaluació continuada de l'assignatura es realitzarà a través de:

- Treballs grupals i individuals (50 %). Treballs individuals recuperables, treballs grupals no recuperables.
- Examen durant les setmanes d'avaluació (50 %). Recuperable.

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en les dues parts, sempre hi quan la nota a ponderar no sigui inferior a un 4. En cas de suspendre menys del 50 % de l'assignatura, l'estudiant podrà optar al període complementari. Si és suspèn més del 50 % de l'assignatura, aquesta quedarà suspesa sense possibilitat de recuperació.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

Antón Jiménez, M., Abellán Van Kan, G., & Sociedad Española de Geriatría y Gerontología. (2007). Tratado de geriatría para residentes. Madrid: Sociedad Española de Geriatría y Gerontología.

Valero Merlos, E., Rico Becerra, J.I. (2015). Terapia ocupacional - nuevos retos en geriatría y gerontología (1era ed.). Alcantarilla: Morphos Ediciones.

Chapinal Jiménez, A. (2005). Rehabilitación en la hemiplejía, ataxia, traumatismos craneoencefálicos y en las involuciones del anciano: Entrenamiento de la independencia en terapia ocupacional (2a ed.). Barcelona etc.: Masson.

González Mas, R., & Barrón Vázquez, M. L. (1995). Rehabilitación médica de ancianos. Barcelona etc.: Masson.

Instituto de Biomecánica de Valencia. (1995). Guía de recomendaciones para el diseño y selección de mobiliario para personas mayores. Madrid: Ministerio de Asuntos Sociales. IMSERSO.

Moragas, R. (1991). Gerontología social :Envejecimiento y calidad de vida. Barcelona: Herder.

Complementària:

Coutier, D., Camus, Y., & Sarkar, A. (1990). Tercera edad, actividades físicas y recreación. Madrid: Gymnos.

de Beauvoir, S. (1983). La vejez. Barcelona: Edhasa.

Escales, C., Fundació Viure i Conviure, & Caixa de Catalunya. (2006). Els drets del meu demà. Barcelona:

Fundació Viure i Conviure.

Feil, N., de Klerk-Rubin, V., Piñero, L., & Andreu, C. (2002). Validación :Un método para ayudar a las personas mayores desorientadas. Barcelona: Herder.

Kitwood, T. M., & Munt, A. (2003). Repensant la demència :Pels drets de la persona. Vic: Eumo.

Lázaro del Nogal, M. (1997). Evaluación del anciano con caídas de repetición. Madrid: Fundación Mapfre Medicina.

Manrubia, C., & Sociedad Española de Geriátría y Gerontología. (2001). Valoración geriátrica integral. Barcelona: Glosa Ediciones.

Miranda, C. (1996). La ocupación en la vejez. una visión gerontologica desde teràpia ocupacional. Mar del Plata: Relieve.

Pàmies, T. (2003). Conviure amb la mort. Barcelona: Empúries.

Salvador Carulla, L., Cano Sánchez, A., Cabo-Soler, J., & Gómez Gómez, R. (2004). Longevidad :Tratado integral sobre salud en la segunda mitad de la vida. Madrid: Panamericana.

Salvarezza, L., & Acrich de Gutmann, L. (1998). La vejez :Una mirada gerontológica actual. Buenos Aires etc.: Paidós.

Salleras i Sanmartí, L., & Catalunya. (1999). Activitats preventives per a la gent gran :Llibre blanc. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Sanitat i Seguretat Social.

Sar, & Fundació Avedis Donabedian. (2000). Manual y protocolos asistenciales en residencias para personas mayores. Barcelona: Herder.

Scharll, M. (1994). La actividad física en la tercera edad :Gimnasia en grupos, juegos. cuidados activos con ejercicios. Barcelona: Paidotribo.

Shenk, D., & Marín-Dòmine, M. (2002). Biografia de l'alzheimer. Barcelona: Empúries.

Triadó, C., & Villar Posada, F. (2006). Psicología de la vejez. Madrid: Alianza.

Villar Posada, F., Triadó, C., & Universitat de Barcelona. (2006). El estudio del ciclo vital a partir de historias de vida : Una propuesta práctica. Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona.

Teràpia Ocupacional per a l'Autonomia Personal en l'Adult I

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Salvador Simó Algado
- Sergio Guzmán Lozano

OBJECTIUS:

La Teràpia Ocupacional aplicada als problemes ocupacionals derivats de les alteracions en la salut mental i la exclusió social.

Que l'estudiant:

- Conegui els diferents models i coneixements relacionats en T.O., així com la seva aplicació.
- Sàpiga programar i aplicar la T.O. en els àmbits de la Salut Mental i la Inclusió Social.
- Sàpiga organitzar un departament de T.O. i desenvolupar plans d'intervenció.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Aplica l'ocupació com a mitja terapèutica i d'inclusió social en les persones adultes.
2. Aplica la teràpia ocupacional en l'àmbit social i de la salut mental.
3. Coneix els models i coneixements relacionats de la TO en l'àmbit social i de la salut mental.
4. Coneix el context en els àmbits socials i de la salut mental.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Conèixer i identificar els problemes psicològics i físics derivats de la violència de gènere per a capacitar l'estudiant en la prevenció, detecció precoç, assistència i rehabilitació de les víctimes d'aquesta forma de violència.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).

Específiques

- Analitzar l'ocupació en Teràpia Ocupacional i la seva utilització terapèutica en el cicle vital.
- Conèixer i comprendre els coneixements de Teràpia Ocupacional per a la integració de l'individu en el seu entorn al llarg del cicle vital.
- Promoure la salut i prevenir la discapacitat, adquirir o recuperar l'acompliment ocupacional necessari en cada etapa del cicle vital per aconseguir la independència i autonomia en les àrees de

desenvolupament ocupacional de les persones que pateixen situacions de risc, dèficits orgànics, limitació en l'activitat i participació i/o marginació social.

CONTINGUTS:

---

1. Context
  1. La modernitat líquida
2. Ocupació
  1. L'ésser humà com a ésser ocupacional
  2. Ocupació significativa
  3. Privació ocupacional
  4. Justícia ocupacional
  5. L'ocupació com a element de salut i inclusió social
  6. Models de T.O. basats en l'ocupació
  7. Escales de valoració
3. Salut mental i inclusió social
  1. Salut i benestar
  2. Promoció de la salut
  3. Determinants de la salut
  4. Salut mental positiva
  5. Ciutadania, participació, drets humans
4. Persona
  1. T.O. i persones amb risc i/o malaltia mental
  2. T.O. i persones amb risc i/o drogodependències
  3. T.O. i persones amb risc i/o exclusió social

AVALUACIÓ:

- Examen final 15%
- Avaluació continuada 85%

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Bauman, Zygmunt. *Vidas desperdiciadas. La modernidad y sus parias*. Barcelona: Paidós. 2005
- Durante Molina, P.; Noya Arnaiz, B. *Terapia Ocupacional en Salud Mental: Principios y prácticas*. Barcelona: Masson, 1998.
- Guajardo, A.; Simó Algado, S. *Una terapia ocupacional basada en los Derechos Humanos*. TOG 7(12). Disponible en: <http://www.revistatog.com/num12/pdfs/maestros.pdf>
- Simó Algado, S. *La palabra y la acción*. Tesis doctoral disponible en: <http://tdx.cat/bitstream/handle/10803/9325/PALABRAACCION.pdf?sequence=1>
- Simó Algado, Salvador. *Terapia Ocupacional en el mundo penitenciario*. Revista Nacional APETO. Vol. 33 Diciembre (Págs. 10-20)

Complementària

- Achotegui, Joseba (2004). *El síndrome de Ulises*. Asociación Española de Neuropsiquiatría; 7 (21): 39-53.
- Alvarez, J.M. *La invención de las enfermedades mentales*. Ediciones Dor, 1999.

- Durante Molina, P.; Noya Arnaiz, B.; Moruno Miralles, P. *Terapia Ocupacional en Salud Mental: 23 casos clínicos comentados*. Barcelona: Masson, 2000.
- Beck, Ulrich. *La sociedad del riesgo*. Barcelona: Paidós. 1998.
- Canadian Association of Occupational Therapists. *Enabling Occupation*. Ottawa: CAOT/ACE. 2002.
- Carnacea Curz; Lozano Cámbara. *Arte, intervención y acción social*. Madrid: Grupo 5. 2011
- Foucault, M. *El nacimiento de la clínica, una arqueología de la mirada médica*. México: Siglo XXI, 1991.
- G^a-Margallo, Ortiz de Zárate. *Manual de dinámica grupal en terapia ocupacional: una aproximación humanista*. Madrid: Aytona, 2008.
- Goffman, Erving. *Estigma*. Madrid: Amorrortu. 2006.
- Goffman, Erving. *Internados: ensayos sobre la situación social de los enfermos mentales*. Madrid: Amorrortu. 2007.
- Kielhofner, Gary *Modelo de la Ocupación Humana*. 3a ed. Madrid: Panamericana, 2004.
- Kronenberg, F.; Simó, S.; Pollard, N.; *Terapia ocupacional sin fronteras: aprendiendo del espíritu de supervivientes*. Madrid: Médica Panamericana, 2007.
- Iwama M. *The Kawa model: culturally relevant occupational therapy*. Philadelphia: Elsevier, cop., 2006.
- Plana, D. *Refugiats*. Barcelona: Proa, 2002.
- Paganizzi, L. *Terapia ocupacional psicosocial: escenarios clínicos y comunitarios*. Buenos Aires: Polemos, 2007.
- Simó Algado S; Powell, F; Kapanadze, M. *Quijotes en busca de la justicia social*. TOG 5 (1). Disponible en: <http://www.revistatog.com/num7/pdfs/maestros1.pdf>
- Townsend, E; Polatajko, H. *Enabling occupation II: advanced an occupational therapy vision for health, well-being, & justice through occupation*. Canadian Association of Occupational Therapists, 2007.
- Trujillo Rojas, A. et al. *Ocupación: sentido, realización y libertad*. Bogotá: Universidad Central de Colombia, 2011.
- Simó Algado, S. *Una universidad donde confluyen la educación, la investigación y la ciudadanía*. Tesina doctoral disponible en: <http://www.recercat.net/handle/2072/5326>
- Zweig, Stefan. *Novela de Ajedrez*. Barcelona. Acantilado, 2002.

Elaboració de Projectes II

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Marta Fernández Prat

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria Desenvolupament professional i innovació i pretén donar a conèixer els continguts bàsics per el desenvolupament de la pràctica clínica basada en l'evidència. És una porta d'entrada al coneixement científic a partir del dubte i de l'esperit crític, elements imprescindibles per a l'aprenentatge de la presa de decisions. És una iniciació al món de la ciència i a la creació de coneixement i que ha de servir per ajudar-vos a donar resposta a les preguntes que us sorgiran en la pràctica clínica, tant pel que fa a l'aplicació del coneixement existent, com pel que fa a la creació de nous coneixements a partir de plantejar projectes.

Objectius

Que l'estudiant:

- Distingeixi de manera informada la metodologia qualitativa de la metodologia quantitativa.
- Es familiaritzi amb la lògica de la metodologia qualitativa i en conegui les seves fases i processos més habituals.
- Utilitzi les fonts d'informació més importants i les principals bases de dades en l'àmbit de la salut davant d'una necessitat informativa.
- Identifiqui l'estructura i el contingut d'un original en una publicació científica i dels diversos formats de publicació.
- Interpreti els resultats de les publicacions científiques i els utilitzi davant una pregunta.
- S'iniciï en el coneixement dels principals processos i tècniques de recollida de dades en recerca qualitativa.
- S'iniciï en el coneixement dels principals processos i tècniques d'anàlisi de dades en recerca qualitativa.
- Sigui capaç d'anticipar quin tipus de resultats es poden obtenir mitjançant la utilització de metodologies qualitatives i pugui decidir de manera informada quan és pertinent utilitzar-les.
- Realitzi les anticipacions necessàries per a l'elaboració d'un projecte.
- Es familiaritzi amb els processos de difusió i presentació de resultats.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica les etapes del pròpies d'una investigació de tipus qualitatiu.
2. Identifica l'estructura d'un original i d'una revisió sistemàtica en una publicació científica de tipus qualitatiu.
3. Coneix les bases metodològiques que el conduiran a poder planificar un projecte.
4. Utilitza les principals fonts bases de dades de l'àmbit de la salut en una cerca d'informació.
5. Identifica la informació rellevant dels documents a través d'una lectura crítica.

6. Elabora una resposta argumentada en relació a un problema concret o pregunta que se li exposa relacionada amb la pràctica clínica.
7. Identifica buits de coneixement en relació al problema d'estudi i ho relaciona amb els resultats del seu treball.
8. Proposa una mirada genuïna sobre un problema o pregunta d'investigació a partir les evidències obtingudes en el treball amb metodologies qualitatives.
9. Elabora una resposta argumentada en relació a un problema concret o pregunta que se li exposa.
10. Coneix la metodologia corresponent a les primeres etapes en la organització i planificació d'un projecte.
11. Coneix investigacions i projectes que es realitzen en l'àmbit de la Teràpia Ocupacional.
12. Escribe i expressa correctament els treballs que ha de presentar i els resultats de les cerques d'informació.
13. Realitza la lectura crítica de documents i publicacions.
14. Identifica aquells aspectes a millorar en el seu treball de classe.
15. Identifica les tasques a realitzar, les organitza i assigna de forma consensuada i compartida amb la resta del grup.
16. Compleix satisfactòriament les tasques assignades segons els terminis acordats.
17. Coneix els principis ètics relacionats amb el disseny d'estudis de recerca.
18. Identifica en les publicacions si les investigacions han estat realitzades seguint principis ètics.
19. Proposa una nova resposta en relació a les evidències obtingudes a través de la revisió bibliogràfica i l'observació.
20. Identifica buits de coneixement en relació al problema d'estudi.
21. Proposa una intervenció terapèutica innovadora o millorada respecte l'existent fins el moment.
22. Resol els problemes que se li plantegen en la realització de treballs individuals.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per generar noves idees.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Comprendre el mètode científic a través de programes de recerca bàsica i aplicada, utilitzant tant la metodologia qualitativa com quantitativa aplicada a la Teràpia Ocupacional i respectant els aspectes ètics.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.

Específiques

- Desenvolupar el coneixement de l'ocupació i pràctica de Teràpia Ocupacional.
- Realitzar i defensar arguments lògics i raonats relacionats amb l'ocupació humana i la Teràpia Ocupacional.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció.
  1. Fonaments conceptuals.
  2. Les perspectives metodològiques
2. La metodologia qualitativa.
  1. La lògica de la recerca qualitativa
  2. Fases i processos de la recerca qualitativa
  3. El rigor i qualitat en recerca qualitativa
3. El projecte
  1. Usos i finalitats dels projectes
  2. Continguts bàsics
  3. El projecte com a document
4. Difusió i presentació de resultats
  1. Canals, registres i suports per a la difusió de resultats científics.
  2. La presentació oral de resultats.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada Mòdul didàctic Tipus d'activitat Pes sobre la qualificació final 1 Activitat individual (AC1) 15% 2 Activitat en grup (AC2) 30% Activitat individual (AC3) 15% 3 Activitat individual (AC4) 25% 4 Activitat en grup (AC5) 15% Qualificació final ? La qualificació final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació de les qualificacions obtingudes a cadascuna de les activitats d'avaluació continuada, d'acord amb el seu percentatge. ? Per tal que una activitat sigui ponderable cal que s'obtingui una qualificació mínima de 5. ? Els alumnes que no arribin a un 50% dels exercicis aprovats els quedarà l'assignatura suspesa i no tindran dret a període d'avaluació complementari el mes de setembre. Els alumnes que arribin a un 50% d'exercicis aprovats podran recuperar la/les part/s suspesa/es durant el període complementari de setembre. Nota: Les activitats proposades es poden veure modificades segons la dinàmica i les circumstàncies de cada grup classe.

BIBLIOGRAFIA:

- Cook, T.D.; Reichardt, C.S. (1986). *Métodos cualitativos y cuantitativos en investigación evaluativa*. Madrid: Morata.
- Corbetta, P. (2010). *Metodología y técnicas de investigación social*. Madrid: McGraw-Hill.
- Delgado, J. M.; Gutiérrez, J. (1994). *Métodos y técnicas cualitativas de investigación en ciencias sociales*. Madrid: Síntesis.
- Denzin, N.K.; Lincoln, Y.S. (1994). *Handbook of Qualitative Research*. London: Sage.
- Flick, U. (2004). *Introducción a la investigación cualitativa*. Madrid: Morata.
- Rodríguez Gómez, G.; Gil Flores, J.; García Jiménez, E. (1996). *Metodología de la investigación cualitativa*. Málaga: Aljibe.
- Taylor S.J.; Bogdan, R. (1987). *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona: Paidós.
- Vallés, M.S. (1986). *Técnicas cualitativas de investigación social. Reflexión metodológica y práctica profesional*. Madrid: Síntesis.

A banda d'aquesta bibliografia general, a cada mòdul es proposaran lectures i es recomanarà bibliografia específica.

Inclusió Sociolaboral

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Marco Antonio Raya Ruiz
- Salvador Simó Algado

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria de Teràpia Ocupacional a la Comunitat.

A Inclusió Sociolaboral es pretén que l'estudiant adquireixi els coneixements bàsics per comprendre els aspectes relacionats amb la TO i la inclusió Sociolaboral. La constatació de l'existència de persona/s o grups en situació d'exclusió social comporta la necessitat de l'anàlisi, reflexió i debat de com es produeix aquest fenomen i com des de la TO podem intervenir conjuntament amb altres professionals i organitzacions.

Per al correcte desenvolupament d'aquesta assignatura no hi ha requeriments previs.

Objectius:

- Conèixer la legislació, el context econòmic i laboral actual i les xarxes de recursos en l'àmbit de la inserció sociolaboral.
- Comprendre el procés d'inserció laboral, així com els instruments d'avaluació i intervenció.
- Reflexionar sobre el sentit i l'aportació de la Teràpia Ocupacional en el camp de la inserció sociolaboral.
- Promoure l'interès i compromís envers l'atenció de la població amb discapacitat i en risc o vulnerable a nivell sociolaboral.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Comprèn el context sociolaboral contemporani.
- Coneix exemples de bones praxis en empenedoria social.
- Identifica i aplica el procés d'inserció laboral, així com els instruments d'avaluació i intervenció en funció de les necessitats detectades.

COMPETÈNCIES

Generals

- Apreciació de la diversitat i multiculturalitat.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Comprensió de les cultures i els costums d'altres països.
- Treballar per facilitar entorns accessibles i adaptats i promoure la justícia ocupacional.

Específiques

- Conèixer, avaluar, analitzar, elaborar i participar en programes d'educació i promoció de la salut dins l'àmbit de la Teràpia Ocupacional per prevenir les disfuncions ocupacionals en general i subseqüents a afeccions mèdiques, quirúrgiques i psiquiàtriques i inadaptació social.

CONTINGUTS:

Tema 1:

1. El treball, l'entorn laboral i el benestar ocupacional del treballador.
2. El treball en la era de la globalització.
3. El procés de rehabilitació laboral.
4. Model català de formació i inserció laboral.

Tema 2:

1. Rol del TO en el procés de inserció laboral.
2. Instruments, mètodes d'anàlisi i programes de TO en l'àrea Sociolaboral per el benestar ocupacional del treballador.

Tema 3:

1. Legislació.
2. Sistema ordinari de treball, treball amb suport, CET i CO.

Tema 4:

1. Inclusió sociolaboral de persones amb situació o risc d'exclusió social.
2. Exemples de bones praxis en el mon sociolaboral.
3. TO i empenedoria social.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant i de cada grup de treball a partir de les tutories.

Avaluació de resultats:

L'avaluació dels resultats de l'assignatura es farà a partir dels següents elements:

- Realització de treballs escrits (modalitat individual i grupal), exposicions.

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir dels següents aspectes:

Treballs escrits 100%

Els treballs són recuperables.

En el Pla de Treball es concretaran els terminis dels treballs escrits dins el semestre en el qual s'imparteix l'assignatura. Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, l'assignatura queda pendent per al proper curs acadèmic.

BIBLIOGRAFIA:

- Barrueco, A. (1993) *La educación, la formación profesional y el empleo como dimensiones básicas de la integración de la población minusválida*. Revista de Educación Especial, n.13.
- Beck, U. Un mundo feliz. *La precariedad del trabajo en la era de la globalización*. Madrid: Paidós Colectivo Foé. (2003) *La inserció laboral de les persones amb discapacitats*. Barcelona: Fundació ?la Caixa?.
- Generalitat de Catalunya (2000). *Manual d'inserció laboral de persones amb disminució psíquica*. Barcelona: Gràfiques Olímpia.
- Kronenberg, F.; Simó, S.; Pollard, N.; *Terapia ocupacional sin fronteras: aprendiendo del espíritu de supervivientes*. Madrid: Médica Panamericana, 2007.
- Sennett, R. (2000). *La corrosión del carácter*. Madrid: Anagrama.
- Simó Algado, S. *La palabra y la acción*. Tesis doctoral disponible en: <http://tdx.cat/bitstream/handle/10803/9325/PALABRAACCION.pdf?sequence=1>
- Simó Algado, S. *Una universidad donde confluyen la educación, la investigación y la ciudadanía*. Tesina doctoral disponible en: <http://www.recercat.net/handle/2072/5326>

Es recomanarà bibliografia i webgrafies específiques i complementàries per als diferents temes de l'assignatura.

Patologia Medicoquirúrgica II

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Elvira Català March
- Xavier De Castro Gutierrez

OBJECTIUS:

Són objectius de l'assignatura que l'estudiant:

- Conegui les diferents malalties, així com les alteracions i discapacitats que ocasionen en la persona.
- Es familiaritzi amb els mètodes de diagnòstic generals.
- Conegui els tractaments mèdics i quirúrgics aplicats i el fonament d'aquesat aplicació.
- Conegui els beneficis, trastorns funcionals i limitacions provocas pel tractament.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Coneix i utilitza correctament la terminologia mèdica
2. Identifica les malalties més importants que afecten l'organisme així com les causes que les provoquen, i les integra en els diferents aparells i sistemes
3. Conèix els mètodes de diagnòstic més utilïtzats
4. Conèix les mesures terapèutiques generals de les diferents malalties

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per aprendre.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Conèixer i comprendre els coneixements mèdics, quirúrgics i psiquiàtrics aplicables a l'ésser humà en tots els moments del cicle vital, des de la infància a la vellesa, que capacitin per avaluar, sintetitzar i aplicar tractaments de Teràpia Ocupacional.

CONTINGUTS:

---

1. Patologia de l'aparell respiratori
  1. Record anatomofisiològic
  2. Semiologia respiratòria. Espirometria. Procediments diagnòstics.
  3. Insuficiència respiratòria. Diagnòstic i tractament: Oxigenoteràpia. Ventilació mecànica.
  4. Malalties pulmonars difuses: MPOC. Asma bronquial.
  5. Infeccions del tracte respiratori: Neumonia. Tuberculosi.
  6. Neumopaties intersticials difuses. Bronquiectàsies.
  7. Tromboembolisme pulmonar.
  8. Càncer de pulmó
  9. Patologia pleural. Drenatge toràcic.
2. Patologia cardiovascular
  1. Record anatomofisiològic de l'aparell cardiovascular.
  2. Semiologia. Procediments diagnòstics en cardiologia i abgiologia. ECG.
  3. Insuficiència cardíaca: Etiologia, diagnòstic i tractament.
  4. Aritmies cardíagues. Tipus. Cardioversió. Marcapasos.
  5. Cardiopatia isquèmica. Àngor. Infart.
  6. Patologia del pericardi i del miocardi. Endocarditis. Valvulopaties.
  7. Malaltia hipertensiva. Factors de risc cardiovascular.
  8. Patologia arterial: ateromatosis i embolia. Aneurismes. Patologia del sistema venós: trombosi i embolisme. Insuficiència venosa.
3. Patologia de l'aparell digestiu
  1. Record anatomofisiològic.
  2. Malalties de l'esòfag i de l'estómac.
  3. Malalties del fetge, vies biliars i pàncrees.
  4. Mañañties del budell prim i del budell gros.
  5. Malalties anorectals.
  6. Hèrnies de la paret abdominal.
  7. Abdomen agut: concepte, causes, simptomatologia i tractament.
4. Patologia de l'aparell urinari
  1. Record anatomofisiològic de l'aparell urinari.
  2. Valoració del pacient amb patologia renal i urinària. Procediments diagnòstics.
  3. Malalties renals primàries: Glomerulonefritis. Síndrome nefròtic. Necrosi tubular.
  4. Infeccions de l'aparell urinari.
  5. Litiasi renal i urinària.
  6. Tumors de l'aparell urinari. Càncer de pròstata.
  7. Tractament renal substitutiu. Hemodiàlisi. Diàlisi peritoneal. Trasplantament renal.
5. Dermatologia
  1. Record anatomofisiològic de la pell.
  2. Al·lopècies.
  3. Infeccions cutànies: piògenes, víriques, parasitàries i micòtiques.
  4. Dermatitis excematoses i atopia.
  5. Psoriasi. Urticàries. Toxicodèrmies.
  6. Tumors cutanis benignes.
  7. Càncer de la pell.
  8. Malaltis de transmissió sexual.
6. Patologia ORL-Oftalmològica
  1. Record anatomofisiològic de l'ull
  2. Alteracions de la refracció.
  3. Malalties oculars.
  4. Record anatomofisiològic de l'oïda.

5. Malalties de l'oïda.

AVALUACIÓ:

- Avaluació continuada de les activitats realitzades en els diferents mòduls, ja siguin teòriques o pràctiques. Realització de treballs.

S'avaluaran de manera autònoma els diferents mòduls amb proves alliberadores. Es necessari superar tots els mòduls per aprovar l'assignatura.

Es podran recuperar mòduls no alliberats durant el curs sempre que no superin el 50 % del total de l'assignatura. La recuperació es realitzarà en el període de setembre.

Si durant l'avaluació continuada no es supera al menys el 50 % de l'assignatura, no hi haurà opció de recuperació i es considerarà assignatura suspesa i no recuperable.

La nota final s'obtindrà dels promitjos de les notes dels diferents mòduls aprovats, ja sigui per avaluació continuada o en el període de setembre.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Porth, C.M. (2006). *Fisiopatología*. 7^a ed. Madrid: Panamericana.
- Pérez Arellano, J.L. (2006). *Manual de Patología General*. Sisinio de Castro. 6^a ed. Barcelona: Masson.
- Laso, F.J. (2004). *Patología general*. Barcelona: Masson.
- García-Conde, J. (2003). *Patología general. Semiología clínica y fisiopatología*. 2^a ed. Madrid: McGraw Hill.

Complementària

- Harrison (2007) *Principios de Medicina Interna*. Madrid. McGraw-Hill.
- Farreras-Rozman. (2006). *Medicina Interna*. Madrid: Harcourt Brace.

Pràcticum II

Tipologia: Pràctiques Externes (PE)

Crèdits: 12,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Judit Rusiñol Rodríguez

OBJECTIUS:

Les pràctiques tutelades o pràcticum consisteixen en pràctiques preprofessionals, en forma de rotatori independent, que es duen a terme preferentment en centres o serveis d'atenció secundària i terciària dels àmbits de geriatría i salut mental.

Les pràctiques tutelades es fan sota la tutela de professionals qualificats i permeten incorporar els valors professionals i desenvolupar les competències essencials de la professió: comunicació, realció assistencial, educació per a la salut, raonament clínic, gestió clínica, judici crític mitjançant l'aplicació del procés d'intervenció de teràpia ocupacional, el desenvolupament de programes preventius i assistencials dirigits a les persones amb problemes de salut i al seu entorn sociofamiliar més proper, i a través de programes de promoció i de prevenció de la salut dirigits a persones, famílies, grups i comunitats.

Objectius:

L'estudiant ha de:

- Aplicar habilitats d'observació, anàlisi i reflexió.
- Establir una comunicació efectiva amb l'usuari /família /equip
- Reflexionar de forma sistemàtica sobre la pròpia pràctica duta a terme en el centre.
- Entendre la relació que es dona entre la intervenció de teràpia ocupacional i el context on es porta a terme.
- Practicar l'exercici professional de forma ètica, respectant els usuaris i tenint en compte els codis de conducta professional de terapeutes ocupacionals.
- Dissenyar i implementar el procés d'intervenció tenint en compte el lloc de la Teràpia Ocupacional dins d'un equip interdisciplinari.
- Ser capaç de transmetre i contrastar la seva experiència pràctica amb els companys de classe i els tutors.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Organitza i planifica les tasques que ha de dur a terme
1. Pren decisions coherents en funció de les evidències del context.
  2. Incorpora en la seva actuació les explicacions, recomanacions i nous coneixements que li proporcionen els professionals del centre o servei.
  3. Facilita una comunicació efectiva i adaptada.
  4. Adopta una actitud d'escolta activa.
  5. Ofereix a l'usuari la possibilitat de decidir, en la mesura que li permet el seu rol d'estudiant.

6. Respecta la confidencialitat.
7. Identifica les diferents disfuncions ocupacionals que presenten els usuaris i sap relacionar-les amb la seva situació de funcionament i discapacitat.
8. Reconeix el moment en què es troba cada usuari en relació a les etapes del procés d'intervenció.
9. Col·labora activament en les activitats planificades en el servei i es capaç de reconèixer els fonaments de l'autonomia personal.
10. Aplica les normes d'ergonomia necessàries per a la seva pròpia seguretat i la de l'usuari.
11. Identifica les funcions pròpies del terapeuta ocupacional en el servei i dels altres professionals relacionats en el procés.
12. Utilitza adequadament i sap mantenir en bon estat l'equipament i el material que s'utilitza en el servei.
13. Manifesta respecte a la individualitat i les opinions i creences de l'usuari i de la família sense fer judicis de valor.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Establir una relació empàtica i d'acompanyament amb els malalts i familiars.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Preocupació per la qualitat.

Específiques

- Conèixer el context professional, ètic i legal del terapeuta ocupacional, reconeixent i responent a dilemes i temes ètics en la pràctica diària.
- Conèixer, comprendre i aplicar els fonaments de l'autonomia personal en les activitats de la vida diària amb i sense adaptacions i/o ajudes tècniques en el cicle vital.
- Conèixer, dissenyar i aplicar les diferents modalitats i procediments generals d'intervenció en Teràpia Ocupacional en els seus marcs de referència, avaluant la seva efectivitat en un entorn de treball cooperatiu.
- Dur a terme l'exercici professional de manera ètica, respectant les persones, els pacients i usuaris, tenint en consideració els codis de conducta professional dels terapeutes ocupacionals.
- Fomentar la participació de l'usuari i la família en el seu procés de recuperació.
- Preparar, mantenir i revisar la documentació dels processos de teràpia ocupacional.
- Promoure la salut i prevenir la discapacitat, adquirir o recuperar l'acompliment ocupacional necessari en cada etapa del cicle vital per aconseguir la independència i autonomia en les àrees de desenvolupament ocupacional de les persones que pateixen situacions de risc, dèficits orgànics, limitació en l'activitat i participació i/o marginació social.
- Realitzar un tractament adequat, respectant les diferents fases i principis bàsics, a través d'ocupacions terapèutiques i basat en coneixements relacionats com la Ciència de l'Ocupació, en les diferents àrees d'exercici ocupacional, analitzant els components d'acompliment i diferents entorns i contextos existents.
- Seleccionar, modificar i aplicar teories de manera apropiada, models pràctics d'intervenció i mètodes per a satisfer necessitats ocupacionals i de salut d'individus i poblacions.

CONTINGUTS:

L'assignatura consta de les següents activitats:

- Estadies de pràctica clínica en un servei de Teràpia Ocupacional. (240 hores/ 8 setmanes)
- Tutories obligatòria en modalitat presencial (al centre de pràctiques)
- Exposició d'un cas clínic online. Participació en el fòrum de l'assignatura.

AVALUACIÓ:

L'avaluació serà continuada durant el transcurs de l'assignatura. Per aprovar l'assignatura serà imprescindible haver obtingut una nota igual o superior a 5 en cadascun dels següents indicadors:

- Valoració pel professional del centre de l'estada de pràctiques (50%).
- Participació activa en el fòrum de l'assignatura (20%).
- Exposició cas clínic i treball de reflexió (30%).

Observacions:

En el cas de no superar l'avaluació continuada (participació al fòrum, exposició cas clínic i treball de reflexió), l'estudiant haurà de realitzar un treball indicat pel tutor de pràctiques de la Universitat. En aquest cas la nota màxima pot ser un 5 en cas de superar l'avaluació. Si no se supera, l'estudiant haurà de repetir el període de pràctiques.

En el cas de no superar l'avaluació del centre de pràctiques l'estudiant haurà de repetir el període de pràctiques.

BIBLIOGRAFIA:

Es recomanarà bibliografia específica en funció del centre o servei de pràctiques.

Salut Mental Infantil i Juvenil

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Mar Vidal Casado
- Montserrat Arana Bernal

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura té com a objectius fonamentals:

- Donar a conèixer les principals característiques del nen i de l'adolescent i les problemàtiques que se'n deriven en diferents moments del seu desenvolupament
- Donar a conèixer les diferents modalitats de tractaments i els recursos assistencials a Catalunya

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identificar les diferents moments del desenvolupament del nen i del adolescent
2. Identificar les diferents problemàtiques i les seves conseqüències en el comportament individual, escolar i social i la seva incidència al grup familiar.
3. Conèixer la planificació per l'assistència al camp de la salut mental infantil i juvenil en l'actualitat i els principals objectius de cada servei

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Conèixer i comprendre els coneixements de Pedagogia, Psicologia i Psicopatologia aplicables a l'ésser humà en tots els moments del cicle vital, de manera que capacitin per avaluar, sintetitzar i aplicar tractaments de Teràpia Ocupacional.
- Conèixer i comprendre els coneixements mèdics, quirúrgics i psiquiàtrics aplicables a l'ésser humà en tots els moments del cicle vital, des de la infància a la vellesa, que capacitin per avaluar, sintetitzar i aplicar tractaments de Teràpia Ocupacional.

CONTINGUTS:

---

1. La primera infància
  1. El vincle amb l'altre i l'adquisició del llenguatge
  2. Principals trastorns funcionals a la primera infància
  3. L'autisme infantil
2. La segona infància
  1. Període de latència
  2. Lo prepuberal
  3. Problemàtica escolar i de comportament
3. L'adolescència
  1. Lo normal i lo patològic: una qüestió ètica
  2. La crisi adolescent
  3. Principals patologies que es desencadenen en aquesta franja d'edat
  4. L'adolescent i el grup
4. El tractament en S.M. infanto juvenil
  1. La xarxa de S.M. infanto juvenil
    1. Els diferents dispositius assistencials
    2. Les unitats educatives especials
    3. La xarxa de protecció a la infància
  2. Modalitats d'intervenció
    1. Psicoteràpia
    2. Psicofarmacologia
    3. Atenció a les famílies

AVALUACIÓ:

El sistema d'avaluació d'aquesta assignatura consistirà en l'avaluació continuada de les activitats presencials, dirigides i autònomes i d'una prova final.

Els resultats del procés ensenyament-aprenentatge es valorarà mitjançant les següents proves d'avaluació:

a) prova escrita, b) informes de lectures, c) treballs individuals

L'avaluació continuada de les activitats presencials, dirigides i autònomes (assistència, participació activa, exercicis pràctics, treballs individuals) tindrà una ponderació del 50% de la qualificació final de la assignatura, i l'avaluació final, mitjançant una prova escrita tindrà una ponderació del 50 % de la qualificació final de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia obligatòria

- J Wiener, M Dulcan (2006). Tratado de Psiquiatría de la infancia y la adolescencia. Ed Masson, 2006.
- American Psychiatric Association. Diagnostic and statistical manual of mental disorders,5 ed. Editorial Panamericana; 2014.
- Vallejo R., J (2006) Introducción a la psicopatología y la psiquiatría Barcelona, Masson
- Soler Insa. JA, Gascon J (2012). Recomendaciones terapéuticas en los trastornos mentales. Ed Cyesan

Teràpia Ocupacional per a l'Autonomia Personal en l'Adult II

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Maria Pilar Bové Porta
- Tamara Inés Gastelaars

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura forma part de la matèria de Teràpia ocupacional, cycle vital i activitats ocupacionals aplicades i aprofundirà en la intervenció de la teràpia ocupacional en els adults que pateixen disfunció ocupacional o estan en risc a causa de patologies de caire físic.

Objectius:

- Identificar la disfunció ocupacional associada a patologia de caire físic i cognitiu.
- Dissenyar intervencions de teràpia ocupacional en l'àmbit físic i cognitiu.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Conèixer, seleccionar i aplicar els instruments d'avaluació corresponents segons la patologia, la disfunció ocupacional diagnosticada i l'entorn de la persona.
2. Identificar la disfunció ocupacional associada a la persona segons diagnòstic mèdic i context.
3. Organitzar i planificar el procés d'intervenció a través del/s marc/s de referència, els models propis i el raonament ètic pertinents.
4. Dissenyar programes d'intervenció pertinents a la patologia i disfunció ocupacional de la persona i al context des del que s'intervé
5. Dissenyar i aplicar l'activitat com a eina terapèutica usant les destreses personals necessàries en l'àmbit corresponent.
6. Aplicar les bases de la teràpia ocupacional a la pràctica en el procés d'integració comunitària de la persona.
7. Adaptar un entorn en funció de les habilitats motores, de processament i de comunicació i interacció de la persona en tractament resolent de manera creativa els problemes que puguin sorgir.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per organitzar i planificar.

Específiques

- Analitzar l'ocupació en Teràpia Ocupacional i la seva utilització terapèutica en el cicle vital.
- Conèixer i comprendre els coneixements de Teràpia Ocupacional per a la integració de l'individu en el seu entorn al llarg del cicle vital.
- Conèixer, dissenyar i aplicar les diferents modalitats i procediments generals d'intervenció en Teràpia Ocupacional en els seus marcs de referència, avaluant la seva efectivitat en un entorn de treball cooperatiu.
- Promoure la salut i prevenir la discapacitat, adquirir o recuperar l'acompliment ocupacional necessari en cada etapa del cicle vital per aconseguir la independència i autonomia en les àrees de desenvolupament ocupacional de les persones que pateixen situacions de risc, dèficits orgànics, limitació en l'activitat i participació i/o marginació social.
- Realitzar un tractament adequat, respectant les diferents fases i principis bàsics, a través d'ocupacions terapèutiques i basat en coneixements relacionats com la Ciència de l'Ocupació, en les diferents àrees d'exercici ocupacional, analitzant els components d'acompliment i diferents entorns i contextos existents.
- Utilitzar el raonament ètic i professional de manera eficaç al llarg del procés de teràpia ocupacional.

CONTINGUTS:

---

1. Avaluació funcional: AMPS, FIM, Barthel, Lawton i altres avaluacions funcionals.

2. Principis d'intervenció:

- Intervenció des del Model d'Ocupació Humana.
- Enfocament Bobath
- Aprenentatge motor
- Teràpia restricció del costat sa.
- Teràpia en mirall.
- Estimulació basal.
- Mètode Affolter.
- Intervenció cognitiva-funcional

3. Resolució de casos clínics:

- Artrosi i Artritis
- Lesió de Nervis perifèrics
- Cremats
- Esclerosi Múltiple
- Esclerosi Lateral Amiotròfica
- Accident cerebrovascular
- Traumatisme cranioencefàlic.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant i de cada grup de treball a partir de les tutories.

Avaluació de resultats:

L'avaluació dels resultats de l'assignatura es farà a partir dels següents elements:

- Realització de treballs basats fonamentalment en la resolució de casos clínics a través dels quals s'aniran desplegant els continguts (modalitat individual i grupal).
- Realització d'una prova final sobre els continguts del programa.

La nota final de l'assignatura es calcula a partir dels següents aspectes:

Treballs grupals	40% (Activitat no recuperable)
Treballs individuals.....	30% (Activitat recuperable)
Prova.....	30% (Activitat recuperable)
Total	100%

Per aprovar l'assignatura cal aprovar cadascun dels apartats.

Hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació. En primer lloc el període ordinari, que es realitza de forma integrada al procés formatiu i dins el període lectiu. A més, s'estableix un segon període d'avaluació complementària en el qual l'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del primer període.

L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Arnedo, M, Bembibre J.; Triviño, M (Eds.) (2012). *Neuropsicología. A través de casos clínicos*. Madrid: Panamericana.
- Cano de la Cuerda, R.; Collado, S.(2012). *Neurorrehabilitación*. Madrid: Médica Panamericana.
- Polonio López, B.; Garra Palud, L. (2003). *Terapia ocupacional en discapacitados físicos: Teoría y práctica*. Madrid: Médica Panamericana.
- Romero Ayuso, D. M.; Moruno Miralles, P. (2003). *Terapia ocupacional: Teoría y técnicas*. Barcelona etc.: Masson.
- Turner, A.; Foster, M.; Johnson, S.E.; Gómez Rodríguez, M.B.; Richards, S.E. (2003). *Terapia ocupacional y disfunción física: Principios, técnicas y práctica (5a ed.)*. Madrid; Barcelona etc.: Elsevier Science.
- Willard, H.S.; Spackman, C.S.; Crepeau, E.; Cohn, E.S.; Schell, B.A. (2009). *Willard and spackman's occupational therapy (11th ed.)*. Philadelphia, etc.: Wolters Kluwer, Lippincott Williams & Wilkins.
- Fernández Doblado, M. *Interacción sensitiva en la vida diaria*. Disponible en: http://www.terapia-ocupacional.com/articulos/interaccion_sensitiva_actividades_vida_diaria_terapia_ocupacional.pdf
- *Modulación Pedagógica* (s.f.). Recuperado el 20 de enero de 2015 de www.modulacionpedagogica.com.
- *Estimulación basal* (s.f.). Recuperado el 20 de enero de 2015 de www.estimulacionbasal.net.
- Davies, P.M. (2003). *Pasos a seguir. Tratamiento integrado de pacientes con hemiplejía*. Madrid: Editorial Médica Panamericana.
- Rodríguez-Bailón, M., Montoro-Membila, N., García-Morán, T., Arnedo-Montoro, M.L., Funes Molina, M.J. (2015). Cognitive Scale of Basic and Instrumental Activities of Daily Living, for Dementia and Mild Cognitive Impairment. *Journal of Clinical and Experimental Neuropsychology*. (aceptado).

Complementària

- Bobath, B. (1993). *Hemiplejía del adulto: Evaluación y tratamiento* (3a ed.). Buenos Aires etc.: Médica Panamericana
- Chapinal Jiménez, A. (2002). *Rehabilitación de las manos con artritis y artrosis en terapia ocupacional*. Barcelona etc.: Masson.
- Chapinal Jiménez, A. (2005). *Rehabilitación en la hemiplejía, ataxia, traumatismos craneoencefálicos y en las involuciones del anciano: Entrenamiento de la independencia en terapia ocupacional* (2a ed.). Barcelona etc.: Masson.
- Grieve, J., & Gnanasekaran, L. (2009). *Neuropsicología para terapeutas ocupacionales: Cognición en el desempeño ocupacional* (3ª ed.). Buenos Aires: Editorial Médica Panamericana.
- Kielhofner, G. (2004). *Modelo de ocupación humana: Teoría y aplicación* (3ª ed.). Madrid etc.: Médica Panamericana.
- Paeth Rohlf, B. (2000). *Experiencias con el concepto bobath: Fundamentos, tratamiento, casos*. Madrid: Médica Panamericana.
- Romero Ayuso, D.M.; Moruno Miralles, P.; Ávila Álvares, A. (2006). *Actividades de la vida diaria*. Barcelona etc.: Masson.
- Affolter, F.(1991). *Perception, interaction and language. Interaction of daily living: the root of development*. New York: Springer-Verlag.
- Affolter, F. (2004). *From action to interaction as primary root of development*. En: Stockman I.J. *Movement and action learning and development: clinical implications for pervasive development disorders*. London: Elsevier.

Es recomanarà bibliografia i webgrafies específiques i complementàries per als diferents temes de l'assignatura.

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE QUART CURS

Pràcticum III

Tipologia: Pràctiques Externes (PE)

Crèdits: 9,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Mireia Roca Deulofeu

OBJECTIUS:

Les pràctiques tutelades o pràcticum consisteixen en pràctiques preprofessionals, en forma de rotatori independent, que es duen a terme en diversos àmbits relacionats amb diferents moments del cicle vital.

Les pràctiques tutelades es fan sota la tutela de professionals qualificats i permeten incorporar els valors professionals i desenvolupar les competències essencials de la professió: comunicació, relació assistencial, educació per a la salut, raonament clínic, gestió clínica, judici crític mitjançant l'aplicació del procés d'intervenció de teràpia ocupacional, el desenvolupament de programes preventius i assistencials dirigits a les persones amb problemes de salut i al seu entorn sociofamiliar més proper, i a través de programes de promoció i de prevenció de la salut dirigits a persones, famílies, grups i comunitats.

Objectius:

L'estudiant ha de:

- Utilitzar habilitats de planificació, d'organització i de presa de decisions durant la pràctica.
- Establir una comunicació efectiva amb l'usuari /família /equip
- Reflexionar de forma sistemàtica sobre la pròpia pràctica duta a terme en el centre.
- Entendre la relació que es dona entre la intervenció de teràpia ocupacional, el context i el moment del cicle vital on es porta a terme.
- Practicar l'exercici professional de forma ètica, respectant els usuaris i tenint en compte els codis de conducta professional de terapeutes ocupacionals.
- Dissenyar i implementar el procés d'intervenció tenint en compte el lloc de la Teràpia Ocupacional dins d'un equip interdisciplinari.
- Dur a la pràctica tasques pròpies de la professió amb la supervisió del tutor.
- Ser capaç de transmetre i contrastar la seva experiència pràctica amb els companys de classe i els tutors.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Pren decisions responent i respectant el context d'intervenció.
2. Realitza un tractament adequat, tenint en compte els aspectes formals propis de la TO i el context específic del centre i els usuaris.
3. Posa a la pràctica procediments i tècniques de teràpia ocupacional pròpies de l'àmbit d'intervenció corresponent.
4. Fa ús d'habilitats de comunicació apropiades a l'àmbit d'intervenció corresponent facilitant la participació dels usuaris en el procés.

5. Col·labora activament en les activitats planificades en el servei i es capaç de reconèixer els fonaments de l'autonomia personal.
6. Selecciona els models i teories adequats al perfil de l'usuari i a l'àmbit d'intervenció.
7. Mostra seguretat per dur a terme tasques pròpies de la professió assignades pel tutor.
8. Actua coneixent les seves potencialitats i limitacions dins del seu rol d'estudiant.
9. Dinamitza activitats individuals i grupals tenint en compte el perfil de l'usuari, el context d'intervenció i els objectius a assolir.
10. Usa el raonament ètic i professional a l'hora d'intervenir.
11. Adapta el procés de teràpia ocupacional col·laborant amb tots els participants implicats.
12. Organitza, planifica i justifica les tasques que ha de dur a terme.
13. Pren decisions coherents en funció de les evidències del context.
14. Mostra capacitat per negociar de manera assertiva amb els usuaris i professionals al llarg de la seva participació en el procés.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per organitzar i planificar.

Específiques

- Adaptar i aplicar el procés de teràpia ocupacional en estreta col·laboració amb individus i població.
- Comprendre les diferents teories del funcionament, autonomia personal, adaptació funcional de/a l'entorn, així com els models d'intervenció en Teràpia Ocupacional, transferint-les a la pràctica professional quotidiana.
- Conèixer i comprendre els antecedents històrics, fonaments teòrics i principis metodològics: aspectes filosòfics, marcs de referència teòrics, models, tècniques, avaluacions i valoracions de Teràpia Ocupacional necessaris per reconèixer i interpretar els processos de funció-disfunció ocupacional.
- Conèixer i comprendre els coneixements de Teràpia Ocupacional per a la integració de l'individu en el seu entorn al llarg del cicle vital.
- Conèixer, comprendre i aplicar els fonaments de l'autonomia personal en les activitats de la vida diària amb i sense adaptacions i/o ajudes tècniques en el cicle vital.
- Demostrar seguretat, autoconeixement, autocrítica i coneixement de les seves pròpies limitacions com a terapeuta ocupacional.
- Explicar els conceptes teòrics que sostenen la Teràpia Ocupacional, concretament la naturalesa ocupacional dels éssers humans i el desenvolupament de les seves ocupacions.
- Explicar la relació entre desenvolupament ocupacional, salut i benestar.
- Treballar en col·laboració amb els individus i grups per tal de participar activament en l'ocupació, a través de la promoció de la salut, prevenció, rehabilitació i el tractament.
- Utilitzar el raonament ètic i professional de manera eficaç al llarg del procés de teràpia ocupacional.

CONTINGUTS:

L'assignatura consta de les següents activitats:

- Estades de pràctica clínica en un servei de Teràpia Ocupacional. (195 h/ 6h setmanes)
- Presentació d'una reflexió personal (tercera setmana)
- Presentació d'un cas clínic (final pràctiques)
- Seminari de presentació de casos clínics (2 hores/ posterior al període de pràctiques)

-Tutoria obligatòria en modalitat presencial (al centre de pràctiques, 1 hora/ durant la tercera setmana del període de pràctiques) i no presencial durant tot el període quan sigui necessari (correu electrònic/ telèfon).

AVALUACIÓ:

L'avaluació serà continuada durant el transcurs de l'assignatura. Per aprovar l'assignatura serà imprescindible haver obtingut una nota igual o superior a 5 en cadascun dels següents indicadors:

- Valoració pel professional del centre de l'estada de pràctiques (50%).
- Reflexió sobre les característiques i fets diferencials de la intervenció de teràpia ocupacional en la infància i/o l'adolescència (15%).
- Presentació d'un cas clínic (vegeu guió a l'aula virtual) (35%).

En el cas de no superar l'avaluació continuada (reflexió / cas clínic), l'estudiant haurà de realitzar un treball indicat pel tutor de pràctiques de la Universitat. En aquest cas la nota màxima pot ser un 5 en cas de superar l'avaluació. Si no se supera, l'estudiant haurà de repetir el període de pràctiques.

En el cas de no superar l'avaluació del centre de pràctiques l'estudiant haurà de repetir el període de pràctiques.

BIBLIOGRAFIA:

Es recomanarà bibliografia específica en funció del centre o servei de pràctiques.

Teràpia Ocupacional Basada en la Comunitat

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Salvador Simó Algado

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria de Teràpia Ocupacional a la Comunitat. Teràpia Ocupacional Basada en la Comunitat pretén que l'estudiant adquireixi els coneixements bàsics per comprendre els aspectes relacionats amb la TO i la intervenció amb i des de les comunitats. Per al correcte desenvolupament d'aquesta assignatura no hi ha requeriments previs.

Objectius:

- Reflexionar sobre la salut basada a la comunitat.
- Reflexionar sobre el sentit i l'aportació de la Teràpia Ocupacional en la salut basada a la comunitat.
- Conèixer els moviments socials emancipatoris de salut.
- Dissenyar un projecte comunitari.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Comprèn el concepte de salut basada en la comunitat.
2. Identifica els diferents protagonistes de la comunitat: societat civil, sector públic i sector empresarial.
3. Identifica diferents enfocos de salut i Teràpia Ocupacional basada a la comunitat.
4. Identifica els moviments socials emancipatoris de salut.
5. Compren la relació entre la Teràpia Ocupacional i la Rehabilitació basada a la comunitat.
6. Comprèn el concepte de comunitat inclusiva i sostenible.

COMPETÈNCIES

Generals

- Apreciació de la diversitat i multiculturalitat.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Comprensió de les cultures i els costums d'altres països.
- Treballar per facilitar entorns accessibles i adaptats i promoure la justícia ocupacional.

CONTINGUTS:

Tema 1: La comprensió actual del concepte de salut i comunitat.

Tema 2: La Teràpia Ocupacional basada a la comunitat. De la pràctica basada en la persona a la pràctica basada en la comunitat.

Tema 3: Rehabilitació basada a la comunitat

Tema 4: Ciutadania i participació comunitària. Els models emancipatoris de salut.

Tema 5: La comunitat inclusiva i sostenible.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant i de cada grup de treball a partir de les tutories.

Avaluació de resultats:

L'avaluació dels resultats de l'assignatura es farà a partir dels següents elements:

- Realització de dos treballs (grup/individual)

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir dels següents aspectes:

Treballs escrit individual 50%

Treball escrit grupal.....50%

Els dos treballs són recuperables

BIBLIOGRAFIA:

BÀSICA

- Kronenberg, F.; Simó, S.; Pollard, N.; *Terapia ocupacional sin fronteras: aprendiendo del espíritu de supervivientes*. Madrid: Médica Panamericana, 2007.
- Simó Algado, S; Townsend E. *Ecosocial occupational therapy*. British Journal of Occupational therapy.78(3), 182-186.
- Wilcok, A. *An Occupational Perspective of Health*. 2nd ed. Thorofare. Slack. 2006.
- dos Santos, V., Donatti A. *Questoes contemporaneas de terapia ocupacional*. Rio de Janeiro: CRV Editora
- Townsend, E.; Polatajko, H. *Enabling Occupation II: Advancing an Occupational Therapy Vision for Health, Well-being & Justice through Occupation*. Ottawa: CAOT ACE; 2007.

RECOMANADA

- Simó Algado, S. *Diario de viaje por la vida*. Editorial Círculo Rojo, 2015.
- Organització Mundial de la Salut. Ottawa. *Charter for Health Promotion*. Ginebra: OMS, 1986.
- Organització Mundial de la Salut. *Promoción de la Salud. Glosario*. Ginebra: OMS, 1998.
- Organització Mundial de la Salut. RBC. *Estrategia para la rehabilitación, la igualdad de oportunidades, la reducción de la pobreza y la integración social de las personas con discapacidad. Documento de posición conjunta 2004*. Ginebra: OMS, 2005. [En línia]
http://whqlibdoc.who.int/publications/2005/9243592386_spa.pdf
- Fransen, Hetty *Los desafíos de la TO en la RBC*. Dins Kronenberg, Simó Algado i Pollard: *Terapia*

- Ocupacional sin Fronteras: Aprendiendo del espíritu de supervivientes*. Madrid: Médica Panamericana, 2006.
- García, S.; Simó, S. *Diseñando políticas comunitarias para la felicidad*. Revista electrónica de terapia ocupacional Galicia, TOG, n. 13, 2011.
  - Galheigo, S., Simó-Algado, S. *Maestros de la Terapia Ocupacional. Sandra Galheigo: la poderosa emergencia de la Terapia Ocupacional Social*. TOG (A Coruña) [revista en internet] 2012 [2 de junio 2012]; 9 (15); [41p.]. [En línea] <http://www.revistatog.com/num15/pdfs/maestros.pdf>
  - Sanz, S.; García, E. *Una introducción al concepto de rehabilitación basada en la comunidad*. Revista APETO 36 (abril), 2005.
  - Simó Algado, S. *La palabra y la acción*. [En línea] <http://tdx.cat/bitstream/handle/10803/9325/PALABRAACCION.pdf?sequence=1>
  - Simó Algado, Salvador; Estuardo Cardona (2006 I). *El retorno del hombre de maíz: un proyecto de intervención con una comunidad maya de retornados guatemaltecos*. Dins Kronenberg, Simó Algado i Pollard: *Terapia Ocupacional sin Fronteras: Aprendiendo del espíritu de supervivientes*. Madrid: Médica Panamericana.
  - Simó Algado, Salvador; Burgman, Imelda (2006 II). *Intervención mediante terapia ocupacional con niños supervivientes de conflicto bélico*. Dins Kronenberg, Simó Algado i Pollard: *Terapia Ocupacional sin Fronteras: Aprendiendo del espíritu de supervivientes*. Madrid: Médica Panamericana.
  - Simó Algado, Salvador (2012). *Terapia ocupacional ecosocial*. Cad. Ter. Ocup. UFSCar, São Carlos, v. 20, n. 1, p. 7-16. Disponible a: <http://www.cadernosdeterapiaocupacional.ufscar.br/index.php/cadernos/article/viewFile/543/357>
  - World Federation of Occupational Therapists (2004). *WFOT Position Paper on Community Based Rehabilitation*. [en línea] http://www.wfot.org/office_files/CBRposition%20Final%20CM2004%282%29.pdf
  - Tennyson R. *Manual de Trabajo en Alianza* <http://www.unpei.org/PDF/awareness-raising/Partnering-Toolbook-Spanish.pdf>
  - Thibeault, Rachel (2006). *Conexión entre salud y justicia social*. En Kronenberg, Simó Algado i Pollard: *Terapia Ocupacional sin Fronteras: Aprendiendo del espíritu de supervivientes*. Madrid: Médica Panamericana.
  - Canadian Association of Occupational Therapist, CAOT. *Enabling Occupation: an occupational therapy perspective*. Ottawa: CAOT Publications ACE; 1997.
  - FEAPS. *Planificación centrada en la persona*. Madrid: FEAPS; 2007 http://www.feaps.org/biblioteca/libros/documentos/planificacion_persona.pdf
  - Martínez, M.T. *La atención gerontológica centrada en la persona*. Bilbao: Gobierno Vasco; 2011 [En línea] <http://www.imfersomayores.csic.es/documentos/documentos/martinez-atencion-01.pdf>
  - Vidal García, J. (coord). *El Movimiento de Vida Independiente. Experiencias Internacionales*. Madrid: Fundación Luís Vives. 2003 [En línea] <http://www.independentliving.org/docs6/alonso2003.pdf>
  - Palacios, A. *El modelo social de discapacidad: orígenes, caracterización y plasmación en la Convención Internacional sobre los Derechos de las Personas con Discapacidad*. Madrid: Cinca; 2008 [En línea] Página Web del Servicio de Información sobre Discapacidad [En línea] <http://sid.usal.es/idocs/F8/FDO20632/elmodelosocialdediscapacidad.pdf>
  - Foro de Vida Independiente. *Filosofía de Vida Independiente 2010* http://www.forovidaindependiente.org/filosofia_de_vida_independiente
  - Goffman, Erving. *Estigma*. Madrid: Amorrortu. 2006.
  - Palacios, A.; Románach, J. *El Modelo de la diversidad: una nueva visión de la bioética desde la perspectiva de las personas con diversidad funcional (discapacidad)*. Intersticios: Revista Sociológica de Pensamiento Crítico. 2008; 2 (2): 37- 47
  - ADEMM, AVANTE, ABM. *Declaración de Deusto*. Junio de 2008. [En línea] <http://usuariosdesaludmental.blogspot.com/2008/09/declaracin-de-deusto.html>

Es recomanarà bibliografia i webgrafies específiques i complementàries per als diferents temes de l'assignatura.

Teràpia Ocupacional per a l'Autonomia Personal en la Infància i l'Adolescència

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Ana Covas Estruga
- Mireia Roca Deulofeu
- Montserrat Arana Bernal

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura forma part de la matèria Teràpia Ocupacional, Cicle Vital i Activitats Ocupacionals Aplicades.

En aquesta assignatura s'aprofundirà en la intervenció de la teràpia ocupacional en infants i adolescents, com a etapa del cicle vital. En concret, es pretén que l'estudiant sàpiga donar respostes a les necessitats específiques i en els contextos de participació ocupacional propis de la infantesa i l'adolescència.

Objectius:

- Reflexionar sobre els trets característics de l'ocupació durant la infància i l'adolescència i les seves implicacions en la intervenció de teràpia ocupacional.
- Conèixer procediments, models i tècniques pròpies d'aquest moment del cicle vital.
- Conèixer el procés d'intervenció de teràpia ocupacional amb infants i/o adolescents en el camp de la salut mental, la rehabilitació neurològica i l'atenció temprana.
- Diferenciar i identificar el rol del terapeuta ocupacional en els diferents nivells assistencials.
- Conèixer com integrar la família en el procés de teràpia ocupacional.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Justificar la planificació de la intervenció en l'àmbit infantojuvenil a través dels models propis i/o marcs de referència pertinents.
2. Identificar la disfunció ocupacional associada a l'infant o adolescent segons diagnòstic i entorn.
3. Conèixer, seleccionar i aplicar els instruments d'avaluació corresponents segons la patologia, la disfunció ocupacional diagnosticada i l'entorn de la persona.
4. Utilitzar l'observació com a eina d'avaluació des dels marcs de referència o models propis pertinents.
5. Planificar la intervenció incloent el medi social (pares, professionals escola...)
6. Dissenyar i aplicar l'activitat com a eina terapèutica adaptant-se amb flexibilitat a les circumstàncies de la posada a la pràctica.
7. Adaptar un entorn en funció capacitats i limitacions de l'infant o adolescent en tractament resolent de manera creativa els problemes que puguin sorgir.
8. Posar en pràctica les capacitats d'escolta, empatia i negociació amb els usuaris durant el procés d'intervenció.
9. Posar en pràctica les habilitats de crítica i autocrítica durant el treball amb l'equip multidisciplinar.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.

Específiques

- Conèixer i comprendre els coneixements de Teràpia Ocupacional per a la integració de l'individu en el seu entorn al llarg del cicle vital.
- Realitzar un tractament adequat, respectant les diferents fases i principis bàsics, a través d'ocupacions terapèutiques i basat en coneixements relacionats com la Ciència de l'Ocupació, en les diferents àrees d'exercici ocupacional, analitzant els components d'acompliment i diferents entorns i contextos existents

CONTINGUTS:

---

1. Ocupació i cicle vital
  1. Ocupació i Infància
  2. Ocupació i Adolescència
  3. Contextos de participació ocupacional
2. La situació de la teràpia ocupacional en l'àmbit infanto juvenil a Espanya
  1. Legislació
  2. Nivells Assistencials
  3. Altres països
3. Les avaluacions en l'àmbit infanto-juvenil
  1. Visió general
  2. Avaluacions des del Model d'Ocupació Humana
    1. Perfil Ocupacional Inicial del Nen (SCOPE)
    2. Questionari Voliciona Pediàtric
    3. Autoevaluació Ocupacional pel Nen (COSA)
    4. Perfils d'Interessos del Nen
    5. Avaluació Psicosocial de l'Aprenentatge de Teràpia Ocupacional (OT PAL)
    6. Entrevista de l'Ambient Escolar
4. Teràpia Ocupacional en Atenció Temprana
5. Introducció teòrica de la Intervenció de la Teràpia Ocupacional en l'àmbit de la Salut Mental Infantil i Juvenil.
  1. Principis per al tractament de T.O. en l'àmbit de la Salut Mental Infantil i Juvenil.
  2. Elements a tenir en compte en el Tractament des de T.O. des trastorns psicològics a la Infància i l'Adolescència.
  3. Trastorns psicològics més freqüents en la Infància i l'Adolescència.
6. La intervenció de Teràpia Ocupacional com a Procés.
  1. Procés d'Avaluació de l'execució ocupacional individual.
    1. Entrevista familiar inicial.
    2. Procediments formals i específics de mesura estandarditzats i no estandarditzats.
    3. Revisió Història Clínica i altres informes i Diagnòstic ocupacional.
  2. Objectius.
  3. Planificació i posada en pràctica del Programa Terapèutic.

4. Reavaluació.
7. Intervenció de teràpia ocupacional en l'àmbit de la rehabilitació neurològica Infantil i Juvenil des de les àrees d'ocupació.
  1. Rutines
  2. Alimentació
  3. Higiene i control d'esfínters
  4. Vestit
  5. Joc
  6. Educació
8. Model d'atenció centrat en la família
  1. Família: Compartir i generalitzar
  2. Capacitació
  3. Atenció domiciliària.
9. Integració Sensorial:
  1. Aplicació en l'Escola Ordinària
  2. Dificultats de modulació i discriminació dins de l'Escola Ordinària
  3. Valoració
  4. Adaptacions ambientals i modificacions d'entorn

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà segons els següents criteris:

1. Avaluació continuada (70%).

L'avaluació continuada constarà de diferents tipus d'activitats: Activitats escrites realitzades a classe, activitats escrites realitzades fora de l'horari de classe, discussions i debats a classe i/o on-line i exposicions oral. **Treballs individuals recuperables, treballs grupals no recuperables.**

2. Prova escrita (30%)

Es realitzarà una prova escrita durant les setmanes d'avaluació.

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en les dues parts, sempre hi quan aquestes estiguin aprovades. En cas de suspendre menys del 50 % de l'assignatura, l'estudiant podrà optar al període complementari de juny. Si és suspèn més del 50 % de l'assignatura, aquesta quedarà suspesa sense possibilitat de recuperació.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Ayres, J. (2006) *La integració sensorial y el niño*. Sevilla: Editorial MAD.
- Greenspan SI, Wieder S. (1997). *The Child with Special Needs*. Cambridge, MA: Perseus Books
- Kielhofner, G. (2008) *Modelo de ocupación humana teoría y aplicación* (4a ed) Madrid: Médica Panamericana.
- Levitt, S. (2001) *Tratamiento de la parálisis cerebral y del retraso motor*. Ed. Médica Panamericana.
- Mulligan, S. (2006). *Terapia Ocupacional en Pediatría. Proceso de evaluación*. Panamericana
- Polonio, B.; Castellanos, M.C.; Viana, I. (2008). *Terapia Ocupacional en la infancia. Teoría y Práctica*.

Panamericana.

Complementària

- Abelenda, J. (07/2007). *El Programa de Intervención Temprana en el Estado de Illinois y las Contribuciones del Terapeuta Ocupacional - Parte II*. Terapia_ocupacional.com. Recuperado el setiembre del 2012 en http://www.terapia-ocupacional.com/articulos/Atencion_temprana_terapia_ocupacional_Judith_Abelenda-2.shtml
- Aberastury, A.; Knovel, M. (2001). *La Adolescencia normal. Un enfoque psicoanalítico*. Paidós Educador.
- Ajuriaguera, J. (2011). *Manual de Psiquiatría Infantil*. Ulises Tomas.
- Berger, K. (2007). *Psicología del desarrollo. Infancia y Adolescencia*. Panamericana.
- Cohen, H. (1999) *Neuroscience for Rehabilitation*. (2ª ed.) Editorial Lippincott Williams & Wilkins
- Cristóbal, C.; Fornós, A.; Giné, C.; Mas, J.; Pegenaute, F. (2010) *La atención temprana. Un compromiso con la infancia y sus familias*. Barcelona: UOC.
- Erhardt, R.P. (1994) *Erhardt developmental prehension assessment (EDPA)*. Maplewood, MN: Earhardt Development Products.
- Gessell, A. (2001) *El niño de 1 a 4 años*. Barcelona: Paidós Ibérica.
- Johnson-Martin, N.; Jens, K.; Attermeier, S.; Hacker, B. (1997) *Curriculo Carolina*. (2a ed). Tea Ediciones.
- Kranowitch, C. (2005) *The Out of Sync Child*. (2ª ed.) Editorial Perigee Trade
- Moreno, P.; Talavera, M.A. (2012). *Terapia Ocupacional en Salud Mental*. Elsevier Masson.
- Moruno, P.; Romero, D.M. (2006) *Actividades de la vida diaria*. Barcelona: Masson.
- Pérez, M.I.; Lorenzo, M.J. (2001) *Inventario de Desarrollo en Atención Temprana*. Salamanca: Amarú.
- Prieto, A.; Castejón, E. (coord). (2007). *Els Trastorns de la Conducta a l'Escola*. Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.
- Salzberger-Wittenberg, I. (1980). *La Relación asistencial: Aportes del psicoanálisis kleiniano*. Amorrortu.
- Sánchez, Polonio; Pellegrin, B. (2013). *Terapia Ocupacional en Salud Mental. Teoría y Técnicas para la Autonomía Personal*. Panamericana. (Pròxima publicació)
- Torres, M. (2007). *Agresividad en el contexto escolar. Exploración psicodinámica: diagnóstico y abordaje clínico, familiar y educativo*. Barcelona: Lumen.
- Trombly, C.A. (2008) *Terapia Ocupacional para enfermos incapacitados físicamente*. (2a ed.). La Prensa Médica.
- Viader, B. *Per què em sento diferent?*. Barcelona: CEIB
- Viladot, R.; Coho, O.; Clavell, S. (1992) *Ortesis y Prótesis del Aparato Locomotor. Extremidad Superior*. Barcelona: Masson.
- Willard, H.S.; Spackman, C.S.; Crepeau, E.; Cohn, E.S.; Schell, B.A. (2005). *Willard & Spackman. Terapia Ocupacional* (10ª ed.). Madrid: Médica Panamericana.

Treball de Fi de Grau I

Tipologia: Treball de Fi de Grau (TFG)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Anna Vila Martí

OBJECTIUS:

Informació general del Treball de Fi de Grau (TFG I i TFG II)

El Treball de Fi de Grau (TFG) forma part de tots els estudis universitaris de grau de totes les universitats tal com estableix la normativa vigent. Els aspectes relacionats amb el TFG estan regulats en la Normativa Acadèmica dels Estudis de Grau de la UVic curs acadèmic 2012/2013 (apartat 10: Normativa de Treball de Fi de Grau (TFG); p. 15 -17).

El Treball de Final de Grau és el resultat de la formació i experiència adquirides en el decurs dels ensenyaments del grau i ha de permetre a l'estudiant mostrar el nivell d'adquisició de les competències de la titulació i dels principis que fonamentaran la seva futura tasca professional.

El pla d'estudis del Grau en Teràpia Ocupacional de la Universitat de Vic incorpora un TFG de 8 crèdits ECTS respectivament, dividit en dues assignatures TFG_I (3 crèdits el semestre 7è) i TFG_II (5 crèdits el semestre 8è) del darrer curs del Grau (4rt curs), de caràcter obligatori per a obtenir el títol. El TFG té convocatòria única per matrícula.

En el cas que l'estudiant hagi optat per cursar una menció, els objectius i la temàtica del TFG han d'estar relacionats amb la menció escollida. Si l'alumne no opta per una menció, la temàtica del TFG es podrà escollir i configurar dins de l'àmbit temàtic que s'ofereix des de la FCSB i que l'alumne trobarà degudament detallat en el formulari de proposta de tema.

El TFG s'ha de realitzar de forma individual. L'alumne presentarà la proposta del seu tema d'interès a l'inici de l'assignatura TFG_I per tal que sigui aprovada per la Comissió de Treball de Fi de Grau i es pugui assignar un tutor. Durant el procés de realització del TFG l'estudiant rebrà suport i orientació per part d'un professor/a tutor/a de la Facultat que li serà assignat.

El procés de tutorització s'iniciarà amb un seminari que servirà per explicar de forma general les estratègies útils en el procés de selecció del tema, elaboració, tutorització, seguiment i avaluació del treball. En el TFG_I i II el tutor és la mateixa persona i organitzarà les tutories combinant el format de grup reduït i les tutories individuals segons el criteri del tutor. En el TFG_I s'elabora la fonamentació i la viabilitat de la proposta. En el TFG_II es desenvoluparà la proposta segons la memòria proposada i es durà a terme la presentació i defensa oral del TFG que serà avaluada per un tribunal.

En la carpeta Organització de l'assignatura del Campus virtual, l'estudiant hi trobarà el Pla Docent i dels documents amb les orientacions, normes i criteris d'avaluació relacionats amb el TFG.

Treball Final de Grau I

Objectius:

- Desenvolupar i presentar una proposta de projecte d'investigació centrat en un problema de la disciplina Teràpia Ocupacional.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Identifica un problema d'estudi i el relaciona amb l'àmbit de la pròpia disciplina
- Elabora la proposta de projecte (segons el format FCSB)
- Segueix ordenadament i desenvolupa les etapes del mètode científic
- Segueix les orientacions i recomanacions donades per la tutoria
- Comenta/millora les exposicions de les propostes de la resta de companys del grup de tutorització
- Identifica un problema d'estudi
- Proposa una o diverses alternatives possibles d'intervenció davant un problema
- Elabora una síntesi breu de les informacions obtingudes amb l'objectiu de crear una base conceptual que visualitzi la viabilitat de la proposta
- Presentació escrita de la proposta de projecte segons el model establert.
- Exposició oral de la proposta de projecte a la resta del grup de tutorització.
- La revisió bibliogràfica s'ha realitzat buscant documents en un àmbit internacional.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per al disseny i la direcció de projectes.
- Capacitat per generar noves idees.
- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitats de recerca.

CONTINGUTS:

En el TFG l'activitat principal es basa en integrar els coneixements que l'alumne ha assolit durant els seus estudis de grau.

AVALUACIÓ:

En l'avaluació del TFG I es considera:

1. **El procés de desenvolupament del treball.** El tutor elabora un informe de seguiment i s'avalua segons especifica el document número tres (doc3) anomenat Informe de seguiment TFG I. Aquest document el trobareu al Campus virtual. L'avaluació representa un 30% de la nota del TFG I.
2. **Presentació escrita de la proposta de projecte.** L'alumne presenta una proposta de projecte segons el guió. Les indicacions i especificacions les trobareu en el document número 2 (doc2) anomenat Proposta de treball de fi de grau. L'avaluació representa un 70% de la nota del TFG I i la realitza el mateix tutor.

BIBLIOGRAFIA:

- Reial Decret 861/2010, del 2 de juliol de 2010 on s'estableix la ordenació dels ensenyaments universitaris. 3 de juliol de 2010. BOE. 161:58545-68.
- Normativa del Treball de Fi de Grau (TFG). Normativa acadèmica dels estudis de grau de la UVic. Curs acadèmic 2012/2013. 25 de juny de 2012.pp:15-17.

Pràcticum IV

Tipologia: Pràctiques Externes (PE)

Crèdits: 10,0

Llengua d'impartició: Català o Castellà, Anglès, Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Salvador Simó Algado

OBJECTIUS:

Aquest període de pràctiques implica un contacte continu i sistemàtic amb usuaris d'un centre o institució hospitalària.

Les activitats que l'estudiant ha de desenvolupar estan relacionades amb els objectius d'aquest període de pràctiques i amb el Pla de treball. En qualsevol cas es tracta d'activitats que permeten a l'estudiant adquirir noves competències, ampliar les ja adquirides tot relacionant els coneixements teòrics amb l'experiència pràctica i viceversa, generant reflexions i habilitats que l'ajudin a avançar en el seu aprenentatge.

El perfil de l'estudiant permet la realització de tasques que impliquen una participació dirigida en totes aquelles activitats que el seu tutor del centre consideri apropiades.

Objectius

L'estudiant ha de:

- Aplicar habilitats d'observació, anàlisi i reflexió.
- Establir una comunicació efectiva amb l'usuari /família /equip
- Reflexionar de forma sistemàtica sobre la pròpia pràctica duta a terme en el centre.
- Entendre la relació que es dona entre l'intervenció de teràpia ocupacional i el context on es porta a terme.
- Practicar l'exercici professional de forma ètica, respectant els usuaris i tenint en compte els codis de conducta professional de terapeutes ocupacionals.
- Reflexionar sobre l'àmbit de la teràpia ocupacional basada en la comunitat.
- Mostrar un esperit emprenedor i se capaç de proposar millores en el servei de teràpia ocupacional basades en la evidència científica.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Realitza un tractament adequat, tenint en compte els coneixements de la To i de la Ciència de la ocupació, incorporant la revisió de la literatura científica.
2. Posa a la pràctica procediments i tècniques de teràpia ocupacional pròpies de l'àmbit d'intervenció corresponent
3. Fa us d'habilitats de comunicació apropiades a l'àmbit d'intervenció corresponent facilitant la participació de/ls usuaris en el procés.
4. Reflexiona sobre el rol de la família en el procés d'intervenció.
5. Incorpora coneixement propi i relacionat en les seves intervencions.

6. Mostra seguretat per dur a terme tasques pròpies de la professió assignades pel tutor.
7. Actua coneixent les seves potencialitats i limitacions dins del seu rol d'estudiant.
8. Capacita a la persona i/o grup per prendre un rol actiu en el procés d'intervenció.
9. Utilitza el raonament ètic i professional a l'hora d'intervenir.
10. Identifica els diferents actors implicats de la comunitat en el procés de Teràpia ocupacional.
11. Utilitza el raonament ètic i professional a l'hora d'intervenir.
12. Pren decisions coherents en funció de les evidències del context.
13. Reflexiona sobre la seva intervenció com a TO en el context de les pràctiques.
14. Participa adequadament en les reunions del EMD
15. Reflexiona sobre la importància del EMD.
16. Respecta la confidencialitat.
17. Modifica l'actuació davant suggeriments i crítiques.
18. Manifesta iniciativa durant les pràctiques.
19. Es capaç de proposar alternatives e innovacions basat en les observacions dutes a terme en el context de la pràctica.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Habilitats per treballar en un equip interdisciplinari.

Específiques

- Conèixer, dissenyar i aplicar les diferents modalitats i procediments generals d'intervenció en Teràpia Ocupacional en els seus marcs de referència, avaluant la seva efectivitat en un entorn de treball cooperatiu.
- Demostrar seguretat, autoconeixement, autocrítica i coneixement de les seves pròpies limitacions com a terapeuta ocupacional.
- Dur a terme l'exercici professional de manera ètica, respectant les persones, els pacients i usuaris, tenint en consideració els codis de conducta professional dels terapeutes ocupacionals.
- Fomentar la participació de l'usuari i la família en el seu procés de recuperació.
- Realitzar un tractament adequat, respectant les diferents fases i principis bàsics, a través d'ocupacions terapèutiques i basat en coneixements relacionats com la Ciència de l'Ocupació, en les diferents àrees d'exercici ocupacional, analitzant els components d'acompliment i diferents entorns i contextos existents.
- Seleccionar, modificar i aplicar teories de manera apropiada, models pràctics d'intervenció i mètodes per a satisfer necessitats ocupacionals i de salut d'individus i poblacions.
- Treballar en col·laboració amb els individus i grups per tal de participar activament en l'ocupació, a través de la promoció de la salut, prevenció, rehabilitació i el tractament.

CONTINGUTS:

- Estadies de pràctica clínica en un servei de Teràpia Ocupacional.
- Tutories obligatòria en modalitat presencial (al centre de pràctiques) i no presencial.
- Participació en els seminaris
- Reflexió sobre com potenciar la dimensió comunitària del centre. Ha d'incorporar propostes innovadores

al centre i una revisió de la literatura científica. La reflexió inclourà aspectes com:

- la capacitat del usuari/grup
- la participació de la família
- la implicació dels diferents actors de la comunitat
- possibles intervencions a la comunitat

Durant el període de pràctiques, als estudiants se'ls assignarà un professor/a tutor/a de la Universitat i un professional del servei, que actuarà com a tutor/a. El professor/a tutor/a de la UVic estarà en contacte amb l'estudiant i el tutor/a del servei realitzant una tutoria de seguiment presencial i a través del correu electrònic. Les tutories amb l'estudiant han de permetre el seguiment i la reconducció, si cal, del pla de treball i el contacte amb el professional/tutor/a ha d'afavorir l'avaluació del procés d'integració i d'aprenentatge de l'estudiant en el servei.

AVALUACIÓ:

L'avaluació serà continuada durant el transcurs de l'assignatura. Per aprovar l'assignatura serà imprescindible haver obtingut una nota igual o superior a 5 en cadascú dels següents indicadors:

- Valoració pel professional del centre de l'estada de pràctiques (50%).
- Reflexió (40%).
- Participació en els seminaris (10%)

BIBLIOGRAFIA:

Es recomanarà bibliografia específica en funció del centre o servei de pràctiques.

Treball de Fi de Grau II

Tipologia: Treball de Fi de Grau (TFG)

Crèdits: 5,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Anna Vila Martí

OBJECTIUS:

Informació general del Treball de Fi de Grau (TFG I i TFG II)

El Treball de Fi de Grau (TFG) forma part de tots els estudis universitaris de grau de totes les universitats tal com estableix la normativa vigent. Els aspectes relacionats amb el TFG estan regulats en la Normativa Acadèmica dels Estudis de Grau de la UVic curs acadèmic 2012/2013 (apartat 10: Normativa de Treball de Fi de Grau (TFG); p. 15 -17).

El Treball de Final de Grau és el resultat de la formació i l'experiència adquirides en el decurs dels ensenyaments del grau i ha de permetre a l'estudiant mostrar el nivell d'adquisició de les competències de la titulació i dels principis que fonamentaran la seva futura tasca professional.

El pla d'estudis del Grau en Teràpia Ocupacional de la Universitat de Vic incorpora un TFG de 8 crèdits ECTS, dividit en dues assignatures TFG_I (3 crèdits el semestre 7è) i TFG_II (5 crèdits el semestre 8è) del darrer curs del Grau (4rt curs), de caràcter obligatori per a obtenir el títol. El TFG té convocatòria única per matrícula.

En el cas que l'estudiant hagi optat per cursar una menció, els objectius i la temàtica del TFG han d'estar relacionats amb la menció escollida. Si l'alumne no opta per una menció, la temàtica del TFG es podrà escollir i configurar dins de l'àmbit temàtic que s'ofereix des de la FCSB i que l'alumne trobarà degudament detallat en el formulari de proposta de tema.

El TFG s'ha de realitzar de forma individual. L'alumne presentarà la proposta del seu tema d'interès a l'inici de l'assignatura TFG_I per tal que sigui aprovada per la Comissió de Treball de Fi de Grau i es pugui assignar un tutor. Durant el procés de realització del TFG l'estudiant rebrà suport i orientació per part d'un professor/a tutor/a de la facultat que li serà assignat.

El procés de tutorització s'iniciarà amb un seminari que servirà per explicar de forma general les estratègies útils en el procés de selecció del tema, elaboració, tutorització, seguiment i avaluació del treball. En el TFG_I i II el tutor és la mateixa persona i organitzarà les tutories combinant el format de grup reduït i les tutories individuals segons el criteri del tutor. En el TFG_I s'elabora la fonamentació i la viabilitat de la proposta. En el TFG_II es desenvoluparà la proposta segons la memòria proposada i es durà a terme la presentació i defensa oral del TFG que serà avaluada per un tribunal.

En la carpeta Organització de l'assignatura del Campus virtual, l'estudiant hi trobarà el Pla Docent i dels documents amb les orientacions, normes i criteris d'avaluació relacionats amb el TFG.

Treball Final de Grau II

El TFG II és la continuació del TFG I. Per poder dur a terme el TFG II s'ha de tenir aprovat el TFG I.

Objectius:

- Desenvolupar i presentar davant un tribunal un projecte d'investigació centrat en un problema de la disciplina de teràpia ocupacional.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Desenvolupa la proposta de projecte presentada en el TFG_I
- Segueix ordenadament i desenvolupa les etapes del mètode científic
- Segueix les orientacions i recomanacions donades per la tutoria
- Comenta / millora les exposicions de les propostes de la resta de companys del grup de tutorització
- Presenta una pregunta d'investigació i l'argumenta i justifica en el context de la pròpia disciplina.
- Dissenya una intervenció (proposta de millora, innovació, tractament, programa de salut...) de tal manera que pugui ser aplicada.
- Elabora una síntesi de les informacions obtingudes en la cerca bibliogràfica i documental àmplia d'abast internacional.
- Elabora la memòria escrita d'un projecte d'investigació (segons el format FCSB)
- Exposició oral i defensa el projecte davant d'un tribunal.
- La revisió bibliogràfica s'ha realitzat buscant documents en un àmbit internacional.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per al disseny i la direcció de projectes.
- Capacitat per generar noves idees.
- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitats de recerca.

CONTINGUTS:

En el TFG l'activitat principal es basa a integrar els coneixements que l'alumne ha assolit durant els seus estudis de grau.

AVALUACIÓ:

L'avaluació serà individual i es basa en 3 conceptes, el procés d'elaboració o seguiment, la memòria i la presentació i defensa oral:

1. **Procés d'elaboració o informe de seguiment (30%):** en aquest procés l'estudiant rep el suport d'un tutor/a que l'orientarà i li donarà suport. El tutor i l'estudiant han d'establir un pla de treball i un pla de tutories on s'especifiqui la periodicitat, de tal manera que el tutor pugui seguir el procés de realització del treball, orientar en la redacció de la memòria escrita i en l'elaboració de la exposició oral i la defensa pública. S'ha dissenyat una graella d'indicadors que ajudaran a qualificar el procés d'elaboració anomenada Informe de Seguiment TFG_II (annex 6, doc 6). També s'ha dissenyat un full (doc8) que pot ser d'utilitat per a la planificació de les tutories que trobareu a l'annex número 8.
2. **Memòria escrita (50%):** en aquest document escrit l'alumne reflecteix tot el projecte i és el resultat final

de tot el procés. Ha d'estar elaborat seguint les pautes que l'alumne trobarà indicades en els document 4 (annex 4, doc 4). Aquests apartats i les seves indicacions han estat elaborades per tal de poder avaluar un projecte tal com es fa en el context real, com per poder equilibrar el nivell d'exigència d'aquest treball en el context acadèmic i, per tant, de les competències que s'han d'avaluar. S'ha elaborat una graella d'indicadors per tal d'ajudar els membres del tribunal en el procés d'avaluació i qualificació, alhora que ha de servir d'orientació per a l'alumne (annex 9, doc 9).

- 3. Presentació oral i defensa (20%):** La defensa pública dels TFG es fa presencialment a la UVic. L'estudiant ha de presentar el seu treball davant un tribunal format per dos professors que hauran llegit la memòria escrita. És un acte acadèmic de caràcter públic. La durada serà de 30 minuts com a màxim i estaran repartits de la següent manera: entre 10 - 15 minuts per a l'exposició oral i un màxim de 10 minuts per a les preguntes del tribunal i les respostes de l'alumne. Per tal d'ajudar en l'avaluació s'ha elaborat una graella d'indicadors (annex 5, doc 5).

La qualificació global i final de TFG_II l'elaborarà el tribunal tenint presents aquests tres conceptes. S'ha creat el document número 7, que recull de forma resumida l'avaluació final i el seu càlcul. En el cas que l'alumne obtingui una qualificació de 9 punts o més el tribunal podrà proposar la Matrícula d'Honor.

BIBLIOGRAFIA:

- Reial Decret 861/2010, del 2 de juliol de 2010 on s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitari. 3 de juliol de 2010. BOE. 161:58545-68.
- Normativa del Treball de Fi de Grau (TFG). Normativa acadèmica dels estudis de grau de la UVic. Curs acadèmic 2012/2013. 25 de juny de 2012.pp:15-17.

Atenció Integrada

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Núria Gorchs Font
- Raquel Solà Palacios
- Sílvia Madrid Alejos

OBJECTIUS:

Amb la realització de l'assignatura l'estudiant adquireix coneixements sobre les necessitats i els recursos disponibles per a l'abordatge de l'atenció integrada en situacions de cronicitat i vulnerabilitat, habilitats de treball en equip i resolució de problemes i actituds que afavoreixin el procés d'atenció integrada, la continuïtat assistencial (sanitària i social) i la cooperació entre diferents professionals i diferents nivells assistencials per a propostes d'atenció integrada.

Competències

Genèriques

- Analitzar les necessitats d'atenció i provisió de serveis de les persones en situació de vulnerabilitat, així com del seu entorn sociofamiliar, des d'una perspectiva interdisciplinària i intersectorial, amb la finalitat d'assegurar una atenció integrada i la continuïtat assistencial.
- Identificar els factors que intervenen en el treball en equip i en situacions de lideratge.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.

Específiques

- Identificar les característiques de la funció directiva dels serveis d'infermeria i la gestió de cures.
- Tenir una actitud cooperativa amb els diferents membres de l'equip.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica i justifica els diferents elements que configuren una atenció integrada.
2. Descriu les necessitats a valorar i els recursos possibles a utilitzar, en un usuari en situació de vulnerabilitat i/o cronicitat.
3. Reconeix el treball cooperatiu, amb una actitud col·laboradora i complementària, com a mètode base

per a l'atenció integrada.

4. Relaciona estratègies d'intervenció específiques en els diferents nivells d'integració assistencial.

COMPETÈNCIES

Generals

- Analitzar les necessitats d'atenció i provisió de serveis de les persones en situació de vulnerabilitat, així com del seu entorn sociofamiliar, des d'una perspectiva interdisciplinària i intersectorial per tal d'assegurar una atenció integrada i la continuïtat assistencial.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Identificar els factors que intervenen en el treball en equip i situacions de lideratge.

Específiques

- Conèixer, avaluar, analitzar, elaborar i participar en programes d'educació i promoció de la salut dins l'àmbit de la Teràpia Ocupacional per prevenir les disfuncions ocupacionals en general i subseqüents a afeccions mèdiques, quirúrgiques i psiquiàtriques i inadaptació social.
- Implicar-se en un procés continu d'avaluació i millora de la qualitat en la prestació de serveis de teràpia ocupacional, involucrar les persones, els pacients i usuaris quan sigui apropiat i comunicar els resultats a les parts interessades.

CONTINGUTS:

---

1. Justificació i models 1. Actual sistema d'atenció i cura de la salut: dimensions de la fragmentació. 2. Noves estratègies d'atenció en el procés salut-malaltia: atenció integrada i integralitat. 1. Definicions d'atenció integrada i integralitat 2. Característiques comunes i elements diferencials. 2. Polítiques socials, sociosanitàries i de salut. 1. Departament de Benestar i Família. Necessitats socials ?conceptes. 2. Recursos i Serveis Socials de Base i Especialitzats. Pla d'Atenció Individualitzat. Polítiques locals i experiències col·laboratives: ?Finestra única?, Oficina d'integració per a la planificació de serveis, Plans individualitzats conjunts entre serveis sanitaris i socials locals. 3. Polítiques de coordinació i integració entre serveis socials i sanitaris. Redefinició de rols. 3. Atenció integrada 1. Anàlisi de l'entorn: 1. Models d'anàlisi. 2. Les potencialitats de les persones i les comunitats. 3. La importància de l'entorn com a recurs. 2. Anàlisi de les pràctiques en salut: 1. Construcció de les pràctiques en salut. 2. Relació usuari ? professionals sanitaris. 3. Alguns dels models organitzatius de prestació de serveis: 1. Basats en l'estratificació de la població: Kaiser Permanente. 2. Basats en les interaccions entre proveïdors de serveis relacionats amb la salut: SIPA. 4. Anàlisi del finançament: 1. Finançament capítatiu. 4. Eines i estratègies d'intervenció. 1. Gestió de casos. 5. Competències per a la integració i el treball interdisciplinari. 1. Treball en equip: definició i conceptes. 2. Identificació i definició dels rols. 3. Planificació i organització. 4. Creativitat. Relacions externes-Establiment d'aliances (partnership). 5. Equips efectius.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades per l'estudiant a través de:

- Prova escrita sobre els continguts teòrics (30% de la nota final) es realitzarà mitjançant una prova al final del semestre. Recuperable.
- Exercici grupal (30% de la nota final) sobre l'anàlisi d'un cas. No recuperable.
- Exercicis a l'aula (40% de la nota final). Recuperable.

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Bengoa, R.; Nuño, R. (2008). *Curar y cuidar: innovación en la gestión de enfermedades crónicas: una guía práctica para avanzar*. Barcelona: Elsevier Masson.
- Ibern, P. (2006). *Integración asistencial. Fundamentos, experiencias y vías de avance*. Barcelona: Elsevier Masson.
- Fernández, T.; Ares A. (coord.) (2002). *Servicios sociales: dirección, gestión y planificación*. Madrid: Alianza.
- Plenchette-Brissonnet, C. (1987). *Mètode de treball en equip*. Barcelona: Pòrtic.
- Ubieto, J.R. (2012). *La construcción del caso em el trabajo en red: teoría y práctica*. Barcelona: UOC.

De lectura obligatòria ? es facilitarà

- Carvalho, L.C.; Feuerwerker, L.C.M.; Merhy, E.E. (2007). *Disputas en torno a los planes de cuidado en la internación domiciliaria: una reflexión necesaria*. Salud colectiva, 3(3), 259-269.
- Contel, J.C., et al. (2011). *La atención al paciente crónico en situación de complejidad: el reto de construir un escenario de atención integrada*. Aten Primaria. Doi:10.1016/j.aprim.2011.01.013.
- Nuño, R. (2008). *Un breve recorrido por la atención integrada*. Revista de Innovación Sanitaria y Atención integrada. 1(2). Obtingut de: <http://pub.bsalut.net/risai/vol1/iss2/5> data 05/09/12
- Tenberken, S. (2006). *El derecho a ser ciego sin ser discapacitado*. Dins: Kronenberg, F.; Simó, S.; Pollard, N. *Terapia Ocupacional sin fronteras. Aprendiendo del espíritu de supervivientes*. Madrid: Panamericana.

Complementària

- Béland, F.; Bergman, H.; Lebel, P.; Dallaire, L.; Fletcher, J.; Contandriopoulos, A.-P.; Tousignant, P. (2006). *Integrated services for frail elders (SIPA): a trial of a model for Canada*. Canadian journal on aging = La revue canadienne du vieillissement, 25(1), 5-42.
- Fernández, T.; Ares A. (coord.) (2002). *Servicios sociales: dirección, gestión y planificación*. Madrid: Alianza.
- Goleman, D. (2000). *El espíritu creativo*. Buenos Aires: Vergara.
- Jolien, A. (2009). *Elogi de la feblesa*. Barcelona: La Magrana.
- Kérouac, S. et al. (1996). *El pensamiento enfermero*. Barcelona: Masson.
- Kodner, D.L. (2006). *Whole-system approaches to health and social care partnerships for the frail elderly: an exploration of North American models and lessons*. Health & social care in the community, 14(5), 384-390.
- Marriner, A.; Raile M. (2007). *Modelos y teorías en enfermería*. Madrid: Elsevier Mosby.
- O.M.S. (2000). *Subsanar las desigualdades en una generación*. Obtingut a http://whqlibdoc.who.int/publications/2009/9789243563701_spa.pdf
- Pinheiro, R.; Ferla, A.; Silva Júnior, A. G. da. (2007). *Integrity in the population's health care programs*. Ciência & Saúde Coletiva, 12(2), 343-349.
- Rosen, R.; Ham, C. (2008). *Atención integrada: enseñanzas de evidencia y experiencia*. Revista de Innovación Sanitaria y Atención integrada. 1(2). Obtingut de: <http://pub.bsalut.net/risai/vol1/iss2/2> data 05/09/12
- Santos Koerich, M., Stein Backes, D., Macêdo de Sousa, F. G., & Erdmann, A. L. (2009). *La emergencia de la integralidad e interdisciplinaridad en el sistema de cuidado en salud*. Enfermería Global, 17. Disponible a: <http://dx.doi.org/10.4321/S1695-61412009000300019>
- Simó Algado, S.; Burgman, I. (2006). *TO con niños supervivientes de conflicto bélico*. Dins: Kronenberg,

F.; Simó Algado, S.; Pollard, N. *Terapia Ocupacional sin fronteras. Aprendiendo del espíritu de supervivientes*. Madrid: Panamericana.

- Tennyson, R. (2003). *Manual de trabajo en alianza*. The International Business Leaders Forum (IBLF).
- Townsend, E.; Polajatto, E. (2007). *Enabling occupation 2*. Ottawa: CAOT.
- Tschorne, P. (2005). *Dinámica de grupo en trabajo social*. Salamanca: Amarú.
- Vélez Benito, G.A.; Schwabe Franz, M. (2010). *Educación permanente en la salud. Reflexiones en la perspectiva de la Integralidad*. Revista Cubana de Enfermería, 26(4), 267-279.

Gestió i Administració dels Serveis de Salut

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Francesc Bleda García
- Josep Ortiz Jurado
- Josep Pla Jimenez

OBJECTIUS:

L'assignatura Gestió i Administració dels Serveis de Salut és de caràcter obligatori, incorpora les tècniques de gestió científica als serveis sanitaris dins un marc de qualitat i seguretat i permet la planificació, l'organització, la direcció i el control dels serveis i dels programes de salut amb la finalitat de garantir els serveis de salut a la comunitat.

Treballa temes de qualitat i seguretat i s'incorporen exemples del dia a dia considerant els aspectes clau en cadascun dels nivells de gestió i el paper dels diversos professionals de l'organització.

Objectius:

Que l'estudiant sigui capaç de:

- Conèixer conceptes bàsics d'economia, salut, política, planificació i avaluació sanitàries.
- Identificar aspectes diferenciadors dels diversos sistemes sanitaris i conèixer el sistema sanitari català.
- Integrar la gestió clínica aplicada a la pràctica.
- Analitzar i identificar criteris dels indicadors i els factors que impacten en la qualitat i seguretat.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica els elements d'un sistema econòmic, les etapes del procés administratiu i analitza els diferents elements que l'integren.
2. Identifica els principis bàsics de l'economia en general i de l'economia de la salut en particular.
3. Ha après la metodologia de la planificació estratègica.
4. Coneix les principals característiques de l'estructura i el funcionament de l'actual sistema sanitari i els diferents models organitzatius.
5. Ha adquirit coneixements per a l'exercici del lideratge i la comunicació en les organitzacions.
6. Reconeix la importància de la seguretat del pacient en la qualitat de l'atenció a la salut i coneix la terminologia i la taxonomia relacionades.
7. Coneix les normes ISO de gestió de la qualitat, el model EFQM, les normes de la Joint Comission i les metodologies per a implantar la millora contínua.
8. Descriu els components essencials de la cultura de la qualitat i la seguretat en els centres sanitaris i coneix la metodologia per a l'anàlisi d'avaluació dels riscos.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Preocupació per la qualitat.

Específiques

- Comprendre i aplicar principis de direcció i gestió en la prestació de serveis de teràpia ocupacional, incloent cost-eficàcia, administració de recursos i equipaments i establiment de protocols de Teràpia Ocupacional.
- Conèixer, desenvolupar i aplicar plans de gestió i administració sanitària i sociosanitària aplicats a la provisió de serveis i millora de la qualitat de Teràpia Ocupacional.
- Determinar i prioritzar els serveis de Teràpia Ocupacional.
- Implicar-se en un procés continu d'avaluació i millora de la qualitat en la prestació de serveis de teràpia ocupacional, involucrar les persones, els pacients i usuaris quan sigui apropiat i comunicar els resultats a les parts interessades.

CONTINGUTS:

Unitat 1: Atenció sanitària i Economia de la Salut

Tema 1: Atenció sanitària

- 1.1. Demandes de salut, importància de l'economia en el sistema i atenció sanitària
- 1.2. Organització: concepte, missió, valors
- 1.3. Administració: concepte, procés i fases

Tema 2: Conceptes bàsics d'economia

- 2.1. La funció de producció
- 2.2. Els costos i la utilitat
- 2.3. L'oferta i la demanda

Tema 3: Economia i Salut

- 3.1. Introducció, l'anàlisi econòmic
- 3.2. Les quatre "E": eficàcia, efectivitat, eficiència i equitat
- 3.3. La mesura de la salut

Unitat 2: Organització de l'atenció sanitària

Tema 4: El sistema de salut Català

- 4.1. Estructura bàsica i definició
- 4.2. Gestió dels recursos
- 4.3. Pla estratègic, plans de salut

Tema 5: Gestió clínica

- 5.1. Models organitzatius de la RHB en AH i AD
- 5.2. Característiques i implicacions de l'aplicació
- 5.3. Lideratge

Unitat 3: Qualitat i seguretat dels Serveis de Salut

Tema 6: Qualitat de l'atenció a la salut

- 6.1. Concepte, objectius, evolució històrica
- 6.2. Gestió de la qualitat, normes ISO, model EFQM, normes de la Joint Comissions
- 6.3. Indicadors, eines
- 6.4. Gestió i millora de la qualitat
- 6.5. Pla de Qualitat del SNS, DS i acreditació

Tema 7: Seguretat clínica

- 7.1. Conceptes, objectius, evolució històrica, gestió de la seguretat, actuacions en macrogestió, mesogestió i clínica. Efectes adversos (ENEAS)
- 7.2. Seguretat al SNS i al DS
- 7.3. La cultura i el clima de seguretat: prevenció
- 7.4. Estratègies de seguretat del pacient

AVALUACIÓ:

Avaluació contínua mitjançant dues proves escrites (60%) i tres treballs (40%):

Proves escrites: 60% (30% + 30%)

? Es portaran a terme dues proves escrites. La primera se li assigna un pes del 30% (unitats 1 i 2) i la segona té un pes del 30% (unitat 3). Les proves s'aproven amb un 5, preguntes tipus test (aproximadament 30 preguntes per cada prova escrita).

Treballs: 40% (10% + 15% + 15%)

UNITAT 1

10% Treball grupal: preparació de temes que es concretaran a la classe.

UNITAT 2

15 % Treball grupal "Pla Director"

Data lliurament el dia de la prova escrita, no hi ha possibilitat de presentar-lo posteriorment.

UNITAT 3

15% Treball grupal: Preparació de temes que es concretaran a la classe en relació el Tema 7, no hi ha possibilitat de realitzar-los posteriorment.

? Per aprovar l'assignatura cal treure una puntuació mínima de 5 en cadascuna de les tres parts: prova escrita 1, prova escrita 2 i treballs. Si no es lliuren els treballs grupals en les dates indicades o quan les notes dels treballs grupals sigui inferior a 5, es podrà tornar a presentar el treball en el període complementari.

? Els estudiants que no arribin a aprovar entre les tres parts un 50% de l'assignatura, els quedarà l'assignatura suspesa i no tindran opció a fer un examen de recuperació durant el període complementari.

? Els estudiants que entre les tres parts aprovin més del 50% de l'assignatura tindran opció de recuperar la part suspesa en un examen durant el període complementari.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Gimeno, J.A.; Rubio, S.; Tamayo, P. (2006). *Economía de la salud: instrumentos*. Madrid: Díaz de Santos.
- OMS. (2010). *Informe sobre la salud en el mundo 2010. Financiación de los sistemas de salud: el camino hacia la cobertura universal*. OMS.
- Pineault, R.; Daveluy, C. (1994). *La planificación sanitaria. Conceptos, métodos y estrategias*. Barcelona: Masson.

Complementària:

- Articles relacionats amb la temàtica i que es facilitaran a classe (lectura obligatòria).

ASSIGNATURES OPTATIVES

Activitat Física i Discapacitat

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Alícia Ortas Santolaria

OBJECTIUS:

Amb la realització de l'assignatura d'Activitat Esportiva i Discapacitat, que pertany a la matèria d'Activitat Física, Esport i Salut, es pretén que l'estudiant adquireixi una base teòrica per poder utilitzar l'activitat física com una estratègia preventiva dirigida a persones amb algun tipus de discapacitat i proporcionar els recursos bàsics per al futurs professionals de la Fisioteràpia per tal de donar una resposta adequada a les persones amb discapacitat en relació a la pràctica de l'activitat física.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Descriu les característiques principals dels diferents tipus de discapacitat.
2. Identifica els beneficis de la pràctica de l'activitat física adaptada.
3. Identifica les adaptacions necessàries per a la pràctica de l'activitat física en funció dels diferents tipus de discapacitat.
4. És capaç de planificar i avaluar programes d'activitat física adaptada als diferents tipus de discapacitat.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Aplicar l'activitat significativa, l'estudi ergonòmic, les noves tecnologies i la tecnologia assistent en Teràpia Ocupacional en el cicle vital.
- Conèixer, avaluar, analitzar, elaborar i participar en programes d'educació i promoció de la salut dins l'àmbit de la Teràpia Ocupacional per prevenir les disfuncions ocupacionals en general i subseqüents a afeccions mèdiques, quirúrgiques i psiquiàtriques i inadaptació social.
- Promoure la salut i prevenir la discapacitat, adquirir o recuperar l'acompliment ocupacional necessari en cada etapa del cicle vital per aconseguir la independència i autonomia en les àrees de desenvolupament ocupacional de les persones que pateixen situacions de risc, dèficits orgànics, limitació en l'activitat i participació i/o marginació social.

CONTINGUTS:

---

1. Activitat física adaptada
  1. Definició activitat física adaptada
  2. Àmbits d'actuació
  3. Beneficis de la pràctica de l'activitat física adaptada
  4. Objectius activitat física adaptada
  5. Procés d'adaptació de les activitats motrius (fases)
2. Discapacitat visual
  1. Característiques generals
  2. Classificació.
  3. Característiques de l'activitat motriu en discapacitats visuals.
  4. Orientacions bàsiques per a l'atenció i pràctica de l'activitat física de les persones amb discapacitat visual
3. Discapacitat auditiva
  1. Característiques generals
  2. Classificació.
  3. Característiques de l'activitat motriu en discapacitats auditives.
  4. Orientacions bàsiques per a l'atenció i pràctica de l'activitat física de les persones amb discapacitat auditiva
4. Discapacitats físiques
  1. Discapacitats físiques motrius. Característiques
  2. Discapacitats físiques orgàniques. Característiques
  3. Orientacions bàsiques per a la pràctica de l'activitat física adaptada
5. Discapacitat intel·lectual i trastorn mental
  1. Definició retard mental
  2. Característiques generals
  3. Característiques específiques: Síndrome de Down, trastorn del espectre autista, trastorn per hiperactivitat...
  4. Orientacions bàsiques per a la pràctica d'activitat física adaptada

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada:

Els continguts pràctics (25% de la nota final) s'avaluaran de forma continuada durant el procés d'aprenentatge.

L'estudiant que no hagi assistit al 80% de les classes pràctiques haurà de fer una prova pràctica de tots els blocs al finalitzar el semestre.

Presentació d'un treball en grup i exposició oral (25% de la nota final) que s'entregarà al final del semestre.

Els continguts teòrics (50% de la nota final) s'avaluaran mitjançant una prova escrita al final del semestre.

L'avaluació és de manera continuada i s'han de superar cadascuna de les parts per aprovar l'assignatura.

En el cas de no superar alguna de les parts i que aquesta no sigui més del 50% del total de l'avaluació de l'assignatura, aquesta es considerarà pendent d'avaluar. La part pendent es recuperarà en el període d'avaluació del mes de juny.

BIBLIOGRAFIA:

- Guerrero, J.F. (2006). *La educación y la actividad física en las personas con Síndrome de Down*. Aljibe.
- Ríos, M. (2003). *Manual de educación física adaptada al alumnado con discapacidad*. Paidotribo.
- Pérez, J.A. (2004). *Educación física y alumnos con necesidades educativas especiales por causas*

motrices. Wanceulen Editorial Deportiva.

- Cardona, J. (2001). *Modelos de innovación educativa en la educación física*. UNED.
- Gomendio, M. (2000). *Educación física para la integración de niños con necesidades educativas especiales*. Editorial Gymnos.
- Olayo, J.M. (1999). *El alumnado con discapacidad, juegos y deportes específicos*. Ministerio de Educación y Cultura.
- Gallardo, M.V.; Salvador, M.L. (1999). *Discapacidad motórica. Aspectos psicoevolutivos y educativos*. Aljibe.
- Jiménez, J.; González, J. (1998). *Psicomotricidad y Educación Física*. Visor.
- Toro, S (1995). *Educación física para niños y niñas con necesidades educativas especiales*. Aljibe.

Atenció a Persones amb Demències

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Irene Munuera Quirant
- Montserrat Casellas Castells
- Montserrat Suriñach Pérez

OBJECTIUS:

L'assignatura pretén que l'estudiant prengui contacte amb la realitat que provoca una malaltia a nivell cognitiu sobre totes les àrees de la persona i el seu entorn relacional, i com també la modificació de l'entorn influeix la vivència de la malaltia. S' inicia un procés de reflexió sobre la subjectivitat de la vivència de la malaltia i la unitat del moment d'interacció comunicativa.

Es planificaran programes específics d'intervenció i es promourà l'anàlisi crítica sobre la bibliografia disponible.

Es considera un element fonamental de l'assignatura la interacció, la comunicació i la col·laboració entre els i les estudiants dels diferents graus de l'àmbit de la salut per a la creació de coneixement i estratègies compartides.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Explica la problemàtica que pateix la persona amb una demència: les repercussions d'aquesta sobre la persona i els cuidadors, i les repercussions de l'entorn sobre la persona.
2. Identifica els possibles problemes derivats dels trastorns de comportament i planifica accions per a la millora.
3. Reconeix, descriu i planifica diferents intervencions i actuacions no farmacològiques.
4. Descriu els elements a considerar en la presa de decisions de forma anticipada per a l'adequació de les intervencions en situacions difícils.

COMPETÈNCIES

Generals

- Analitzar les necessitats d'atenció i provisió de serveis de les persones en situació de vulnerabilitat, així com del seu entorn sociofamiliar, des d'una perspectiva interdisciplinària i intersectorial per tal d'assegurar una atenció integrada i la continuïtat assistencial.

Específiques

- Conèixer, dissenyar i aplicar les diferents modalitats i procediments generals d'intervenció en Teràpia Ocupacional en els seus marcs de referència, avaluant la seva efectivitat en un entorn de treball cooperatiu.
- Promoure la salut i prevenir la discapacitat, adquirir o recuperar l'acompliment ocupacional necessari en cada etapa del cicle vital per aconseguir la independència i autonomia en les àrees de desenvolupament ocupacional de les persones que pateixen situacions de risc, dèficits orgànics, limitació en l'activitat i participació i/o marginació social.

CONTINGUTS:

---

1. Demències
  1. Definició, tipus i simptomatologia.
  2. Criteris diagnòstics: Deterior cognitiu lleu, depressió, demència.
  3. Fases i evolució natural de la malaltia.
  4. Impacte social i familiar de la demència.
  5. Resposta social i de l'entorn sobre la persona que pateix una demència.
2. Les atencions a les persones amb demència
  1. La cura de l'entorn, entorns assistencials, entorns segurs.
  2. Aspectes pràctics del tractament farmacològics.
  3. Entrenament de la memòria. Potencial d'aprenentatge en les demències.
  4. Programes de psicoestimulació i intervenció psicosocial.
  5. Programes amb noves tecnologies.
  6. Tècniques d'intervenció: adaptació o graduació de les intervencions.
3. Comunicació i suport
  1. Informació als usuaris i als seus familiars.
  2. Millora de la qualitat d'interacció.
  3. Planificació anticipada de decisions. Presa de decisions en situacions de malaltia avançada.
4. Família i entorn cuidador
  1. Detecció i avaluació de les cuidadores/cuidadors principals.
  2. Avaluació i intervenció en la cura informal.
  3. Sistemes de suport als cuidadors.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades per l'estudiant a través de:

- Prova escrita sobre els continguts teòrics (25% de la nota final). Recuperable.
- Exercici individual (25% de la nota final) sobre l'anàlisi d'una conducta problema en una àrea molt quotidiana de la vida i la proposta de possibles estratègies d'intervenció. Recuperable.
- Exercici individual (25% de la nota final) amb l'elaboració una activitat de musicoteràpia-reminiscència . Recuperable.
- Exercici individual (25% de la nota final) amb l'elaboració una activitat de psicoestimulació. Recuperable
-

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades. Es valora la participació en les activitats, tallers i dinàmiques a l'aula.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Feil, N. (2002). *Validación: un método para ayudar a las personas mayores desorientadas*. Barcelona: Herder.
- Kitwood, T. (2003). *Repensant la demència*. Vic: Eumo Editorial.
- Álvaro Redondo, A. (2005). *Terapia ocupacional en Alzheimer y otras demencias: nuevos puntos de vista para un cuidador*. Madrid: Afal: Obra Social Caja Madrid.
- Sarasa, E. (2008). *Terapia ocupacional y enfermedad de Alzheimer: guía práctica para la estimulación global en los servicios sociales*. Saragossa: Mira.

Complementària:

- Durante, P.; Pedro, P. (2004). *Terapia Ocupacional en Geriatría. Principios y práctica*. Barcelona: Masson. 3a ed.
- Mace, N.L.; Rabins, P. (1993). *El día de 36 horas: una guía familiar per a la cura de persones afectades per la malaltia d'Alzheimer i per malalties relacionades amb la demència i amb la pèrdua de la memòria en els darrers anys de vida*. Vic: Eumo Editorial.
- Fernández-Ballesteros R.(2009) (dir.). *Psicología de la vejez. Una psicogerontología aplicada*. Madrid: Pirámide.
- Young, T.; Manthorp, C.; Howells, D. (2010). *Comunicació i demència: noves perspectives, nous enfocaments*. Barcelona: Aresta: Editorial UOC.
- Sadurní, C. (2011). *Experiències de cura: experiència dels cuidadors/res principals informals que tenen cura d'un familiar vell amb demència des de fa més de 4 anys*. Vic : Eumogràfic: Servei de Publicacions de la UVic.
- Vila, J. (1999). 2a ed. *Guia pràctica per entendre els comportaments dels malalts d'Alzheimer*. Vic: Eumo Editorial.
- Martínez Maroto, A. (2002). *Temas jurídicos relacionados con la enfermedad de Alzheimer y otras demencias*. Madrid: AFAL.
- Franco, M.A.; Hugo C. (2002). *Intervención psicoterapéutica en afectados de enfermedad de Alzheimer con deterioro leve*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Secretaría de Estado de Servicios Sociales, Familias y Discapacidad. Instituto de Mayores y Servicios Sociales.
- Deví, J.; Deus, J. (coord.) (2004). *Las demencias y la enfermedad de Alzheimer: una aproximación práctica e interdisciplinar*. Barcelona: ISEP.
- Yanguas, J.J. (2007). *Modelo de atención a las personas con enfermedad de Alzheimer*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Instituto de Mayores y Servicios Sociales (IMSERSO).
- Acarín, N. (2010). *Alzheimer: manual d'instruccions*. Barcelona: Columna, 2010.
- Albanell, P.; Tobella, M. (1998). *La Fada d'Alzheimer*. Barcelona: Fundació la Caixa.
- Fernández-Calvo, B.; Rodríguez-Pérez, R.; Contador, I.; Rubio-Santorum, A.; Ramos, F. (2011). "Eficacia del entrenamiento cognitivo basado en nuevas tecnologías en pacientes con demencia tipo Alzheimer". *Psicothema*, 23 (1), pp. 44-50.
- Valverdi, J. (2009). *El marco de referencia de la discapacidad cognitiva. Frame of reference of cognitive disability*. www.PortaldeTerapiaOcupacional.com.
- Villalta V.; Ochoa S. (2003) "La terapia facilitada por animales de compañía como programa de rehabilitación adjunto para personas con diagnóstico de esquizofrenia crónica". *Papeles del Psicólogo*, n. 1, vol-28.
- *Guía de Práctica Clínica sobre la Atención Integral a las Personas con Enfermedad de Alzheimer y otras Demencias*. Disponible a:
http://www.gencat.cat/salut/depsan/units/aatrm/pdf/gpc_alzheimer_demencias_pcsns_aiaqs_2011vc.pdf

Atenció Innovadora en Situacions de Cronicitat

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Josep Maria Villegas Subirana
- Núria Gorchs Font
- Sílvia Madrid Alejos

OBJECTIUS:

Amb la realització de l'assignatura Atenció Innovadora en Situacions de Cronicitat que pertany a la matèria Cronicitat i Malalties de Llarga Evolució, l'estudiant adquireix els coneixements, habilitats i actituds sobre els conceptes i models relatius a la cronicitat, els problemes de salut i socials més prevalents, els models d'atenció i provisió de serveis, el rol del professional, les tècniques i instruments necessaris per a l'atenció innovadora i les estratègies comunitàries en atenció a la cronicitat.

Es considera un element fonamental de l'assignatura la interacció, la comunicació i la col·laboració entre els i les estudiants dels diferents graus de l'àmbit de la salut per a la creació de coneixement i estratègies compartides que facilitin una atenció innovadora.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Defineix i analitza críticament el concepte d'innovació i el de cronicitat en el camp de la salut i les ciències socials.
2. Coneix els models de referència en l'abordatge de la cronicitat.
3. Defineix i analitza críticament experiències innovadores en el camp de la cronicitat.
4. Descriu el paper dels diferents professionals de la salut i de les ciències socials en el camp de la cronicitat.
5. Descriu les característiques del treball en equip cooperatiu.
6. Sap prendre decisions de forma col·lectiva.
7. Identifica les respostes psicosocials i incorpora la perspectiva del subjecte en les intervencions assistencials i comunitàries.
8. Reconeix diferents maneres d'intervenir des de la perspectiva assistencial i comunitària en el camp de la cronicitat.

COMPETÈNCIES

Generals

- Analitzar les necessitats d'atenció i provisió de serveis de les persones en situació de vulnerabilitat, així com del seu entorn sociofamiliar, des d'una perspectiva interdisciplinària i intersectorial per tal d'assegurar una atenció integrada i la continuïtat assistencial.
- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i l'evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per organitzar i planificar.

Específiques

- Conèixer i comprendre els coneixements de Pedagogia, Psicologia i Psicopatologia aplicables a l'ésser humà en tots els moments del cicle vital, de manera que capacitin per avaluar, sintetitzar i aplicar tractaments de Teràpia Ocupacional.
- Promoure la salut i prevenir la discapacitat, adquirir o recuperar l'acompliment ocupacional necessari en cada etapa del cicle vital per aconseguir la independència i autonomia en les àrees de desenvolupament ocupacional de les persones que pateixen situacions de risc, dèficits orgànics, limitació en l'activitat i participació i/o marginació social.

CONTINGUTS:

---

1. Concepte d'innovació
  1. Definicions d'innovació en el camp de la salut i les ciències socials.
  2. Elements característics de la innovació en el camp de la salut i les ciències socials.
2. Cronicitat i models d'atenció
  1. Característiques i realitats de la problemàtica de la cronicitat.
  2. Necessitats diferencials.
  3. Models i experiències de maneig de la cronicitat.
  4. Model de la OMS- Innovative Care for Chronic Conditions.
3. Treball en equip
  1. Rol dels diferents professionals, innovació i cooperació.
  2. Treball en equip cooperatiu.
  3. Presa de decisions col·lectiva.
4. Atenció innovadora en l'àmbit assistencial
  1. Atenció centrada en la persona. Plans individuals d'atenció integral.
  2. Processos adaptatius i estratègies d'afrontament.
  3. Planificació anticipada de decisions.
  4. Processos d'avaluació i atenció continuada. Planificació de les transicions.
  5. Atenció domiciliària.
  6. Entorns funcionals.
  7. TIC's.
5. Atenció innovadora en l'àmbit comunitari
  1. Intervenció comunitària, participació social i cronicitat.
  2. Experiències comunitàries: projecte CAMINS- experiències comunitàries i participatives que estableixen ponts.
  3. Experiències comunitàries: projecte MINDOUT- experiències comunitàries i participatives per visibilitzar i donar veu.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades per l'estudiant a través de:

- Avaluació continuada (50%) segons les activitats proposades en el pla de treball. Les activitats presencials no són recuperables, les activitats virtuals són recuperables segons els criteris de valoració i recuperació definits en cada una.
- Prova escrita sobre els continguts teòrics (20% de la nota final) que es realitzarà mitjançant una prova escrita al final del semestre. Recuperable.
- Exercici grupal (30% de la nota final) sobre l'anàlisi d'un programa innovador o intervenció innovadora en l'atenció a la cronicitat. Recuperable.

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

- Bengoa, R.; Nuño, R. (2008). Curar y cuidar. Innovación en la gestión de enfermedades crónicas: una guía práctica para avanzar. Barcelona: Elsevier-Masson.
- Morera, R. (2008). "Atención integrada". *Revista de Innovación Sanitaria y Atención Integrada* 1(1) Article 11. Disponible a: <http://pub.bsalut.net/risai/vol1/iss1/11> data 10/09/12
- Nuño Solinís, R. (2009). "Atención innovadora a las condiciones crónicas: más necesaria que nunca", *Revista de Innovación Sanitaria y Atención Integrada* 1(3) Article 2. Disponible a: <http://pub.bsalut.net/risai/vol1/iss3/2> data 10/09/12
- OMS (2002). Cuidado innovador para las condiciones crónicas. Agenda para el Cambio 2002. Disponible a: The Innovative Chronic Care. http://www.who.int/chp/knowledge/publications/iccc_spanish.pdf
- Generalitat de Catalunya. Departament de Salut (2013). Programa de Prevenció i Atenció a la Cronicitat PPAC. Disponible a <http://www20.gencat.cat/portal/site/salut/menuitem.36e8d120a1aac1ee5686da5bb0c0e1a0/?vgnnextoid=cf2a63c30a0cf210VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=cf2a63c30a0cf210VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD&vgnnextfrmt=default>

Estratègies d'Intervenció en Situacions de Dolor Crònic

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Anna Arias Gassol
- Anna M. Rovira Sadurní
- Laura Salom Seminario
- Visitant Infermeria Eucs01

OBJECTIUS:

Estratègies d'intervenció en dolor crònic pertany a la matèria d'Estratègies d'intervenció en salut. L'assignatura pretén que l'estudiant adquireixi competències per poder valorar, analitzar, planificar i actuar en persones afectades de dolor crònic.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Comprèn el concepte de dolor crònic.
- Reconeix les situacions de dolor crònic i com impacten en la vida dels usuaris.
- Coneix mesures farmacològiques i no farmacològiques per fer front al dolor crònic
- Identifica els diferents aspectes que permeten una valoració acurada del dolor

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb pacients, famílies i grups socials, així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos.

Específiques

- Promoure la salut i prevenir la discapacitat, adquirir o recuperar l'acompliment ocupacional necessari en cada etapa del cicle vital per aconseguir la independència i autonomia en les àrees de desenvolupament ocupacional de les persones que pateixen situacions de risc, dèficits orgànics, limitació en l'activitat i participació i/o marginació social.
- Realitzar un tractament adequat, respectant les diferents fases i principis bàsics, a través d'ocupacions terapèutiques i basat en coneixements relacionats com la Ciència de l'Ocupació, en les diferents àrees d'exercici ocupacional, analitzant els components d'acompliment i diferents entorns i contextos existents

CONTINGUTS:

---

1. Principis bàsics del dolor
  1. Definició de dolor total
  2. Factors que influeixen en el dolor
  3. Repercussions del dolor
2. Bases anatomofisiològiques del dolor
3. Tipus de dolor
  1. Classificació i definicions
4. Valoració del dolor
  1. Entrevista i exploració
5. Alternatives terapèutiques
  1. Mesures farmacològiques
  2. Mesures no farmacològiques
6. Tractament multidisciplinar: casos clínics

AVALUACIÓ:

La nota final s'obindrà dels següents paràmetres :

- 50% Examen final
- 50% Avaluació continuada (activitats dirigides i autònomes)

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades.

L'estudiant que no superi el treball i/o alguna de les proves escrites, podrà recuperar-los en aquest període (mes de setembre), sempre que el total de parts no superades de l'assignatura no suposi més del 50% de la nota final de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Bayes, R. (2004). *Dolor y sufrimiento en la práctica clínica*. Barcelona: Fundación Medicina y Humanidades Médicas.
- Barber, J. (2000). *Tratamiento del dolor mediante hipnosis y sugestión*. Bilbao: Desclée de Brouwer.
- Barragan, A. (2008). *Vivir con dolor crónico*. Buenos Aires: Libros de la Araucaria.
- Butler, D.; Moseley, G.L. (2010). *Explicando el dolor*. Adelaida: Noigroup Publications
- Català, E. (2008). *Manual de tratamiento del dolor*. Barcelona: Publicaciones Permanyer.
- Chaitow, L. (2003). *Aprender a vencer el dolor por la vía natural*. Barcelona: Oniro.
- Chaitow, L., Fritz, S. (2008). *Cómo conocer, localizar y tratar los puntos gatillo miofasciales*. Elsevier
- Chaitow, L. et al. (2009). *Técnicas de liberación posicional*. Elsevier
- Collado A; Torres A; Arias A; Cerdá D; Villarrasa R; Valdés M. (2001) *Descripción de la eficacia del tratamiento multidisciplinar del dolor crónico incapacitante del aparato locomotor*. Med Clin; 117: 401-5.
- Fernández-Solà, J; De Madre, M. (2006). *Sobrevivir al cansancio. Una aproximación a la situación de fatiga crónica*. Barcelona: Oxigen.
- Khalsa, D.S. (2001). *Curar el dolor*. Barcelona: Urano.
- McCaffery, M. (1992). *Dolor: Manual clínico para la práctica de enfermería*. Barcelona: Salvat.
- Moix, J. (2006). *Cara a cara con tu dolor*. Barcelona: Paidós.
- Muñoz-Gómez, J.; Ruiz-López, R.; Arias, A.; Torres, X; Collado, A. (2004). *Tratamiento multidisciplinar en pacientes con dolor crónico en situación de baja laboral*. Rev Soc Esp Dolor 11 4 :203 – 209.
- Sharow, Y.; Benaiel, R. (2011). *Dolor orofacial y cefalea*. Barcelona: Elsevier

- Zamora Posada, M. (2009). *Atención Integral al Dolor*. Jaén: Formación Alcalà.

WEBGRAFIA

- <http://www.fibromialgia.org>
- <http://www.afibrom.org>

Health Politics in Europe. Critical Readings of Documents in English

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

- Marta Fernández Prat

OBJECTIUS:

The course will provide a general and broad overview of the main political and policy-making trends that have taken place in Europe and at a global scale throughout the past two decades. Using a number of technical and academic texts on the issue, we will examine from a critical perspective, first of all, the political and ideological premises shaping current international health policies. Second, we will explore the relationship between health equity and various concepts and phenomena such as the physical and natural environment, work and employment, social and health protection, and resources and power relations. The course will end with an analysis of the politics behind European health policies, both at the policy-making level and through an examination of the responses, resistances, and proposals stemming from civil society and social movements.

As a course taught in English to students whose first language is not English, language is a fundamental part of it. English language will be used as a means to teach and learn content. Students are expected to follow explanations, make oral contributions, understand texts, and express themselves in writing all in English. In a nutshell, the students will need a certain level of English proficiency in order to keep up with the course and, at the same time, they will be able to improve their language skills along the way.

RESULTATS D'APRENENTATGE:

---

1. The student is able to identify the factors that promote health and prevent disabilities
2. The student is able to identify the factors and interventions that foster the acquisition of occupational independence and autonomy of all those people in risk, with organic deficits, activity and participation deficits, and/or social marginalization
3. The student is able to understand, interpret, and reflect critically on English language sources on Health Sciences and Health Politics in Europe and across the world

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Coneixement d'una segona llengua.

Específiques

- Promoure la salut i prevenir la discapacitat, adquirir o recuperar l'acompliment ocupacional necessari en cada etapa del cicle vital per aconseguir la independència i autonomia en les àrees de desenvolupament ocupacional de les persones que pateixen situacions de risc, dèficits orgànics, limitació en l'activitat i participació i/o marginació social.

CONTINGUTS:

---

1. The Need for New Paradigms in Global Health
  1. Geopolitics and Global Economic Governance of Health
  2. Basic Human Needs and Sustainable Human Development
  3. New Attitudes for the Promotion of Public and Population Health
2. Health and the Environment
  1. Urban Living Conditions
  2. Urban Planning that Promotes Health
  3. Land Rights
  4. Rural Livelihoods
  5. Rural Infrastructure and Services
  6. Rural-Urban Migration
  7. The Natural Environment
3. Health, Work, and Employment
  1. Fair Employment and Decent Work
  2. Safe and Decent Work Standards
  3. Precarious Work
  4. Improving Working Conditions
4. Social Protection and Health Care
  1. Social Protection Across the Life course
  2. The Generosity of Social Protection Systems
  3. Social Protection Systems and Excluded Groups
  4. Universal Health Care
  5. Primary Health Care. Community Engagement and Empowerment
  6. Prevention and Promotion
5. Health Equity, Resources, and Power Relations
  1. Health Equity as a Marker of Societal Progress
  2. Government Policy Impact on Health Equity
  3. Action Toward Improving Gender Equity for Health
  4. Sexual and Reproductive Health and Rights
  5. Legislation for political empowerment: Bottom-Up Approaches to Health Equity
6. The politics Behind European policies on Health
  1. The Politics of Health Reform in Europe
  2. Health Policy in the European Union
  3. The Europeanization of Health Policy
  4. Social Movements and Civil Society on Health Equity

AVALUACIÓ:

Students' work and competences will be evaluated in the following way:

1. In-Class Pop-Quizzes: 20% (individual)
2. Attendance and Participation: 15% (individual)
3. Glossary: 15% (group)
4. Reading Guides: 20% (group)
5. Final Project: 30% (group)

The final grade of the course will result from the sum and average of each of the five activities.

In case of a non-pass final grade in June, it will be possible to have a complementary evaluation of the Pop-Quizzes and the Final Project. In order to be able to access the complementary evaluation (September 2013) the students will need to have passed at least 50% of the class work.

Plagiarism is penalized by all universities and, according to UVic's Students' Rights and Duties Regulation, it is a serious fault. Any indication of the existence of plagiarism or inadequate appropriation of someone else's ideas or texts (whether authors, Internet, or classmates) will translate automatically into failing the course.

BIBLIOGRAFIA:

Basic Bibliography

- Benatar, S., R., Gill, S. & Bakker, I. (2009). *Making progress in global health: the need for new paradigms*, *International Affairs*, 85(2), 348-371
- Freeman, R. (1998). *Competition in context: the politics of health care reform in Europe*, *International Journal for Quality in Health Care*, 10(5), 395-401
- Greer, S. (2009). *The politics of European Union Health Politics*. New York: Open University Press
- Starfield, B. (2006). *State of the Art in Research on Equity and Health*, *Journal of Health Politics, Policy and Law*, 31(1), 11-32
- World Health Organization. (2008). *Closing the gap in a generation. Health equity through action on the social determinants of health. Final Report of the Commission on Social Determinants of Health*. Geneva: World Health Organization

Additional bibliography will be provided to the students throughout the semester.

Inclusive Communities and Accessibility

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

- Sandra Ezquerro Samper

OBJECTIUS:

The course will provide an understanding of the importance of building inclusive communities to eliminating discrimination and exclusion and guaranteeing the fulfillment of citizenship and human rights in spheres such as gender, sexuality, culture, the environment, and diverse capacities. For that purpose we will begin by examining the differences and implications of analyzing social reality from an individualist perspective, a structural one and through the introduction of conflict theory. Using a selection of technical and academic texts on the subject matter, we will critically examine the social processes of inclusion and inclusion as well as the need for new paradigms and strategies from an equity and rights perspective. We will explore the relationship of inclusiveness and accessibility with social and cultural factors, gender and power relations, and diverse capacities. And in turn, looking at different models from an interdisciplinary approach, we will examine how those factors affect the possibilities of social change.

As an English as a second language type of course, building language ability is a fundamental part of it. English will be used as a means to teaching and learning. Students are expected to follow explanations and understand texts. Students should also aim at expressing themselves in oral and written English. In a nutshell, the students will need a certain level of English proficiency in order to keep up with the course while improving their language skills along the way.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- The student has knowledge of a second language.
- The student understands and interprets oral and written English and communicates verbally on specialized publications in Public Health Sciences.
- The student is able to identify the main social, economic and political theories of disease.
- The student is able to understand the incidence of the psychosocial factors related to health, disease, chronicity and quality of life.
- The student is able to analyze critically theories of conflict versus theories of structuralism.

COMPETÈNCIES

Generals

- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Coneixement d'una segona llengua.

CONTINGUTS:

Unit 1. Structuralist versus conflict theories

- How do we look at social reality?
- Who or what do we think is responsible for a particular social problem or situation?
- What are the implications of using different social theories for our understanding of the world?

Unit 2. The concept of inclusive communities and exclusion

- What is an inclusive community?
- Why is building inclusive communities important?
- Understanding social processes of inclusion/exclusion

Unit 3. Understanding Culture and Diversity in Building Communities

- What is culture?
- Why is understanding culture important for building inclusive communities?
- What are cultural rights?

Unit 4. Gender Inclusive Communities

- Understanding gender inclusion/exclusion
- Implications of using a women's safety perspective to frame the issue of inclusive communities

Unit 5. Inclusiveness and accessibility for people with diverse capacities

- People with disabilities versus with diverse capacities
- What are the implications of creating an inclusive environment for people with diverse capacities?

Unit 6. Healthy cities: Social determinants of health and the built environment

- What is the purpose of the healthy cities movement?
- Using the Social Determinants of Health framework to understand the link between inclusive communities and healthy cities
- What is the role of local governments in building inclusive communities and healthy cities?

Unit 7. Interdisciplinary approach and leadership for inclusive communities

- Why the need of an interdisciplinary approach for the development of inclusive communities?
- Who are the stakeholders to be involved and at which stages?
- Exploring leadership models for inclusiveness
- How do culture and other factors affect the leadership of a community?

AVALUACIÓ:

Students' work and competences will be evaluated in the following way:

1. Attendance and Participation: 15% (individual)
2. Assignments based on readings and class discussions: 40% (individual)
3. On-line Reflections and Debates: 15% (individual)
4. Final Project: 30% (group)

The final grade of the course will result from the sum and average of each of the four segments.

In case of a non-pass final grade at the end of the semester, it will be possible to have a complementary evaluation of the Final Project. To be eligible for the complementary evaluation (September 2014) the students will have to pass at least 50% of the class work.

Plagiarism is penalized by all universities, and according to UVic's Students' Rights and Duties Regulation, it is a serious fault. Any indication of the existence of plagiarism or inadequate appropriation of someone else's ideas or texts (whether authors, Internet, or classmates) will translate automatically into failing the course. We encourage critical thinking of what different authors have written or said. Thus proper reference to their work is required.

BIBLIOGRAFIA:

- Freudenberg, N.; Klitzman S.; Saegert S. (2009). *Urban Health and Society. Interdisciplinary Approaches to Research and Practice*. San Francisco: Jossey-Bass
- Potapchuk, M. (2001). *Steps toward an inclusive community*. Washington, DC: Joint Center for Political and Economic Studies.
- Potapchuk, M. *Assessing your Community's Inclusiveness* (website)
- UN General Assembly (2012). *Report of the Special Rapporteur in the field of cultural rights*.
- Alberta Urban Municipalities Association. *Welcoming and Inclusive Communities toolkit* (website).
- Women in Cities International. *Tackling Gender Exclusion: Experiences from the Gender Inclusive Cities Program* (website).
- WHO (2012). *Addressing the Social Determinants of Health: The Urban Dimension and the Role of Local Government*.

L'Activitat Artística com a Recurs Terapèutic

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

- Marco Antonio Raya Ruiz

OBJECTIUS:

"Art activity as a therapeutic resource" aims to provide a basic approach to the understanding of the relationship between art and therapy, and more specifically, the potential use of artistic tools across therapeutic practice or social intervention. On the other hand, it will be established a comparison between Art Therapy, Artistic Mediation, Occupational Therapy and artistic expression, in order to highlight similarities and differences between different conceptions around the subject.

? Provide the student the ability to clearly distinguish the different ways of approach, analytical tools, and objects of work for the disciplines of Art therapy, Occupational therapy and Artistic mediation.

? Provide a general approach to the related concepts of the actual vision of Art therapy as an intervention that shares high levels of synergies with Occupational Therapy.

? Provide the student a general vision about the similarities and differences between the practice in Art therapy and Occupational Therapy and the intersection points between them.

? Encourage the abilities of project analysis, improving skills of reflection, establishment of work hypothesis, evaluation and processing of the results.

? Show examples of different therapeutical interventions based on artistic issues and the application in different targets of individuals and social collectives.

RESULTATS D'APRENTATGE:

Learning Outcomes

? The student is able to identify the elemental differences and similarities between Art therapy, Occupational therapy, Artistic mediation and artistic expression.

? The student is able for developing all the analysis, implementation and evaluation elements and skills in an art-based therapeutic interventional project.

? The student is able to understand, interpret, and reflect critically on English language sources and issues on Art as therapeutic resource.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Coneixement d'una segona llengua.
- Preocupació per la qualitat.

Específiques

- Conèixer, avaluar, analitzar, elaborar i participar en programes d'educació i promoció de la salut dins l'àmbit de la Teràpia Ocupacional per prevenir les disfuncions ocupacionals en general i subseqüents a afeccions mèdiques, quirúrgiques i psiquiàtriques i inadaptació social.
- Promoure la salut i prevenir la discapacitat, adquirir o recuperar l'acompliment ocupacional necessari en cada etapa del cicle vital per aconseguir la independència i autonomia en les àrees de desenvolupament ocupacional de les persones que pateixen situacions de risc, dèficits orgànics, limitació en l'activitat i participació i/o marginació social.
- Realitzar un tractament adequat, respectant les diferents fases i principis bàsics, a través d'ocupacions terapèutiques i basat en coneixements relacionats com la Ciència de l'Ocupació, en les diferents àrees d'exercici ocupacional, analitzant els components d'acompliment i diferents entorns i contextos existents

CONTINGUTS:

---

1. PROLOGUE: Art is something else?

2. INTRODUCTION TO ART THERAPY

- 2.1. Definitions
- 2.2. History
- 2.3. Applications
- 2.4. Theories and approaches
  - 2.4.1. Psychodynamic
  - 2.4.2. Humanistic
  - 2.4.3. Psychoeducational
  - 2.4.4. Systemic
- 2.5. Elements of Art therapy:
  - 2.5.1. The client
  - 2.5.2. The artistic production
  - 2.5.3. The art therapist
  - 2.5.4. The workframe
  - 2.5.5. The process
  - 2.5.6. Related concepts

3. INTRODUCTION TO ARTISTIC MEDIATION

- 3.1. Differences between Art Therapy and Artistic Mediation
- 3.2. Elements of Artistic Mediation
- 3.3. Artistic mediation: an opportunity of 'good' marketing and the establishment of a new social paradigm.

4. OCCUPATIONAL THERAPY VS ART THERAPY VS ARTISTIC MEDIATION: meetings and differences

5. EXPERIMENTATION BY ART RESOURCE

5.1. Collage

5.2. Drawing and painting

5.3. Writing and photography

5.4. Mixed media

6. PROJECT AND CASE ANALYSIS

6.1. Mental Health

6.2. Social exclusion

6.3. By diagnosis

AVALUACIÓ:

---

1. VISIONAT I REFLEXIÓ DE PEL·LÍCULES (15% de la nota final)

2. TREBALL INDIVIDUAL AL CAMPUS VIRTUAL: PARTICIPACIÓ Fòrum (20% de la nota final)

3. TREBALL INDIVIDUAL FOTOGRÀFIC-NARRATIU: SELF-PORTRAIT (15% de la nota final)

4. ELABORACIÓ I PRESENTACIÓ D'UN PROJECTE DE TERÀPIA OCUPACIONAL AMB BASE ARTÍSTICA (50% de la nota final)

L'avaluació contempla dos períodes diferenciats d'avaluació. En primer lloc el període ordinari, que té lloc de forma integrada al procés formatiu i dins del període lectiu. Al llarg d'aquest període es fixen les diferents activitats i proves d'avaluació que es duran a terme en el marc de cadascuna de les assignatures. A més, s'estableix un segon període d'avaluació complementari o de recuperació en el qual l'estudiant podrà ser avaluat altra vegada d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del primer període. En aquest segon període l'avaluació no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de manera coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i, per tant, exclourà aquelles activitats que, en el pla docent i en la guia de l'estudiant, s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

BASIC

? Case, C. and Dalley, T. (2014) The handbook of Art Therapy. London: Routledge.

? Klein, Jean Pierre. (2006). Arteterapia, una introducció. Barcelona: Octaedro.

? López Fernández Cao, M. y Martínez López Fdez., Marián y Martínez, Noemí. N. (2012). Arteterapia, conocimiento interior a través de la expresión artística. Madrid: Ediciones Tutor.

? Marxen, Eva. (2011). Diálogos entre arte y terapia. Barcelona: Gedisa.

? Rubin, Judith A. (2010). Introduction to Art Therapy. New York: Routledge.

COMPLEMENTARY

? Fiorini, Héctor (2007). El psiquismo creador. Vitoria: Ediciones Agruparte.

? García, Graciela (2015). Arte Outsider: la pulsión creativa al desnudo. Barcelona: Sans Soleil Ediciones.

? Klein, Jean Pierre et als. (2008). Arteterapia: la creación como proceso de transformación. Barcelona: Octaedro.

? López Fdez., Marián (2011). Memoria, ausencia e identidad: el arte como terapia. Madrid: Editorial Eneida.

? López Fdez., Marián (2015). Para qué el arte. Madrid: Editorial Fundamentos.

? López Fdez., Marián y Martínez, Noemí. (2009). Reinventar la vida: el arte como terapia. Madrid: Editorial

Eneida.

? Prinzhorn, Hans (2012). Expresiones de la locura. Madrid: Cátedra.

? Salabert, Pere. (2013). Teoría de la creación en el arte. Madrid: Akal.

? Schaverien, Joy. (1999). The revealing image. London: JKP.

Additional bibliography will be provided to the students.

Psicomotricitat

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Encarnació Mora López

OBJECTIUS:

L'assignatura de psicomotricitat aporta a l'estudiant una visió del desenvolupament humà com una unitat psíquica i motriu, donant-li una visió holística de tot aquest procés.

Durant l'assignatura l'estudiant coneixerà els orígens d'aquesta disciplina, les diferents escoles d'intervencions, els àmbits d'intervencions i la seva metodologia.

L'objectiu es transmetre a l'estudiant la visió preventiva d'aquesta disciplina ,que ajuda a les persones durant tot el cicle de la vida, afavorint la seva expressió motriu i emocional

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Saber descriure els fonaments teòrics d'aquesta disciplina.
2. Tenir eines per saber aplicar una sessió bàsica de psicomotricitat preventiva.
3. Reconèixer les expressions i emocions dels participants durant una sessió de psicomotricitat.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per organitzar i planificar.

Específiques

- Promoure la salut i prevenir la discapacitat, adquirir o recuperar l'acompliment ocupacional necessari en cada etapa del cicle vital per aconseguir la independència i autonomia en les àrees de desenvolupament ocupacional de les persones que pateixen situacions de risc, dèficits orgànics, limitació en l'activitat i participació i/o marginació social.

CONTINGUTS:

---

1. Breu història de la psicomotricitat.
  1. Definicions.
  2. Àmbits d'intervenció.
2. Bases de la psicomotricitat.
3. Escoles d'intervenció en psicomotricitat.
  1. Psicomotricitat cognitiva.
  2. Psicomotricitat vivenciada
4. IPP, metodologia, materials, intervenció.
  1. Competències motrius, cognitives, socioafectives.
  2. Tipus de material.
  3. Mètodes d'intervenció.
5. Aptituds i actituds del psicomotricista.
  1. Escolta activa.
  2. Empatia.
  3. Llei estructurant.
  4. El cos com a mediador relacional.
6. Estructures de les sessions en psicomotricitat.
  1. Ritual d'entrada.
  2. Espai corporal.
  3. Espai emocional.
  4. Espai creatiu i de diàleg.
  5. Reconeixement i ritual de sortida.
7. Objectius de la psicomotricitat en els diferents àmbits on s'actua.

AVALUACIÓ:

Període ordinari:

- Ítems de l'avaluació continuada:

1. Participació en les sessions de psicomotricitat i en els treballs de síntesis : 15% de la nota final de l'assignatura. (No recuperable).
2. Avaluacions pràctiques: 45% de la nota final (recuperables)
3. Examen escrit global (test, preguntes curtes o examen oral): 40% de la nota final de l'assignatura. (recuperable)

Assistència a les classes pràctiques: Si es falta més d'un 20% de les classes la part pràctica l'estudiant no podrà ser avaluat de la part pràctica en tota la seva totalitat durant el període ordinari i per tant ha d'anar al període de recuperació d'aquesta part.

Es podrà realitzar la mitjana de les diferents puntuacions obtingudes per establir la nota final, sempre i quan les diferents avaluacions pràctiques i l'examen escrit tinguin una puntuació igual o superior a 5. En cas contrari s'haurà de recuperar les parts suspeses en el període d'avaluació complementària. Per poder tenir dret al període d'avaluació complementària el total de les parts no superades de l'assignatura no pot superar més del 50% de la nota final.

- Període d'avaluació complementària:

L'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del període ordinari. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el

procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Aucouturier, B. (2004). *Los fantasmas de acción y la práctica psicomotriz*. Barcelona: Graó.
- Aucouturier, B.; Mendel, G. (2004). *¿Por qué los niños y las niñas se mueven tanto?* Barcelona: Graó.
- Mila, J. (2008) *De profesión psicomotricista*. Buenos Aires: Miño y Dávila.

Complementària:

- Arnaiz, P.; Rabsdán, M.; Vivés, I. (2009) *La psicomotricidad en la escuela. Una práctica educativa i preventiva*. Málaga: Aljibe.

Psicosociologia de la Discapacitat

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Joaquina Planella Morató

OBJECTIUS:

- Aprofundir en el coneixement de les característiques de les persones amb discapacitat dins un context inclusiu.
- Assolir un domini bàsic d'aquesta temàtica, per tal de poder observar, analitzar i prendre decisions perquè les persones amb discapacitat assoleixin un funcionament humà i una qualitat de vida normativa des d'un enfocament inclusiu.
- Identificar i conèixer els aspectes psicològics i socials associats a les persones amb discapacitat amb l'objectiu de millorar la qualitat assistencial en l'àmbit de la fisioteràpia, la teràpia ocupacional i el treball social.

RESULTATS D'APRENENTATGE:

- Aprofundir en el coneixement de les característiques i les necessitats específiques de les persones amb discapacitat
- Conèixer els suports materials, tècnics i personals que poden ser utilitzats per les persones amb discapacitat.
- Conèixer les necessitats de les famílies i de les persones amb discapacitat i saber intervenir per afavorir el seu desenvolupament i el benestar psicològic i físic amb l'objectiu de millorar la seva qualitat de vida.
- Utilitzar estratègies i instruments que permetin una comunicació efectiva amb les persones amb discapacitat i el seu entorn familiar i social.
- Analitzar les necessitats d'atenció i proporcionar els serveis i suports necessaris per aconseguir una atenció inclusiva i continuïtat assistencial

COMPETÈNCIES

Generals

- Analitzar les necessitats d'atenció i provisió de serveis de les persones en situació de vulnerabilitat, així com del seu entorn sociofamiliar, des d'una perspectiva interdisciplinària i intersectorial per tal d'assegurar una atenció integrada i la continuïtat assistencial.

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Establir una relació empàtica i d'acompanyament amb els malalts i familiars.
- Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb pacients, famílies i grups socials, així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos.

Específiques

- Conèixer i comprendre els coneixements de Pedagogia, Psicologia i Psicopatologia aplicables a l'ésser humà en tots els moments del cicle vital, de manera que capacitin per avaluar, sintetitzar i aplicar tractaments de Teràpia Ocupacional.

CONTINGUTS:

---

1. Una mirada històrica a la discapacitat.
2. Estereotips socials.
3. Aspectes psicològics relacionats amb la discapacitat.
4. Una proposta integradora des de l'ocupació significativa.
5. Factors de risc i factors protectors
6. Senyals d'alerta en la primera infància.
7. CDIAP, servei d'atenció primerenca per a persones amb qualsevol tipus de discapacitat o risc de patir-la
8. Discapacitat intel·lectual Nou paradigma (AADID 2010)
9. Anàlisi dels components del nou paradigma

- QI
- Conducta adaptativa, instruments per avaluar-la
- Salut (diagnòstic dual) instruments per avaluació
- Participació
- Context
- Suports (EIS, eina per conèixer i avaluar l'intensitat de suports)
- Resultats personals/qualitat de vida (escales de qualitat de vida)

10. Síndromes en Discapacitat Intel·lectual (Down, Fràgil X, SAF, Angelman, Prader Willi, Williams, etc.), Característiques, fenotip físic, fenotip cognitivoconductual, funcions bàsiques compromeses, etc.

Visites:

- Sírius, UVic. Servei que té com a objectiu millorar la qualitat de vida de les persones afectades per algun tipus de discapacitat, prevenir noves complicacions i facilitar la seva participació a la societat.
- Els serveis que s'ofereixen inclouen l'assessorament i orientació individualitzada tant a les persones amb discapacitat com a professionals, empreses, entitats i estudiants, així com informació sobre els recursos existents, disseny d'adaptacions personalitzades i innovació i desenvolupament en la matèria.
- Visita fundació AMPANS (Manresa) entitat que treballa per a les persones amb DI amb l'objectiu de generar oportunitats per afavorir la seva màxima autonomia i qualitat de vida.

AVALUACIÓ:

L'estudiant haurà de demostrar que ha assolit les competències i els coneixements de l'assignatura. L'avaluació és formativa i continuada i tindrà els següents apartats:

- Prova escrita.....50%
- Treballs pràctics.....50%.

Per poder presentar-se a la prova escrita cal haver assistit regularment a classe i participat activament en la dinàmica de les classes

Per aprovar l'assignatura convé haver aprovat cadascuna de les parts; prova escrita i treball pràctic. En el cas de no superar alguna de les parts es considerarà pendent d'avaluar. La part pendent es recuperarà en el període d'avaluació del mes de setembre. La qualificació final s'obté a través de la mitjana entre la prova i el treball pràctic.

La puntuació en aquesta segona convocatòria s'obté a partir de la mitjana de la puntuació en primera i en segona convocatòria, tant pel que fa al control escrit com el treball pràctic.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria

- Barton, L. (1998). *Discapacidad y sociedad*. Madrid?: Morata.
- García, J.V. (Coord.). *El movimiento de vida independiente. Experiencias Internacionales*. Fundación Luis Vives, Madrid, 2003. Disponible gratis en Web:
http://www.asoc-ies.org/docs/mvi_exper_internac.pdf
- Giné, C. (Coord.) (2003). *Trastorns del desenvolupament i necessitats educatives especials*. Barcelona: UOC.
- Mediateca. *Foro de Vida Independiente y Divertad*. Obtingut a 24 gener 2014 a <http://www.forovidaindependiente.org/>

Complementària

- Giné, C. i Font, J. (2012). *Infants i adolescents amb discapacitat a Catalunya: situació actual i factors de discriminació*. UNICEF, Comitè Catalunya.
- Giné, C., Alomar, E., Balcells, A. i col. (2006). *L'Escala d'Intensitat de Suports (EIS): un instrument per promoure el benestar de les persones amb discapacitat intel·lectual*. Suports, 10, 66-72.
- Font, J. (2004). *L'avaluació de la conducta adaptativa: noves aportacions per a la seva comprensió i mesura*. Suports 8, 28-41.
- Kielhofner, G. (2006) *Fundamentos conceptuales de la Terapia Ocupacional*. 3ª edición. Buenos Aires: Médica Panamericana.
- Montero, D. (1999). *El sistema valoración-enseñanza-evaluación de destrezas adaptativas: ICAP, CALS y ALSC*. Departamento de Pedagogía de la Universidad de Deusto. Ponencia presentada a las III jornadas científicas de investigación sobre personas con discapacidad dentro del simposio "Retos en la respuesta al retraso mental en la vida adulta: formación, oportunidades y calidad de vida", Salamanca.
- Palacios, A., Romanach, J. *El modelo de la diversidad. La Bioética y los Derechos Humanos como herramientas para alcanzar la plena dignidad en la diversidad funcional*. Ediciones Diversitas - AIES, Santiago de Compostela 2007. Disponible gratis en web:
<http://www.asoc-ies.org/docs/modelo%20diversidad.pdf>
- Thompson, J., Bryant, B., Campbell, E. i col. (2007). *Escala d'intensitat dels suports*. Barcelona (AAIDD i APPS).
- Verdugo, M. A. (2003). *Análisis de la definición de discapacidad intelectual de la asociación americana sobre retraso mental de 2002*. Siglo Cero. Revista Española sobre Discapacidad Intelectual, 34, 1-17
- Verdugo, M.A., Arias, B., Gómez, L i Schalock, R. (2008). *Escala GENCAT de Qualitat de Vida*. Generalitat de Catalunya, Departament d'acció social i ciutadania.

[if gte mso 10]>